

IŠ KATALIKŲ BAŽNYČIOS TIKĖJIMO MOKSLO
STUDIJŲ-ISTRAUKŲ.

I-jo II-jo Ir III-jo Tomo Santraukų

A. KADŽIONIS. Roma, Via Corsica 1

Pradėta 1947 metais... Užbaigta 1948 lapkričio 5.

Pradėjau perrašinėti 1995 metais sausio 12.

Anglijoje -Bradfordas.

ZODIS SKAITYTOJUI,

Tikybės mokslas žmogaus gyvenimui, naudingesnis už kitus mokslus, nes svarbiausia žmogui žinoti kam jis gyvena šioje žemėje ir kas mūsų laukia po mirties, nes su mirtimi iki šiol dar niekas neapsiprato ir kiekvienas žino kad reiks mirti.

Visų daiktų vertę priklauso nuo jų tikslo, o taip pat ir žmogus. Tikėjimo mokslas parodo, kaip pažinti savo tikslą ir kaip įgyti tikrą žmogišką vertę.

Tikėjimo mokslas moko apie mirtį ir pomirtinio gyvenimo klausimo išsprendimą, kad mirtis taptų mūsų amžinosios laimės vartininke. Tikėjimą sudaro protas, valia ir Dievo malonė. Žmogaus protas, kuris pripažįsta tiesą. Žmogaus valia, kuri tą tiesą brangina. Ir Dievo malonė, kuri padaro tikėjimą -naudingą amžinajam gyvenimui.

"Kas nežino, kad Dievas yra, tas negali nei tikėti į Dievą, nei Jo mylėti, taigi be žinojimo negali būti nei tikėjimo. Einantiems prie Dievo reikia žinoti, kad Dievas yra ir kad Jis yra atlygintojas už gera ir bloga."

Taip pat reikia žinoti, kad žmogus pats savęs teisingo padaryti negali. Žmogus nuteisina Dievo malonė. Ji jam padeda pažinti tikrojo tikėjimo tiesas jas pripažįstant. Nei dideliu nei mažu daliku, tinkamu amžiniams reikalams, žmogus negali padaryti be atgamtinės Dievo malonės. Tačiau Dievas maloniu teikia, kiekvienam žmogui, kiekviename dvasios reikale, jei tik pats žmogus nesudaro kliuties tai malonei.

Dievas verste neverčia žmogaus, kad jis naudotus ar nesinaudotų malonėmis, bet paliko žmogui laisvą valią. Ši gyvenima V. Jėzus pavadino keliu, nes juo galime nueiti į savo tikrą Tėvynę. Kas nori gali naudotis Jo pamokymais, Jo Kraujo ir mirties, Jo atpirkimo vaisiais, kas nenori, gali nesinaudoti. Laisvė yra duota geriems ir blogiems, tai yra, visai žmonijai.

Šventoji Dvasia veda mus ir kviečia, kad naudotumėmės atpirkimu, kad tikrai eitume atgautuoju keliu į amžinąją laimingąją Tėvynę. Bet ne Šventoji Dvasia neverčia mūsų verste. Laisvė yra mums duota ir nuo mūsų pačių priklauso ar mes naudosimės ar ne.

Viespatie, teikis į mūsų širdis įpilti savo malones, kad mes galėtume Tave pažinti, mylėti ir eiti Tavo nurodytuoju keliu į amžinąjį Gyvenimą.

A. Kadžionis.

DIEVAS SUTVEREJAS.

FATALIKU TIKYBOS ISDESTYMAS APIE DIEVA IR PASAULI.

Tikybos mokslas vadinamas DOGMATISKAJA TEOLOGIJA, I-sis Tomas išleistas Chicagoje 1921 metais. Susipratus katalikas ir žinantis savo tikėjimo tiesas; nebijo susitikti, su kitų tikėjimų žmonėmis ir parodyti tiesą - jei to reikalauja padėtis. Tikybos mokslas žmogui gyvenimui, naudingesnis už kitus mokslus, nes svarbiausia žmogui žinoti kam jis gyvena šioje žemėje ir kas mūsų laukia po mirties, nes su mirtimi iki šiol dar niekas neapsiprato ir kiekvienas žino kad reiks mirti.

Visu daiktų verte priklauso nuo jų tikslo, o taip pat ir žmogus. Tikėjimo mokslas parodo, kaip pažinti savo tikslą ir kaip įgyti tikrą žmogiską vertę. Tikėjimo mokslas moko apie mirtį ir pomirtinio gyvenimo klausimo išsprendimą, kad mirtis taptu mūsų amžinosios laimės vartininke. Visas Apaštalu gyvenimo mokslas sutrauktas "I TIKIU I DIEVA TEVA". Apaštalai tą surašė, ką juos buvo mokines VIESPATS JEZUS. Kataliku Bažnyčia negali suklysti nei suklaidinti žmonių, kuomet ji skelbia KRISTUS TAUS paliktą tikybos ir doros mokslą, nes Viešpats ją pastatė ant stiptaus pamato kad ir pragaro vartai jos nenugales, nes pats KRISTUS yra su ja iki pasaulio pabaigai. Jei katalikas negrįžta prie KATEKIZMO STUDIJŲ, jis patenka į pavojų tapti apsilaidėliu krikščioniu. Geros katalikiškos knygos ir religinių pamokslų bei paskaitų klausymas labai padeda žmogui tame dalyke.

PIRMOJI DALIS. Tikėjimo dorybė ir jos veiksmai. Visas Kataliku tikėjimo mokslas galima padalinti į tris dalis. I-je dalyje yra tos tiesos, kuriomis reikia tikėti. II-je dalyje visi įsakymai, kuriuos reikalinga pildyti - užlaikyti ir III-ji dalis paduoda įrodymus, kad abi pirmosios dalys ne žmonių išgalvotos tapo, bet DIEVAS jas apreiškė. Apaštalu Sudejime yra 12 dalių. TIKIU I DIEVA TEVA, paduoda į ką tikėti.

DESIMTIS DIEVO ISAKYMU, paduoda ką reikia išpildyti.

Apie klaidatikius; /Marijavitai ir Modernistai klaidatikiai/. 4/ Mazdaug apie 300 metų nuo V. Jezaus užgimimo, atsirado žmonių klaidinimai skelbiančių tas tiesas. Jie buvo Arijaus pasekėjai, vyriausis buvo jis pats. 5/ Todel 325 metais Nikejos mieste Vyskupai atmetė Arijaus klaidą ir pridėjo: kad JEZUS KRISTUS yra DIEVAS visame lygus DANGAUS TEVUI, gimes o ne sutvertas. 381 metais Konstantinopolyje į Simbolį įtraukė V. JEZAUS apreikstasias, bet nei "APASTALU SUDEJIME", nei Nikejos Surase neminėtasi tiesas apie SV. DVASIA. Tas Surasas vadinasi NIKEOKONSTANTINOPOLISKIS.

6/ Tas buvo reikalinga įtraukti - nes tuo laiku buvo atsiradę PNEUMATOMACHU, tai yra žmonių, nepripažįstančių SVENTOSIOS DVASIOS DIEVYBES. Prieš 381 metus, tai yra, klaidatikis Makedonijus, prieš II-ji Vyskupų susirinkimą sake: buv SV. DVASIA paeinanti iš DIEVO SŪNAUS, o visai ne iš DIEVO TEVO. Todel Konstantinopolio susirinkimas ir įtraukė į simbolį tą tiesą, kad SV. DVASIA paeina iš DIEVO TEVO.

7/ Ir nuo SŪNAUS sakoma FILIOQUE. Nikejos ir Konstantinopolio simbolija atsirado vienas žodis viršiaus "FILIOQUE". 8/ Jį pagirė Šv. Maksimas ir Vyskupų susirinkimas Gentilijake /GENTILLY/ šalyje Paryžiaus 767 metais. 9/ 808 metais tulas graikas vienuolis kaltino kitus, kad tas žodis sugadino Apaštalu Sudejimą. 10/ 858 metais Graikų Ciesorius užpykęs ant Konstantinopolio Patrijarko šv. Ignoto, numetė jį nuo sosto ir išstremė iš miesto, o vietoj jo pasodino savo mylimąjį ministrą Fotijų, kuris savo žmona uždare į vienuolyną ir per 8-nias dienas suskubęs išsišventinti Vyskupų, tapo Konstantinopolio Patrijarku.

11/ Popiežius Nikalojus I-as skaudžiai Fotijų nubaude, bet jis nepaklause. 12/ Fotijus su Ciesoriaus pagelba radare atskala Bažnyčioje, už zodi "FILIOQUE". Bet Šv. Ignatui mirus ta atskala išnyko ir pats Fotijus sugrįžo po Šv. Tėvo Valdžia.

13/ Rytuose Fotijaus įpėdinis Mykolas Kerularas XI amž. iš puikybės -nepakente Popiežiaus valdžios ir už zodi "FILIOQUE" atskyre Konstantinopolį su visa rytu šaliimi nuo Bažnyčios. 14/ Ta atskala vadinasi Pravoslavija. 15/ 1439 metais birželio 4 Florencijos mieste buvo suvaziavę katalikų ir pravoslavų Vyskupai. 16/ Pravoslavai ėmė katalikus pasizadejimą rašta. "Mes vieniames ir tikime, kad Šv. DVASIA PAEI NA IS TEVO IR SUNAUS kaip iš vienos pradžios ir vienos priežasties". Ant to prisipažinimo pasirasė visi ten buvusieji pravoslavai, išskyrus Morkų Eugeniką, Efezo Vyskupa. 17/ Neuzilgo užmirso ta sutarti. Maskvos Didysis Kunigaikštis uždraudė ją skelbti Rusijoje. 18/ Brevijoriuje paskirta, kad sekmadieniais pabaigę pirmosios valandos psalmes, kunigai kalbėtų taip vadinamąjį Sv. Atanazo Simbolį. 19/ I-mas Įsakymas jį kalbėti išėjo IX amž. 20) Bet 670 metais jis jau, tur but, buvo žinomas susirinkusiems Vyskupams Augutodume.

21/ Šv. Atanazas Aleksandrijos Vyskupas, visą savo amžių kovojo su klaidatikiais. 22/ Spejama, kad tas Simbolis sustatė Sv. Ylaras Arelatiškis, ar Sv. Vincentas Lireniškis, kurie mirė V-me amž, tačiau tikros žinios nėra. 23/ Bažnyčia naudoja tuos Simbolius, kovodama su Priskillos klaidomis. 24/ 1215 metais Romoje, Popiežiaus Inocento III-jo susaukti Vyskupai ginti tikėjimą nuo naujai atsiradusių Albigensų ir kitų. 25/ Tam tikslui tapo naujas Sustatymas, tikėjimo tiesų Surašymas pridėdant svarbiausias tiesas. 26/ XVI-jo šimtmečio pradžioje Vokiečių šalyje iškylo Liuterio klaida.

Todel Popiežiaus susaukti Vyskupai į Tridento miestą, pasmerke Liuterio klaidas. 27/ Pasmerkdami Liuterio klaidas, tam tikslui Popiežius Pijus IV ėmė Sustatyti naują tikėjimo tiesų Surašymą. Jis vadinasi Tridentiški Simbolis. 28/ XIX amž. Pijus IX į Romą susaukė suvažiavimą, tas vadinasi Vatikaniškiu.

Vyskupai apskelbė Popiežiaus neklaidingumo tiesą 1870 metais. Po 7-nių metų tapo įtraukta į Tridentiški Simbolį. 29/ Vartojami labiausiai katalikų Bažnyčios yra šitie tikėjimo Surašai: 1) Apaštalu Sudėjimas. 2) NIKEOKONSTANTINOPOLITANISKIS 3) Šv. Atanazo ir 4) Tridentiškis. LETERANISIASIS dabar beveik visai nevartojamas.

I-sis Skiemuo. "Tikiu į Dievą Tėvą visagalintį, Sutvėrėjį dangaus ir žemės". 1/ Lateraniškame Susirinkime 1215 metais. Vyskupai ir Popiežius Inocentas III, pasmerkdami Albigensų ir kitų klaidatikų pažiūras. 2/ 1910 metais rugsejo 1 dieną Popiežius X paskelbė raštą "SACRUM ANTIISTITUM", kuriuo ~~liko~~ liepė -įsake, kad visi kunigai prisiektų, jog neprisideda prie Modernistų klaidų.

Apie Tikėjimą. Žmogus tiesą pažinti gali trejopu būdu: 1) Pats prie tiesos prieidamas. 2) Savo protu susekdamas. 3) Ir iš kitų gaudamas patirti. Juos paprastai vadiname; tiesos pažinimo šaltiniais, bet tiesos įgijimas nėra taip jau lengvas daiktas.

Dievo pasakymas yra pats geriausias tiesos patirimo šaltinis, nes jis vienas tera grynai tyras neprieinamas klaidai. Angamtinis tikėjimas yra, tai pripažinimas Dievo Apreikštos Bažnyčioje saugomos tiesos. 4) Kas kita yra tikėjimas, o kas kita yra žinojimas. Mes matome dvejopą tikėjimą; butent gamtinį, kada žmogus tiki žmogum, ir antgamtinį, kada žmogus tiki Dievu. 5) Dievas yra tiesa ir tos tiesos, kurias Dievas apreiškė žmonėms, yra būtina jiems reikalingos, kad galėtų gerai gyventi čia žemeje

ir eiti amžinosios laimės keliu. 6) Kad galėtume tikėti. A) kad Dievas tikrai yra. B) Ir kad Dievas tikrai apreišė mums skelbiamąją tiesą. 7) Prie gero proto ir geros valios tikėjimas neapsieina -be antgamtinės Dievo malonės. 8) Viespats Jėzus apreiškė: kad nei vieno išganymui naudingo darbo, nors ir mažiausio, žmogus negali padaryti be Dievo malonės. 9) Prie tikėjimo reikia proto, valios ir Dievo malonės. Jei vieno iš jų nėra, -nėra nei tikėjimo. 10) Apieikštųjų tiesų tėra viena visoms, bendra priežastis, tai yra Dievo pasakymas. 11) Bažnyčia neturi teisės nei pridėti nei atimti, ką nors iš Dievo Apreiškimo. Ji tik turi priedermę tą Apreiškimą saugoti, kad žmonės jo neiškreiptų, ir jį žmonėms skelbti. 12) Klaidatikiai Semipelagijonys tvirtina, kad tikėjimas yra gamtinis. 13) II-ras Vyskupas Suvažiavimas Arauzike 529 met. prie Popiežiaus II-jo Bonifacio priminė klaidatikiams Sv. Povilo žodžius. Dievo malonė jus išgelbėjo per tikėjimą; ir tad ne iš jūsų yra: nes Dievo dovana yra. (Eph,2-8) Ir nuo savęs pridedo. "Kurie sako, kad tikėjimas, kuriuomi tikime į Dievą, gamtinis esąs, tie visi Kristaus Bažnyčiai svetimi yra".

14) Per krikštą, Dievo malonė suteikia kūdikiui ir tikėjimo malonę, kuri tam sykiui lieka nematoma, kaip branduolio gyvybė rėmuso kevalė. 15) Krikštas suteikia kūdikiui tiksliai malonę, reikalingą tikėjimui, o valios apsaugojimas ir proto išmokymas turi ateiti iš kitur.

APIE PACIAS APREIKSTASIAS TIESAS.

1/ Kas nežino, kad Dievas yra, tas negali nei tikėti į Dievą, nei Jo mylėti, taigi be žinojimo negali būti nei tikėjimo. 2/ Einantiems prie Dievo reikia žinoti, kad Dievas yra ir kad Jis yra atlygintojas už gera ir bloga. Ta pati atkartoja Popiežius Inocentas XI 1679 metais.

Atkartojimas Svarbesnių Tikėjimo Pazinimui Dalykų. Žmogus turi tris priemones tiesai pažinti: jausmus, protą ir kitų pasakymą, o Antgamtinis Tikėjimas yra pripažinimas Dievo apieikštos tiesos ir Bažnyčioje saugojamos jos. Tikėjima sudaro protas, valia ir Dievo malonė. Tikėjime yra du daiktai, tiesa į kurią tikime, ir priežastis dėl kurios tikime. Tikėjimo tiesų yra daug, o priežastis visoms yra ta pati. Ji susideda iš trijų laipsnių: Dievo Apreiškimo. Bažnyčios neklaidingumo ir jos neklaidingumo irodimų. Tikėjimo dorybės veiksmai siekia trys daiktai: Žmogaus protas, kuris pripažįsta tiesą. Žmogaus valia, kuri tą tiesą brangina. Ir Dievo malonė, kuri padaro tikėjimo naudingumą amžinajam gyvenimui.

Nuodėmės Priešingos Tikėjimo Dorybei.

1* Dvi pavojingiausios niektikysčių rusys yra Ipnotizmas ir Spiritizmas. 2* Mokslininkai prityrė, kad iš 100 žmonių nuolatai užsiimančių spiritizmu, 75 išeina iš proto. Yra mirtina nuodėmė prisidėti prie spiritizmo, arba juo naudotis, arba nors vaikščioti į spiritistų susirinkimus. Visokie burtai ar jie kenkia artimui ar nekenkia, visuomet juos darančiam ir tikinčiam yra nuodėmė.

TIKEJIMO NEPRITEKLIAS NUODĖMĖS.

1/ Didžiausia sijoje rusijoje nuodėmė yra bedievyystė. A/ Antroji mazesnė yra stabmeldystė. B/ Mažiau už stabmeldžius klysta netikėliai, tai yra, žydai, magometonai, arijonų likučiai ir racijonalistai pripažįstantieji vieną Visagalintį ir Amžinąjį dangaus ir žemės Sutvėrėją. Jų klaida yra tame, kad nepripažįsta Šventiausios Trejybės ir Viespatį Jėzų priskaito prie žmonių.

2/ Eretikai Ir Klaidatikiai: Yra tie, kurie vienu tiesu nepripažįsta kiti kitų, bet jie pripažįsta Dievą ir Švč. Trejybę. 3/ Pradžioje XVI-jo šimtme. daugiausiai priviso klaidatikių. Tada jie pradėjo vadintis protestantais, nes protestavo prieš Bažnyčios Vyriausybės įsakymus ir pamokinius. 4/ Visi klaidatikiai nepripažįsta tikrosios Kristaus Bažnyčios.

Graikiškai Schizma= lietuviškai atskala, schizmatikai= atskalunai. 5/ XI-jo šimtmečio viduryje pasidare didžiausia atskala, tada graikų vyriausybė nenorėjo pripažinti ant savęs Popiežiaus Vyriausybės. 6/ Atsiskirusios nuo Popiežiaus Graikija, 2/ Serbija, 3/ Bulgarija, 4/ Rumunija, 5/ Rusija.

NETIKEJIMO PRIEZASTYS: 1/ Savo tikejimo nežinojimas arba mažai žinojimas. 2/ Palaido gyvenimo pamegimas, nes tai katalikų tikėjimas jį varžo, vedamas teisingu keliu į laimę. 3/ Kieno rankos suteptos artimo krauju arba svetimu pinigų bei kitokių turtu. Kas mirksta girtybės arba paleistuvystės purvuose. Kas su svetima žmona gyvena arba su svetimu vyru, tiems tereikia tik priekabių paniekinti Bažnyčią ir Dievą.

Ištvirkeliai tampa bedieviais beveik nei nežinodami, tik sąžinė kartais juos graužia, bet jie pripranta jos neklausyti. 4/ Situ išvardintus žmones, nei geriausias tikejimo pažinimas nesulaikys prie tikejimo. Kuo geriau jie pažįsta ir Dievo tiesas, tuo labiau jie jų nekenčia ir tuo aršesni tampa Bažnyčios priešai. Bet Dievo malone ir juos gali paveikti.

PRISIMINTINIOS TRYS TIESOS: 1/ Neužtenka tiek mokėti, kiek išmokame maži, bet reikia nuolatos lavinti protą ir valia tikejimo tiesomis užaugus. 2/ Tingėjimas, užaugus, sulig savo priedermiu mokintis tikejimo jį pagilinant, atnes žalos ir pagundų tikejimo dorybei. 3/ Nelaikas tikejimo tiesoms nagrinėti, kada kankina pagundos, bet reikia anksčiau jas tvirtai žinoti.

NETIKEJIMO KALTĖ: 1/ Ji yra dvejopa, nes vieni jos nežino, o kiti žinojo, bet atsisakė tikėti ir ją atmetė. 2/ Neprieėjusieji prie tiesos, bet trokstantieji ir ieskantieji jos neturi nuodėmės už tai, kad dar jie nepažino. Jie gali būti išganyti, nors miršta pirma negu pažįsta tiesą. Sitokie žmonės atrodo klaidatikiai, o Dievas regi jų širdis ir laimina jas. Bažnyčios mokslas juos vadina; materialiais paklydeliais delto, kad jie tik paklydimo medžiaga teturi savyje, bet klaidos dvasia nesiekia jų sąžinių. 3/ Kurie pažinę tiesą ir atsisakė į ją tikėti; vadinosi formaliais išklydeliais.

TIKEJIMO PAVOJAI.

1/ Dalyvavimas klaidatikių pamaldose. Vaikšciojimas į klaidatikių pamaldas yra ne vien pavojus tikejimui, bet ir didelė nuodėmė. Didesnis pavojus tikejimui yra dalyvauti apeigose ir klausyti klaidatikių pamokslų. Labai didelis pavojus tikejimui yra jaunimui, pažintis su klaidatikiais asmenimis -priesingos lyties, nes iš jų pažiūčių atsiranda meilė, o dažnai ir moterystė. Nuodėmė yra imti moterystės palaiminimą, klaidatikių bažnyčioje, nuo jų dvasiškijos. Blogų knygų ir laikraščių skaitymas, kurie užnuodią polengva žmogaus širdį ir atneša daug žalos, prisidėjimas prie blogųjų draugijų. (Pavojus tikejimui yra per greitą moterystę, ir tarp katalikų/. Pastaba: Kas savo valia ieško pavojaus savo tikejimui, arba galedamas nevengti to pavojaus, tas skaudžiai nusideda Dievui ir tiesai.

Antroji Dalis. "DIEVAS, JO YPATYBES IR VEIKIMAS".

1/ Dieva pažinti reikia tirinėjant protu, o ne akimis, nes žmogaus akys dvasios negali matyti. Kaip ir kitu gamtoje esančių daiktų, kurie yra susekami tik protu. 2/ Bedievių klaidų pradžia yra tame, kad jie mintija, buk tikrai medžiaginiai daiktai yra tikrai, o visa kas neturi kūno, neturi nei buities. 3/ Sitoji klaida vadinasi MATERIJALIZMAS. 4/ Taip daugelis mintija iki šiol ir išveda, buk nesa Dievo delto, kad Jis kūno neturi. Kas kita neturėti kūno, o kas kita nebūti. Ieturėjimas kūno ir buvimas yra tikras TOS AUKSCIAUSIOS DVASIOS buvimas ir valdymas mūsų visu.

Kas netingi mintyti, žiūrėdamas į gamtą, tas mato, jog ji protingai sutvarkyta - surengta. 5/ Visi daiktai, iš kurių padarytas pasaulis, turi pradžią ir turės pabaigą. Bet TA ISMINTIS žinojo, kaip ir kiek duoti žemei oro, vandens ir kitų daiktų, kad gyvybė galėtų plėtotis. Bet kartu TA ISMINTIS buvo pirmiau už pasaulį. TA DIŠIOJI IR GALINGOJI ISMINTIS, iš kurios padarytas pasaulis, tai ne tuščias žodis.

6/ Ji yra buvusi pirmiau už visų matomus ir nematomus daiktus, kurie yra jos sutverti, IR TOJI ISMINTIS YRA AMŽINA - TAI YRA DIEVAS. 7/ Visi lengvai gali suprasti, kad DIEVAS yra, tik reikia turėti nesugedusią širdį ir protą, papratusi eiti tiesioginiu keliu, kuris yra protavimo kelias. 8/ Dvi galimybės yra Dievui pažinti: 1/ Iš paties Dievo Apreiskimo. 2/ Mintijant apie pasaulį ir jo sutverimą.

BUITIES LAIPSNIAI: 1/ Išmintis ir dorybė, taipgi yra buitis, nors nieko nesveria neturi nei kokybės. 2/ Šviesa ir išmintis yra buitis, o tamsa ir puikybė nebuitis. 3/ Dvasių pasaulis irgi yra buitis, ir ten daugybė buities, nes sielos, angelai ir pats Dievas yra Dvasios, o ne kūnai ir medžiaga.

KŪNO IR DVASIOS SKIRTUMAI. 1/ Pats savo siela, žmogus tiesiog jaučia savyje, jei tikrai išpildo dvi sąlygas; butent *) 1) Jei turi nesugedusią dvasią. (2) Jei išsilauko ramiai. Dieva žmogus lengvai pažįsta iš Jo veikalo - žmoguje ir gamtoje, o apie angelus gauna žinoti tik iš DIEVO APREISKIMO. 2/ DIEVAS yra buitis, kuriai nieko netruksta, kuri neturi jokios ribos. 3/ DIEVAS YRA ABSOLIUTAS, NESIMAINAS, AMŽINAS, visos buities šaltinis.

PRIEMONES DIEVUI PAŽINTI.

Pati gamta savo tvariniu sutvarkime, išreiskia TREJYBES paslaptį. Bet pagrindinis i SVENČIAUSIAJA TREJYBE YRA DIEVO APREISKIMAS, todėl mūsų žmogiškasis protas turi tuo remtis tikedamas VIFSPATIES JEZAUS ŽODŽIAIS.

DIEVO ASMENŲ SANTIKIAI. 1/ Dievuje prigimtis ir Tėvo ir Sūnaus yra tą patį. Ji yra amžina ir gimti negali. 2/ Dievuje gema tik asmuo. Nors ir asmuo Dievuje yra amžinas, tačiau jis gema, o Jogimimas taip-gi skiriasi nuo visų giminių gimimų, žinomų žmonėms. 3/ Dievo Sūnus visuomet buvo užgimes. Jis gema praeityje, gema dabartyje, gema ateityje. Jis gema dabar, ir pasauliui pasibaigus taip-gi jis gema.

4/ Tas nesimainantis žodis GEMA praeičiai, dabarciai ir ateičiai, reiskia, kad AMŽINASIS ANTROJO ASMENS GIMIMAS VISAI NESIMAINO. 5/ Atrojo Asmens gimimas. Jis gema iš vieno Tėvo. Dievas Tevas nėra Dievo Sūnaus pradžia nei šaltinis, nes viena judviejų prigimtis yra amžina ir neturi jokio šaltinio. 6/ Tačiau pirmajam Dievo Asmeniui priklauso PIRIMYBE. Nors tos pirmenybės neturi Antrasis Dievo Asmuo, bet-gi nei kiek delto nėra mažesnis, nei menkesnis, nei jaunesnis, nei kokiu kitu būdu žemesnis už pirmąjį.

SVENTOJI DVASIA. Viso pasaulio Vyskupų suvažiavimas Florencijoje 1439 metais

sutare, o Popiežius Eugenijus IV liepos 6-ta diena tu metų apskelbė: "Kad Šv. Dvasia iš Tevo ir Sūnaus amžinu budu yra, ir savo butybe, kaip ir savo Asmeni turi drauge iš Tevo ir Sūnaus, ir is abiejų amžinu budu kaipo iš vienos pradžios ir vienu kvepi-mu eina". /Dene. XII - 691/.

SV. TREJYBE IR SUTVERIMAI. 1) Žinodami Asmenu skirtuma ir prigimties vienybe Dievuje, galime permąstyti ir pasaulio sutverimą. 2) PASAULIO SUTVERIMAS YRA DIEVO PRIGIMTIES VEIKIMAS. Tie visi veiksmai yra išviršiniai. 3) Vidujiniai veiksmai tarp pacy Dievo Asmenų. *1 Kad Dievas Tevas pažista Sūnų. *2 Kad Tėvas ir Sūnus myli Sv. Dvasią. Tačiau ir tie vidujiniai veiksmai pripildo Dievo prigimti, ir tokiu budu, tampa visos Švenciausios Trejybės veiksmis.

Šv. Trejybe ir isikūnijimas. 1/ Mat isikūnijimas įvyko tokiu budu, kad žmogaus prigimtis užgime be žmogiško asmens, kurio vieta užėmė Dievo Asmuo. 2/ Tačiau Dievo Sūnaus isikūnijimas buvo visos Šv. Trejybės veikalas ir nutarimas.

Materalizmo klaida, Kanto bei Lapace'o nuomone. Kalbama, kad pradžioje atsiradusi tik viena dulke /atomas/ ir taip šimtams metų begant atsirado daugiau, paskiau pasidare tesla ir ji atausus virto zeme bei žvaigždėmis. *** Panteizmo ir Monizmo klaida. *** 1/ Jie tvirtino, buk yra tik viena am-zina buitis, arba Dievas ir kad visi pasaulio diktai yra tos amžinos buities apsi-reiškimai. 2/ Tokiu budu išeina, kad kiekvienas daiktas yra Dievas ir visi esantie-ji daiktai, taipo-gi yra Dievas.

TIESA APIE PASAULIO PRADZIA.

1/ Is paties Dievo lupu mes žinome, kad Jis sutverė viską. 2/ Dievui sutveriant koki nors daiktą, ne savaimė tas daiktas iš nieko atsiranda, bet Dievo galybe yra jo atsiradimo priežastis. 3/ Nebuitis negali pati pavirsti buitimi, bet Dievas yra begaline buities pilnybe. 4/ Ir is tos pilnybes yra visi Jo sutvertieji daiktai. 5/ Visose pažvalgose i pasaulio pradžia matėme klaidų; tik viename Dievo Apreiskime kataliku Bažnyčios moksle - nėra klaidos. Delto ji mes turime ir priimti.

GEOLOGIJOS PERIJODAI IR DIENOS.

1/ Giliai isiziūreje i Sv. Rastą, pastebesime, kad pasaulio visata dalina i tris erdves: 1 Šviesos Erdve, 2 Vandens Bei Oro Erdve, ir 3 Žemės Erdve. 2/ Ir kiekvieno-je erdvėje SV. RASTAS PAŽYMI TRIS LAIKUS: Betvarkės laiką, sutvarkymo laiką ir pa-puosimo laiką.

3///. Svenraščiui rūpėjo itikinti skaitytojas ir visus žmones ieskancius tiesos, kad istiso pasaulio visata, su jos medžiaga, tvarka ir papuošimu, ne iš kur kitur yra atsiradusi; turedama pradžia ir visą palaikimą iš DIEVO, nes DIEVAS yra pasau-lio atsiradimo ir palaikimo priežastimi.

4/ Pasaulio sutverimas ir jo palaikimas, bei visa kas jame yra, matoma ir nemato-ma, regimi ir neregimi dalykai, nes turi pradžia iš Dievo ir Dievas visa tai palai-ko, savo didybe ir savo pilnybes didumu, kur žmogaus protui per aukšta yra tai vis-ką išnagrinėti ir suprasti.

5/ TIEPIMAS VISA TAI ATBAIGIA, ir be tikejimo -veltui yra protavimas ir ieskoji-mas, visu Dievo paslapciu išrišimo bei išaiskinimo, nes tam žmogaus protas yra per-silpnas, nes žmogus negali prilygti Dievui, nes jis yra Dievo sutverimas.

DVASIOS IVAIRUMAS.

1/ Mokslas apie kūną vadinasi SOMATOLOGIJA. 2/ Mokslas apie dvasią vadinasi PSICHOLOGIJA. 3/ Delto suskirstymas žmonių sulig dvasios ir kūno ivairybių vadinasi PSICHOLOGISKAI SOMATOLOGISKU SUSKIRSTYMU.

4/ Tas suskirstymas eina dviejomis stambiausiomis žymėmis: butent VEIDO SPALVOS VARSA IR KALBA.

MINTIS. 1/ Protavimas tad yra isminties tikroji žymė. 2/ ZOOLOGAI, mokslininkai kaskart labiau pasilinusuoja nuo ANTROPOMORFIZMO KLAIDOS ir pripažįsta, jog gyvuliai nekalba delto, kad neturi minčių, kurias galėtų išreikšti.

ŽMOGUS YRA DIEVO PAVEIKSLAS.

~~8/8/88~~ 1/ Sv. Raštas, kalbedamas apie žmogaus sutverimą, prideda taip-gi, kad žmogus Dievo paveikslas ir panašumas. 2/ Pirmutine tad ypatybė, dėl kurios žmogus gali vadintis Dievo paveikslu ir panašumu. YRA ŽMOGAUS SIELA.

3/ Ta paveikslą turi maži ir dideli, geri ir blogi žmonės. 4/ Pasaulyje yra EVO-LIUCIJA, arba ejimas iš žemesnių daiktų į geresnius. 5/ Panašumas yra ir žmogaus kūryboje ir gerų darbų, nes Dievas nori tik gero, o jei žmogaus darbai ir pareigos yra tinkamai atliekamos, tai jis daro gero žmonijai ir sau ir yra tarpininkaujantis kūrybos darbe.

SV. RAŠTAS IR MOKSLAS APIE ŽMOGŲ.

1/ PSICHOLOGIJOS mokslas parodo, jog žmogiską pirmynę ir ypač mintijimo prigimtį, liūdi, kad mumyse yra nematerijalė dalis, NEPURINTI DALIŲ, delto negalinti išnykti kūnui mirus. 2/ Sv. Raštas prie to prideda, JOG TA NEMATERIJALĖ DALIS YRA DIEVO IKVEPTOJI, į mūsų kūną, GYVYBES DVASIA, jog ji kūnui mirus pasilieka gyva. Jog jos amžinoji laimė ir nelaimė, priklauso nuo jos darbų, JOG ANT JOS ŽMOGUJE YRA DIEVO PAVEIKSLAS. 3/ Prie tų žemiškojo ir antgamtinio mokslo irodymų, mūsų pačių prigimtį jausmas šaukiasi į DIEVĄ, kuris yra Dangaus ir žemės Viešpats, ir taip mūsų siela kilsta iš savo kūniškumo prie savo Sutverėjo -Dievo, prie to vienintelio tikslo.

Viena tos rušies buiti, kuria pats žmogus jaučia savyje, vadiname siela.

YRA ANGELŲ IR JŲ PRIGIMTIS.

Dvasinės prigimtį ruši, aukštesnė už žmogaus sielą, bet apribota ir žemesnė už DIEVĄ vadiname angelais. 1/ Kadangi angelai neturi kūno, tai žmonės žinių apie angelus negali gauti iš mokslų, turinčių vien kūnui iširti. 2/ Angelų buvimą tik žinome iš DIEVO APREIŠKIMO, o taip pat ir apie jų prigimtį.

ANGELAI IR VIETA.

1/ Dievas yra visur tuo pačiu laiku, nes Dievas yra be ribų ir be krašto. 2/ Angelai yra apriboti, bet jie skiriasi nuo kūnų apribojimo. 3/ Angelas neapima tos vietos kurioje jis yra. Į tą pačią vietą gali patalpinti kitą kūninį ar nekūninį daiktą.

4/ Kūnai užima vietą CIRKUMSKRIPTYVIŠKAI arba apimtinai, o dvasios yra vietoje DEFINITYVIŠKAI arba veiktinai. 5/ Geriausiai ta skirtumą parodo tas dalykas, kad kūnus gali matuoti isilgai, skersai ir į aukštį, o dvasios negali matuoti nei vienaip. 6/ Dvasios gali savo jėgą ir veikimą susyk ir tiesiog perkelti ten kur nori.

ANGELŲ ISMINTIS.

1/ Žmogaus prigimtį yra medžiaginė, arba kūnine. 2/ Mūsų pačių prigimtyje yra

siek tiek dvasios. Jos veiklumas labiausiai pasirodo mūsų mintijime. 3/ Taigi iš dvasinės mūsų mintijimo dalies galime siek -tiek numanyti angelų išmintį. 4/ Skirtumas tarp mūsų minties ir tarp angelų, yra daug didesnis, negu tarp giles ir ažuolo.

5/ Žinoma, kad angelai neturi galybės išpėti vidujines žmogaus mintis ir jo valios pakrypimus tol -kol tie daiktai nėra išreikšti bet koku virsutiniu ženklu. 6/ Angelų protas, kad išpažintu -pažintu tiesa, turi prilygti daiktus. Tuomi angelų protas skiriasi nuo Dieviškojo.

Dievo išmintis nepriklauso nuo daiktų, o daiktai nuo jos. 7/ Žmogaus protas taip, kaip ir angelų yra priklausas nuo daiktų. 8/ Angelų išmintis sulyginant su žmogishaja, yra daug didesne negu saule sulyginant su sv. Jono vabalelio spingsejimu.

BLOGIEJI ANGELAI.

1/ Gerumas buvo dvejopas: gamtinis ir antgamtinis. 2/ Dorinis gerumas buvo tada, kada Dievo sutverimas savo darbais, žodžiais ir mintimis eina prie gero. 3/ Dorinis blogumas buvo tada, kada Dievo sutverimas savo darbais, žodžiais ir mintimis, liuosa valia krypta prie blogo.

4/ Dorinis gerumas priklauso nuo asmens proto ir valios. 5/ Daiktai neturintieji proto nei valios, negali būti geri nei blogi doriniu gerumu. 6/ Jie tik gali būti geri gamtiniu gerumu. 7/ Angelai turi valios ir proto, jie gali būti geri ir blogi doriniu gerumu ir blogumu. 8/ Sutverdamas protingus asmenis Dievas norejo, kad jie Jį mylėtų, nes Dievas juos mylėjo ir išmeilės sutvėrė. 9/ Bet meilė neturi vertės be laisvės, todėl ir Dievas davė laisvą valią, mybėti Jį arba nekęsti Jo.

GERUJŲ ANGELŲ SANTIKIAI SU ŽMONEMIS.

1/ Bausmingi angelų veiksmai. 2/ Meilingi patarnavimai, arba pagelba. 3/ Tarpinin kavimas tikėjimo apreiškime. 4/ Ir nuolatinė nematoma angelų sargų globa.

ANGELŲ PASAULIS.

1/ Žmogus įpuola į klaidą dėlto, kad dvasinė jo mintijimo jėga yra medžiagos prislegta. 2/ Kiekviena medžiaga yra į imtinai arba CIRKUMSKRIPTYVIAI, apribota. 3/ Angelų mintis nėra irakinta į medžiagą, dėlto jų pažinimo jėga nėra įbrukta į vietos ribas iimtinai, arba CIRKUMSKRIPTYVIAI, dėlto taip-gi angelai ką patiria tą žino be klaidos. 4/ Angelai ne visas tiesas žino, kaip Dievas, nes jų išmintis yra apribota, bet ką jie žino, tą žino tikrai. 5/ Žmogus daug ką užmiršta, bet kuri tiesa ieina į dvasinę žmogaus atmintį tos nepamiršta. 6/ Angelai ir piktosios dvasios, turi dvasinę prigimtį, tik vieni ją panaudoja blogam, o kiti geram.

7/ Dvasios tarp savęs susižino dvasiniu būdu ir jų siunčiamą mintį, pasiekia tik tas, kuriam ji yra siunčiama, o kiti jos pagauti negali. 8/ Sutvertosios dvasios, nors jos yra didžiausios ir gabiausios, tačiau minti pasiekia tik tada, kada mintijantis asmuo to nori.

9/ Tėviška Dievo meilė pasirodė, tarp kitko, ir tame, kad sutverdamas dideles daugybes kuo protingiausių dvasių; visgi apsaugojo mūsų mažyčius protus nuo anu galinčių isikišimo. Nors ir mažas mūsų protas, bet jis yra neprigulmingas, ne tik nuo piktuųjų dvasių, bet ir nuo pačių aukščiausiųjų angelų. Lygiai kaip nuo žemesniųjų ir mums lygių žmonių.

I-jo Tomo Studijų Pabaiga. 1947 gruodžio 30 diena, bet dar kai ką pasizymesiu iš jų ištrauku; papildo ai.

PRIEŽASTYS: Visų nors įvairiausių tikėjimo tiesų pripažinimo, tėra viena priežastis. Pirmas laipsnis yra; kad tiesa pripažistame, nes ją Dievas apreiskė. Antrasis žemės laipsnis yra: kad Dievas tą tiesą apreiske, o ne žmonės pramanė, žinome iš Bažnyčios skelbimo. Trečiasis, pats žemutinis laipsnis, Bažnyčios skelbimo grynumą žinome iš mokslo, kuris vadinosi: PROTINIAI TIKEJIMO PAMATAI.

TRUMPOS PAŽVALGOS APIE PASAULIO PRADŽIA.

1/ Katalikų tikėjimo mokslas. 2/ Graikų išminčių nuomonė, kurie apie 300 metų prieš Kristui užgimsiant, jau buvo supratę, kad yra tik vienas Dievas. Jie vadinosi Platonas ir Aristotelis.

Mažamokslių Klaida. Materelizmas ir Panteizmas. 4/ Panteistai mėgsta glaustis su materejalistais po vienu monistu vardu, nes panteistų yra labai mažai, o materejalistų dar gana daug.

TEISYBĖ. Iš Dievo lupų mes žinome, kad Jis sutvėrė viską. Pirmutiniai Šv. Rasto Žodžiai yra: PRADŽIOJE DIEVAS SUTVĖRĖ DANGU IR ŽEMĘ. /Gim. 1-1/.

1/ Tikrojo Dievo Apreiškimas Sako: "Kad Dievui liepiant atsirado viskas žemė, vanduo, šviesa, oras, augalai ir gyvuliai". /Gim. 1-2/. 2/ Dievui sutveriant koki nors daiktą, ne savaime tas daiktas iš nieko atsiranda, bet Dievo galybė yra jo atsiradimo priežastis. 3/ Visas žmogaus ir pasaulio sutverimas, aprašytas Šv. RASTE, yra ne iš žmonių atminties, o tik iš DIEVO APREIŠKIMO. DIEVAS YRA AMŽINOJI TIESA IR DIEVAS NEGALI NEI PATS KLYSTI, NEI KLAIDINTI KITUS.

KLAUSIMAI: 1/ Iš kur atsirado gyvybė ant žemės?

2/ Ar mainosi bei dauginosi augalai, bei gyvulių veisles?

3/ Ar žmogaus kūnas yra taip pat išsivystęs iš žemesnių gyvulių, kaip sakysim gražių sios radastos iš paprastųjų, arba gardžiosios kriaušės iš laukinių?

4/ Ar žmogaus siela, su visomis jos jėgomis, yra niekas daugiau, kaip tik išobulelės kūnas?

5/ Ar Šv. Rastas nesuklydo, rasydamas apie žmogaus sutverimą?

SV. RASTO APRASYMAS APIE PASAULIO SUTVERIMĄ.

Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę ir žemė buvo tuščia bei dyka ir tamsybė buvo ant gelmės veido. Ir Dievo Dvasia nlesdė ant vandens. Ir tarė Dievas: tegul bus šviesa. Ir šviesa įvyko. Ir regėjo Dievas, kad šviesa buvo gera, ir Jis atidalino šviesą nuo tamsos. Ir šviesa &&& pavadino Jis dieną ir tamsa naktimi. Ir tapo vakaras ir rytas pirmosios dienos.

Ir tarė Dievas: tebūnie tvirtybė tarp vandens ir tedalinis vandenys nuo vandens. Ir padarė Dievas tvirtybę ir atskyrė vandenį po tvirtybę, nuo buvusių aukščiau tvirtybės. Ir taip įvyko. Ir pavadino Dievas tvirtybę dangum. Ir buvo vakaras ir rytas antrosios dienos.

Taip-gi Dievas tarė: Vandenys esantieji po dangum tesusirenka į kruvą ir tepasi-

roda sausoji žeme. Ir taip įvyko. Ir pavadino Dievas sausumą žeme, o vandenu susirinkimą Jis pavadino jūra. Ir mate Dievas, kad tat buvo gera. Ir Jis tare: Teišduoda žeme žolę, žaliuojančią bei vedančią sėklas ir vaisingus medžius, vedančius vaisių ant žemes, sulyg savo rusies, kurių sėklos yra juose pačiuose. Ir taip įvyko. Ir išdavė žeme žolės žaliuojančias bei vedančias sėklas sulyg savo rusies ir vaisingus medžius; kiekviena su sėklomis sulyg savo rusies. Ir mate Dievas, kad buvo gera. Ir tapo vakaras ir rytas trečiosios dienos.

O tare Dievas: Tebūnie žiburių dangaus tvirtybėje ir teskirie diena nuo nakties ir teženklinie ir laikus ir metus: kad žibetu dangaus tvirtybėje ir apšviestu žeme. Taip ir įvyko. Ir padare Dievas dvi didėlias šviesas: didesniąją šviesą, kad vadovautu dienai ir mažesniąją šviesą, kad vadovautu nakčiai, ir kad darytu šviesos ir tamsos skirtumą. Ir mate Dievas, kad buvo gera. Ir įvyko vakaras ir rytas ketvirtosios dienos.

Dar tare Dievas: Vandenyys teveda ant žemes gyvosios dušios sliauzus ir sparnuočius po dangaus tvirtumą. Ir sutvėrė Dievas didžiasias bangžuves ir kiekvieną gyvą bei krutancią dušią, kuria atvede sulig savo rusių ir kiekviena sparnuočiu sulig savo veisles. Ir mate Dievas, kad buvo gera. Ir laimino jiems tardamas; augkite ir dauginkites ir pripildykite jūros vandenį ir paukščiai tesidaugina ant žemes. Ir įvyko vakaras ir rytas penktosios dienos.

Ir tare Dievas: teatveda žeme gyvąją dušią sulig savo veisles; gyvulius ir sliauzus ir žemes žveris sulig jų rusių. Taip ir įvyko. Ir padare Dievas žemes žveris sulig jų rusių ir gyvulius ir visus žemes sliauzus sulig jų veislių. Ir mate Dievas kad gera, ir tare: Padarykime žmogų sulig mūsų paveikslo ir panašumo: ir teviespatauja ant jūros žuvių ir ant dangaus sparnuočių ir ant žveriu ir ant visos žemes ir ant visu sliauzų, krutančių žemeje.

Ir sutvėrė Dievas žmogų sulig savo paveikslo: Dievo paveikslu sutvėrė jį; vyrą ir moterį sutvėrė juodu. Ir laimino Dievas juos abu ir tare: augkite ir dauginkites ir pripildykite žemę ir viespataukite ant jos, ir valdykite jūros žuvis ir dangaus paukščius ir visus gyvulius krutančius ant žemes. Ir tare Dievas: Stai daviau judviem visas žoles, vedančias sėklas ant žemes, ir visus medžius, turinčius savyje savo rusies sėklų, kad būtų judviem valgio ir visiems žemes gyvuliams ir visiems dangaus lakunams ir visam kas kruta žemeje ir kame yra gyvų dušia, kad turetų kuomi maitintis. Taip ir įvyko. Ir mate Dievas visą, ką buvo padares ir buvo labai gera ir pasidare vakaras ir rytas šeštosios dienos.

Taigi atbaigti tapo dangus ir žeme ir visas jų papuošimas. Septintoje dienoje Dievas užbaigė savo darbą, kuri buvo padares ir septintoje dienoje pailsejo nuo visu darbų, kuriuos buvo nudirbes. Ir laimino septintajai dienai ir pasventino ją, nes joje buvo palioves visus darbus, kuriuos buvo sutveres padaryti.

Sitie yra dangaus ir žemes gimimai, kad tapo sutverti dienoje, kurioje Viespats Dievas padare dangų ir žemę ir visokių laukų augmenį, pirma negu išdygo iš žemes ir visas žalios žolės pirma negu ėmė želti: nes Viespats Dievas nelijo ant žemes, ir žmonių nebuvo dirbti laukams. Bet versmė kilo iš žemes, duodama derlingumo visam viršui.

1948 sausio 21 "Buvo mano egzaminavimas pas J. E. Vyskupa Buci M.I. C. Romoje".
I- sios dalies, tai yra, I-jo Tomo studijų egzaminai išlaikyti.

A. kadzionis.

Jau praejo beveik trys savaites, kaip nestudijavau, bet nuo šios dienos, po egzaminų, vėl pradėsiu studijuoti: Katalikų Tikybos II-ji Tomas, JEZUS KRISTUS.

TIKRAS DIEVAS.

1/ Trečiajame šimtmetyje, Po Kristaus, buvo atsiradusi klaidinga nuomone; buv Jezus Kristus nesas tikras Dievas, o šiek tiek žemesnis už Jį. Toji klaida labai isigalejo ketvirtame šimtmetyje., ir labai supurte visa Bažnyčia.

Tos klaidos žymiausias skelbėjas buvo Aleksandrijos miesto dijakonas ARIJUS. KATALIKŲ VYSKUPAI, susirinke i NIKEJOS miestą 325 metais, jo klaidą pasmerke, bet to neužteko: jie dar turėjo susirinkti KASTANTINOPOLYJE 381 metais ir vėl smerkti Arijaus klaidas. Ilgainiui jos šiek tiek atsiskiede, ėmė silpnėti ir išnyko.

NIKEJOS IR KASTANTINOPOLIO susirinkimai, vadinosi VISUOTINOMIS SANTARYBOMIS. Aiškindami Apostalu Sudejimo žodžius, praplatino juos ir šitaip išreiškė: "TIKIU... ir i viena Viespatį Jėzų Kristų, Dievo Sūnų, iš Tėvo gimusį pirma visu amžiu, Dieva iš Dievo, šviesa iš šviesos, tikra Dieva iš tikro Dievo, gimusi, o ne padaryta, tos pačios SUBSTANCIJOS su Tėvu, per kuri visą kas yra padaryta.

SUBSTANCIJA yra sunkiai suprantamas lotiniškas žodis. Iš pavyzdžių lengviau suprantame SUBSTANCIJOS ir NESUBSTANCIJOS skirtumą. Vanduo yra substancija, o vandens tekejimas nėra substancija. Žmogus yra substancija, o veiksmas ar eisena nėra substancijomis.

Substancijų yra kūninių ir nekūninių. Kūnines substancijos turi šiek tiek ilgio, pločio, aukščio, svorio. Ilgis, plotis, aukštis, svoris vadinasi ypatybės. Nei ypatybės, nei veiksmas nėra substancijos, bet priklauso substancijoms.

Sakydami, kad Dievo Sūnaus ir Dievo Tėvo yra ta pati substancija, mes pareiškiame kad judvieju yra viena prigimtis. Kas mažai moksliskai supranta substancijos žodi, tiems yra išreikšta, jog Jezus yra Dievas iš Dievo, šviesa iš šviesos, o mokytus pakino, kad Jis yra vienos substancijos su Tėvu. /Toji Santaryba mintis, yra prieinama visiems/.

Graikiškai tariant substancija išeina "USIA". Vienos substancijos daiktas-sakosi HOMOUSIOS. Arijaus sekejai kalbedami apie V. Jėzų i žodi HOMOUSIOS ispaudė viena mažą raidę "I" ir išėjo "HOMOIUSIOS", bet šitas jau reiškė, kad ne viena substancija Tėvo ir Sūnaus, tiktai panasi.

Taciau Dievas yra apreiškes, jog Tėvo ir Sūnaus substancija yra ne vien panasi, bet ta pati. Klaidos sekejai, iterdami viena mažą raidelę i Bažnyčios ištarme, visai pakeisdavo tos ištarmės mintį. Už tai Bažnyčia juos pasmerke.

TIKRAS ŽMOGUS.

1/ Kastantinopolio Patrijarkas Nestorius mane, buv prigimtis ir asmuo esą tas pats, todėl V. Jezus, turedamas žmogaus ir Dievo prigimtis, turis taip-gi du asmeniu

viena žmogaus, kita Dievo. Dar toliau Nestorius klysdavo, manydamas, kad V. Jezaus motina nėra Dievo motina.

Bet Efezo Santaryba 431 metais - jo nuomone pasmerke. Kada jau nebeliko abejones, jog Jezaus Asmuo yra tik vienas, tada atsirado žmonių sakiusiu, kad Jo ir prigimtis buvo tik viena, susidejus iš dviejų prigimčių: Dievo ir žmogaus.

Sitos nuomos skelbėjai vadinosi MONOFISITAI, nes graikiškai monos reiškia viena ir fysis reiškia prigimtis. Toji nuomone buvo klaidinga, ir Chalkedono Santaryba 451 metais Monofisitus pasmerke.

3/ Kaikurie Monofisitai paklausė Bažnyčios balso, pasireiškusio Chalkedono Santaryboje, bet ne visi. Jie sakė, kad V. Jezaus prigimtys buvo atskiros, bet tie daiktai, kurie yra žmogaus ir Dievo prigimtyse, nepasikartoja Jame.

Taip žmogus turi valia ir Dievas turi valia, todėl V. Jezus teturėjęs tik viena Dievo valia, o ne dvi valias, kaip turėjo viena Asmenis, o ne du asmenis. Šitos pažiūros skelbėjai vadinosi MONOTELITAI, nes graikiškai monos reiškia viena, o teleia reiškia valia. Bet ir Monotelitų nuomone buvo klaidinga. Nes žmogaus prigimtis be žmogiškos valios nebūtų pilna, o V. Jezus turėjo pilną žmogaus prigimtį su žmogaus valia. Jis neturėjo žmogaus asmens, nes asmuo nėra prigimties dalis ir todėl žmogaus prigimtis gali būti pilna be žmogaus asmens.

Kai kam rodesi, kad V. Jezus neturėjo sielos, nes jos vieta atpildžius Dievybe, bet tai taip-gi buvo klaida, nes žmogaus prigimtis, be sielos, būtų nebe žmogus, o gyvulys.

Antrasis Dievo Asmuo vienijsi su žmogaus, o ne su gyvulio prigimtimi. Bet pripažįstant dvi valias V. Jezuje, reikia atminti, kad juodvi niekuomet nebuda-vo priešingos viena kitai.

4/ Bažnyčia senai pasmerke; lygiai Monotelitus tepripažįstancius tik viena valią dviem V. Jezaus prigimtį, kaip ir tuos, kurie nepripažino Jam sielos. Tos klaidos jau senai išnyko iš Europos krikščionių, tik Azijoje jų dar kur-ne-kur užsiliko.

JEZAUS VARDAS.

1/ Vardas yra žodis primenąs asmenį, arba Dievo sutverimą, turinti proto.
2/ Žodis Jezus buvo Jo Asmens vardas. Žodis Kristus buvo pridetas prie vardo pasižymėjimo priminimas. Išganytojo vardą Jezus mes tariame taip, kaip ji taria lotinu kalba. Bet tas žodis yra imtas iš senosios žydų kalbos, kuri ji tardavo JEHOŠUA.

Lietuviškai tas žodis reikštų Išgelbetoja. 3/Tokie žmonės, kurie gyveno pirma V. Jezaus, bet iš tolo buvo panašūs į Jį ir yra minėti Šv. Rašte, vadinosi MESIJO TIPAI. Pranašai V. Jėzų vadindavo Mesių, kalbėdami apie Jį žodžiais, o TIPAI gyvenimu ir elgesiu pranašavo Jo busimū darbus.

4/ Žinant, kad V. Jezus yra Dievas, kartais tarp krikščionių kildavo abejonių, ar Jo vardas yra Dievas, ar ne. Bet mes jau matėme, kad vardai nėra SUBSTANCIJOMIS. Jie yra tiktai garsai, primenantieji asmenis.

Taip ir V. Jezaus vardas nėra SUBSTANCIJA, nėra nei Dievas, o primena Dievo Asmenį. Kas tenka vardui, tas tenka asmeniui. Kadangi Jezaus Asmuo yra Dieviškas, tai Dievišku garbinimu galime ir turime aukštinti V. Jezaus vardą.

5/ Kristus yra imtas iš graikų kalbos, kurioje ji taria: CHRISTOS. Lietuviškai tariant reikėtų tą žodį sakyti PATEPTASIS.

Sitas graiku kalbos žodis reiškia visai ta pati, ką žydu žodis MAŠIAH. Žydiska žodi MAŠIAH lotiniškai kalbantieji truputi pakeisdavo tardami "MESIJAS". Taigi Mesijas ir Kristus yra visai tas pats žodis, nevienaip tariamas graiku ir žydu kalbose.

KRISTUS, MESIJAS IR JEZUS REISKIA TA PATI ASMENI DIEVA IR ZMOGU, pasaulio Išgelbėtoja, vienatines tikrosios tikybos skelbėja, kurs už mus nesigailėjo paaukoti Savo gyvybes. 6/ Geriausiai yra V. Jezaus vardą gerbti švariu elgesiu. Švarumą pirmiausiai reikia laikyti savo sieloje, kad joje nebūtų nuodemės, nei alykščių norų.

Antras svarumas yra namuose, kad mūsų gyvenamoje trioboje būtų švaru, ne tik grūdys, stalai, bet ir sienos, kad nebūtų nepadorių paveikslų, nekatalikiškų -nepadorių knygų ir laikraščių, nepadorių kalbų, nei blogo elgesio.

Trečias svarumas, kuriuomi garbiname V. Jezaus vardą yra viešas, butent, kad sąžiningai atliktume savo pareigas; netingėtume dirbti, neapgaudinėtume pirkdami ir parduodami, neklaidindami lengvai itikinčių žmonių.

JEZUS KARALIUS.

1/ JEZUS KRISTUS yra mūsų VIESPATS ne vien dėlto, kad Jis yra Dievas, bet ir dėlto, kad Jis yra KARALIUS. 2/ Šv. Tevas Pijus XI-sis 1925 metais įvedė KRISTAUS KARALIAUS iškilme, švenčiama paskutiniame spalio mėn. sekmadienyje. 3/ Kadangi sutverimų buitis ir vertybė priklauso nuo žmogiškosios V. Jezaus prigimties, tai ir taja prigimtimi KRISTUS yra mūsų KARALIUS. 4/. V. Jezus turi teises Viešpatauti ant mūsų, ir dėlto yra mūsų Karalius, kad numire už mus. Savo auidei ganytoją ir apaštalams viršininką, V. Jezus paskyrė Šv. Petrą.

6/ Taigi, V. Jezus yra tikras Karalius ir dėlto, kad Jis valdydamas Bažnyčią, valdo šimtus milijonų žmonių. 7/ V. Jezus yra sielų Karalius, nes siela valdo visą žmogų ir Kristus sielų karalius yra visiškas žmonių Karalius.

"Tauta ir karalyste, kuri netarnaus Tau /Tai yra Jezui/ žūs, o žmonių žemes pavirs tyrais". /Iz. 60, 12/.

1/ Jezus pasisake: kad Jo karalyste nera iš šio pasaulio. /Jon. 18. 36/.

2/ Jezus ne savo patogumams vartojo valdžią, o tarnavo tiems, kuriuos valdė. 3/ Jo valdžia įvyksta be prievartos, o liuosu proto ir valios pasidavimu Jo mokslui, ir širdžių pasiaukojimu Jo tikslams. 4/ Jezus ne iš vieno karaliaus neatima valdžios o savo galybe pareiškia be karų ir skerdynių, vien tiktai meile platindamas.

5/ Jezus yra ne žemes bet Bažnyčios Valdovas. Jezus savo viešpatavimą vygdo ne prievartos priemonėmis, o tik liuosu žmonių valios, širdies ir proto pasidavimu, kad Jo Viešpatavimas labai rupejo Dievui, nes per pranašus dažnai tą primindavo žmonės.

Bet nepamirškime paties svarbiausio dalyko, kad Jezui Karaliui iš mūsų priklauso grynios sąžinės, gero elgesio ir meilės jausmų duoklė. Kaip Dievas, Jis mus sutvėrė kaip Mokytoją Jis mus išmokino pačių svarbiausių tiesų, kaip Išganytojas, Jis savo krauju mus išvadavo iš amžinosios pragaro vergijos.

Kaip Žmogus, Jis buvo gražiausias, išmintingiausias, skaisčiausias, meilingiausias. Ir Jis Pats mus labiausiai mylėjo. Rodos turėtų būti lengva mums Jį mylėti.

* PATS DIEVAS SUTVERE PIRMUOSIUS DU ŽMONES.

* * * * *

1/ Sv. Raštas taip sako: "Taigi V. Dievas padarė žmogų iš žemės dumblo ir jam

į veidą įkvepė gyvybės kvapą ir žmogus tapo gyvoji siela". /Gim. 2. 7/. 2/ Bet 19-me šimtmetyje buvo mokslininku, gerai tikinčiu į Dievą ir pripažįstančiu Sv. Raštą, kurie sakė, kad žmogaus kūną pagamino Dievo sutvertoji gamta, pamažėli tobulinama vabalus, žuvis, paukščius ir gyvulius iki kol iš jų padarė beždžionę, o iš beždžionės pakui, sulig Dievo nustatytą tvarką, pagamindama žmogaus kūną, į kurią pasiųso Dievas idėjų savo sutvertąją sielą.

Sitos nuomosės laikės prancuzas LEROY ir vokietys ZAHM. Ir vienas ir kitas savo pažiūras išdėstė tam tikrose knygosė. BAŽNYČIOS VYRIAUSYBE jas ištyrus, uždraudė skaityti katalikams, pripažindama minėtuju pažiūrų pavojingumą.

Šitas Bažnyčios nuosprendis nėra galutinas, bet ieškantiems tiesos gana ryškus. 3/ Šita pastaba yra labai svarbi, bet ji nerodo, kad LEROY ir ZAHM'O nuomonė būtų teisinga. Juk ir vartojant medžiagą dar yra nors dvi galimybės. Pirmoji, kad gamta pati tiek buvo stipri, jog galėjo pagaminti žmogui kūną. Ta stiprybė Dievas būtų jai davęs sutverdamas ją.

Antroji galimybė buvo ta, kad pati gamta nebuvo gavus iš Dievo tiek jėgos, kad galėtų pagaminti žmogaus kūną. Bet kad Dievas, suvartojes visą, kas buvo gamtoje tinkama žmogaus kūnui, dar pridėjo ko truko ir taip susidarė žmogaus kūnas.

4/ Jeigu Dievas, sutverdamas gamtą, būtų jai davęs galybė, iš ne žmonių daryti žmones, tai gamta būtų daug kartų pagaminusi žmonių. Ji jų gamintų ir dabar, nes jos įstatymai nesikeičia.

5/ Tačiau dabar gamta žmonių negamina iš nežmonių, ir dargi matyti iš tų pačių mokslų, kad žmonių gimines pradžia šiame žemės pasaulyje tebuvo tik viena. Tik vienas syki tereikėjo pagaminti pirmą žmonių porą, o tas pagaminimas vis-gi negalėjo būti be didelių jėgų, šiaip gamtai nereikalingų.

6/ Taigi geriau buvo neduoti tų jėgų gamtai. Taip Dievas ir pasiėmė, sau pasilikdamas pirmųjų žmonių padarymą.

Sv. Tomas Akviniėtis ir kai kurie naujų laikų mokslininkai sako: Kad sutverimas-sutverimą gali pagaminti, tik tai gamtoje išgyvenusiu būdu. Tiek angelai, tiek piktosios dvasios yra sutverimai, todėl žmogų pagimdyti galėtų tik darydami itakos į jo tėvus.

Kadangi pirmieji žmonės negalėjo turėti tėvų, tai nei gerosios nei piktosios dvasios neturėjo į ką daryti itakos, kad pagamintų juodu.

7/ Iš to viso išėina, kad pirmieji du žmonės yra PATIES DIEVO PADARYTI.

KŪNAS PIRMUJU TEVU.

1/ Kaip visų žmonių, taip ir pirmųjų dviejų žmonių kūnai turėjo būti išvien su sielomis. Dievas rengdamas žmogui kūną, ne viską į jį sukimšo, o tik tą, kas geriausiai tiko bendram sielos ir kūno gyvenimui. 2/ Pats geriausias ir didžiausias duotas kūnui gerumas buvo tas, kad jame galėtų gyventi protas išrandęs visokius pagerinimus ir t.t.

3/ Pirmųjų tėvų kūnai rojuje, kol nenusidėjo, nežinojo skausmo nei nuovargio. Viskas kas galėjo tiems kūnams kenkti buvo prašalinta. Nei baimės, nei pykčio, nei kitų širdį ardančių jausmų juodu nežinojo. Judvieju širdys budavo pilnos kilniųjų jausmų,

kuriais žmogus tobulėja. Juodu gerėjosi gamtos gražumais ir karštai mylėjo Dievą, už ką buvo sutvėres ta viską. Ir viens kitą juodu mylėjo tikra, skaisčia artimo meile.

SIELOS TOBULYBE.

1/ Siela pasireiškia proto veiksmiais, atminties žiniomis ir valios norais.

PROTAS. Dievas pirmuosius žmones sutvėrė, užaugusių ir išaukštėtų padėtyje. Dievas jų protus pripildė žiniomis taip, kaip tik galima pripildyti geriausiai. ATMINTIS. Žmonėse yra dvejopą: kūnine ir protine, bet pirmuosiuose mūsų tevuose, jos buvo kuo geriausios ir tobuliausios.

VALIA. Valia yra aukščiausia ir lepiausia žmogaus dvasios ir visos jo prigimties gėlė. Ji labai greitai sugenda, jei tik žmogus nesergsti jos nuo blogo. Gera valia visuomet buvo išvien su išmintimi, nes šioji jai parodo kas yra gera. Gerai valiai neužtenka gero žingsnio ir gero noro: dar reikia ir jėgos geram norui įvygdyti.

Pirmųjų mūsų tėvų kūnai, paties Dievo padaryti, ir visos jų kūnų dalys buvo geros, todėl ir norai iš kūno kildavo tikrai geri. Adomo ir Jevos protai, aiškūs ir šviesūs, gražiai ir gerai mintydavo apie tolimesnius daiktus. Dar geriau ir drąsiau įvertindavo patys savo kūno norus. Geri kūno norai, geros išminties apvarstyti - pakildavo į aukščiausia judviejų sielos galią - į valią. Toji visuomet norėdavo tik-to, kas yra gera. Trūkumų nebuvo žmogaus kūne, klaidų nebuvo jo protui, blogo nebuvo jo valioje vis dėl tos priežasties, kad Dievas pats buvo sutvėres ir kūną, ir protą, ir valią.

2/ Dabar žmonėms, geruosius valios norus, dažnai sutrukdo trys kliutys: Pirmą, savųjų aistrų smarkumas. Antra visuomenės blogoji tvarka ir trečioji, piktosios dvasios žabangos.

PAKELIMAS Į ANGAMTĘ.

1/ Pirmutine antgamtinės malonės dovana, tekusi žmogui, buvo ta, kad Dievas su juo imė elgtis, kaip su draugu, arba prieteliu, o ne kaip su nuosavybe, vergu ir padaru. Nors žmogus niekaip negali būti lygiomasis su Dievu. Bet Dievo malonė imė elgtis su žmonėmis, kaip su asmenimis.

Ne tas pats buvo Dievo Asmenų santikis tarp Jų Pačių, kaip su žmonėmis, bet visi gi tai buvo santikis su asmenimis, o ne su daiktais. Šitam žmogaus išaukštinimui nebuvo nei kokio pagrindo, žmogaus prigimtyje, ir dėlto tas išaukštinimas yra antgamtinė dovana.

2/ Kaip nei vienas sutverimas, taip nei žmogus, negali būti be tikslo. Dievas galėjo skirti žmogui arba gamtinį tikslą, arba aukštesnį. Paskirdamas save žmogui tikslą, Dievas pakėlė žmogų į angamtę. Bet tos dorybės, Ypatingu būdu liečiančios V. Dievą, tik iš antgamtinės Jo malonės tenka žmogui.

3/ Dievas paskirdamas Save Pati žmogaus tikslą, ne tik kad leido žmogui artintis prie Dievo, bet uždėjo pareigą tą daryti, uždėjo pareigą, kilti ir kilti kas kart arčiau - iki susivienijant su Pačiu Sutvėrėju Viešpati Dievą. Toji pareiga yra žmogaus laimės pasiekimas ir tinkamas atsidėkojimas, meile už meilę, Viešpačiui Dievui.

4/ Tačiau Dievas žmogaus verste neverte tai daryti, bet to trosko, palikdamas žmogui, LAISVA VALIA, tą daryti ar nedaryti. Nur nuo to priklauso ir žmogaus lai-

me arba nelaime, šiame pasaulyje ir amžinybeje.....

PIRMOJI IR GIMTOJI NUODEME.

Negali būti katalikas, kas nepripažįsta situ tiesų apie pirmąją ir gimtąją nuodeme. 1-ma, Kad Adomas rojuje sunkiai nusidėjo. 2-ra, Kad toji jo nuodemė sunkiai pakenke jam ir visiems iš jo gemantiems ir gimsiantiems iki pasaulio pabaigai žmonems. 3-čia, Kad dėl tos nuodemės ir pats kaltininkas ir visi kas iš jo kyla: A) nustoja visu antgamtinių dovanų ir nemarumo. B) Turi kentėti skausmo ir vargus. C) Valios susilpnėjimą ir proto sumenkejimą. 4) Kad gimtoji nuodemė, ateinanti su kiekvienu žmogumi į pasaulį, yra tikroji nuodemė, o ne vien geidulių aistra, ir ne vien tik blogojo pavyzdžio kenksmas.

Šitas tiesas, nors ne visas kartu, 418 metais paskelbė KARTAGINOS SANTARYBA, kurią patvirtino Popiežius ZOSIMAS. Arauziko antroji Santaryba, buvusi 529 metais irgi Popiežiaus BONIFACO II patvirtinta. Pagaliau visuotinasis TRIDENTO SANTARYBOS, šeštasis posėdis, buvęs 1547 sausio 13 Popiežiaus PAULIAUS III patvirtintas.

Sv. Rastas pirmąją nuodemę aprašo GIMIMŲ knygoje III-me perskirimė.

PIRMOJI NUODEME.

Pirmieji mūsų gimdytojai neteko pašvenciamosios Dievo malonės, sau ir mums, po nusidėjimo. Juodu tapo pražuties medžiaga, anot KARISIAKO SANTARYBOS. Dar senesnė ARAUZIKO SANTARYBA, paskelbė, kad pirmoji nuodemė buvo mirtis sielai.

PERMAINOS KALTININKUOSE.

KUNUOSE. Pirmiausiai pasireiškė aistrų sukilimas, toliau seka skausmų pradžia ir mirtingumas. SIELOSE: Įvyko didžiausia permaina, nes abudu kaltininkai susyk neteko visu antgamtinių malonių, kurių taip daug buvo suteikęs Dievas, sutverdamas juodu. Gamtinis panašumas į Dievą likosi jiedviem, BET SUTERŠTAS, nes nusikalstant susiteršė prigimtis.

Vienas beliko nusikaltusiam žmogui antgamtinis dalykas, butent tikslas. Dievas pasiliko žmonėms tikslu, nes nuodemė darant keitėsi žmonių valia, o nesikeitė DIEVO VALIA. Toji valia buvo paskyrusi žmonėms tikslą PATĮ SUTVEREJĄ, toji valia ir likosi. 2/ Valia nusikreipė nuo Dievo į velnią, nuo gero į blogą. Tas krypties pakeitimas labai ir labai ją susilpnino, bet laisvės ji vis-gi neprarado.

3/ 16-me Šimtetyje buvo MARTYNAS LIUTERIS. Jis sakė, kad žmogus po pirmosios nuodemės, netekęs valios laisvės ir dabar žmonės Adomo vaikai, jos neturi. Bet ta pažiūra yra klaida. Ji kyla iš asmeniniu Liuterio dvasios vargu. Jis, ilgai ir nuosirdžiai bandęs suvaldyti savo aistras, nepajėgė jų pažaboti. Tada jam kylo mintis, kad žmogus jau nebeturi liuosos valios, kad nuodemė, jau ne nuodemė, kad visas nuodemės KRISTAUS kančia panaikino. Kad dabar vienas tikėjamas į KRISTŲ daro žmogų teisingą, o elgesys ir geri darbai nėra reikalingi.

SV. JOKUBAS APĖSTALAS aiškiai priešingai moka, bet Liuteris sake; būk to APĖSTALAS laiškas nesąs SV. RAŠTE.

4/ Katalikų pasaulio Vyskupai, Popiežiaus sukviesti į VISUOTINĘ SANTARYBĄ TRIDENTO MIESTE, Liuterio klaidas pasmerkė, o katalikų tikybos tiesą, apie valios laisvę 1547 sausio 13 šitaip išreiškė: Pirmiausiai SV. SANTARYBA skelbia, kad norint gerai ir nuosirdžiai suprasti nuteisinimo mokslą, reikia kiekvienam pripažinti ir išpažinti

ti, jog visiems žmonėms per Adomo nuodėmę netekus nekaltybės, nesvariais, ir anot Apaštalo, rustybės vaikais tapus, kaip tat išsakyta ištarmėje apie gimtąją nuodėmę ir net virtus nuodėmės vergais bei patekus velnio ir mirties valdžion.

Ne vien stabmeldžiai įgintomis įėgomis, bet nei žydai MOZES ĮSTATYMO raštu nebūtų galėję iš to pasiliuosuoti bei atsikelti. TACIAU VALIOS LAISVĖ ANAIPTOL NEISNYKO, nors jos įėgos sumazėję ir sumenkėję. Tą patį dalyką Santaryba pakartojo penktuoju savo ištarmiu KANANU, skelbdama: "Jei kas sakytų, kad po Adomo nuodėmės, žmogaus valios laisvė prarasta tapo ir užgesinta; arba kad tai yra tiktai vardo dalykas, arba kad tai tik vardas be daikto, arba kad tai velnio pramanymas įbruktas į Baznyčią, tas tebūnie atskirtas.

5/ Truputį vėliau už Liuteri, MYKOLAS BAJUS arba DU BAY, skelbė, kad po pirmųjų gimdytojų nuodėmės "VALIOS LAISVĖ, be Dievo malones pagalbos, tinka tik nuodėmės daryt".

Ta nuomone su kitomis BAJO -DU BAY klaidomis, Popiezius Sv. Pijus V teisingai pasmerkė 1567 spalio mėn. 1 diena raštu. "Ex omnibus afflictionibus". /Iš visu skaudžių rūpesčių/.

6/ Po nuodėmės pirmųjų tėvų, velnias išibruko tarp Dievo ir žmogaus ir tai delto, kad žmogus panorėję veikiau velnio klausyti, negu Dievo.

ADOMO BAUSMES PO NUODEMES.

1-ma Darbo sunkumas. 2-ra Nederlingumas. "Erškėčius ir ūsnis daigins tau". Ir 3-cia... Mirtis. "Dulkė esi ir į dulkę vel pavirsi".

JEVOS BAUSMES.

Jevai tik dvi bausmes Dievas paskelbė: 1/ Gimdynai su skausmais ir antra vyro vyriausybė. Moteris po vyro valdžia turi buti del to, kad Dievas taip pasakė. Bet iš to yra joms naudos, nes vyras turi pareigos aprūpinti moterį ir vaikus mais tu, rūbais ir butu. Jis turi taip-gi pareigos, ją apginti nuo skriaudos ir paniekos. 2/ Bendrosios tiesos, yra visų katalikų tikybos mokslininkų skelbiamos, ir visiems katalikams privalomos. 1-ma Kad Adomas buvo visų žmonių tėvas, 2-ra kad ne tik sau vienam, bet ir visiems žmonėms buvo gaves iš Dievo nemarumą, bei antgamtinių malonių daugybę, su ju pagrindu -pašvenčiamą malone. Ir 3-cia, Kad nusidėdamas neteko to viso nevien sau, bet ir visiems žmonėms.

GIMTOSIOS NUODEMES KENKSMAS MUMS.

BONIFACO II patvirtintoji antroji /Orange/ Santaryba 529 metais paskelbė ištarme: "Jei kas sakytų, kad tik vienam Adomui tepakenke jo neištikimybė, o ne drauge ir jo padermei, arba kad tiktai kūno mirtis, kuri yra nuodėmės bausmė, o ne pati nuodėmė, kuri sielai mirtis -perėję iš vieno žmogaus į visą žmonių giminę -tas pasipriešintų Dievo teisingumui, prieštaraudamas Apaštalui, sakančiam: "Per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį ir per nuodėmę mirtis ir taip mirtis perėję į visus žmones, kuriame visi nusidėję". /Rom. 5, 12-2/. Tą priminti reikėjo, nes VI-me šimtetyje Pelagijus skelbė, kad Adomo nuodėmė tebuvo pakenkus tik Adomui, ir kad žmones, kaip dabar miršta, taip būtų mirę, nors Adomas nebūtų nusidėjęs.

4/ XVI-me Simtmetyje, atsirado kitų klaidų, Popiežius Paulius IV 1564 metais lapkričio 13 diena paskelbė katalikams privalomą tikybos išpažinimą, kuriame sakoma:

Pijus IX 1877 metais sausio 20 diena išakė naujai pagarsinti: Pauliaus IV paskelbtąjį Tridento Santarybos Tikybos Išpažinimą. Pijus X 1910 metais rugsejo 1 diena paskelbe: Išakymą, kuriuomi einant visi dvasiškiei, apimdami kokias nors pareigas bažnyčioje, ar mokykloje, privalo atkartoti minėtąjį Tridento ir Vatikano Santarybų Tikybos išpažinimą, o juomi jie pasižada laikytis tų ir senesniųjų Santarybų mokslo apie visus dalykus ir apie gimtąją nuodėmę.

GIMTOSIOS NUODEMES KALTE.

GIMTOSIOS NUODEMĖS PASEKMĖS VAISIAI.

XVI-me Simtmetyje Mykolas Bajus /DU BAY/ sake: "Visi stabmeldzių darbai ir nuodemes ir visos filosofu dorybes yra ydos". Pijus V ta Bajaus sakini tiesioginiai pasmerke: 1567 metais spalio 1 diena.

GIMTOSIOS NUODEMES VISATINUMAS.

be jog visi žmonės ateina ir ši pasaulis su gimtąja medune,
priešais pastaba: "Tęsi pati šventoji Santarba parodė mums
minties toje istorijoje, kur kalbama apie

gimtąją nuodėmę, apimti Šv. ir nesuteptą MERGELE MARIJĄ DIEVO MOTINĄ". 3/ praėjo trys simtai metų, po to, ir Popiežius Pijus IX 1854 metais gruodžio 8 dieną, paskelbė: kad "SVENCIAUSIOJI MERGELE MARIJA nuo pat pirmos savo prasidėjimo pradžios ypatinga Dievo malone ir išmintimi, atsižvelgiant į žmonių gimines Išganytojo Jėzaus Kristaus nuopelnus, tapo visiskai apsaugota nuo gimtosios nuodėmės sutęsimo".

4/ Viešpaties Jėzaus Įstatytasis Krikšto Sakramentas, tepaliuosuoja nuo gimtosios nuodėmės. Taip mokino Viešpats Jėzus sakydamas: "Jei kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, negali įeiti į Dievo karalystę". /Jon. 3 - 5/.

5/ XVI-me Šimtmetyje Jonas Kalvinas /CALVIN arba CHAUVIN/ iš to padarė klaidingą išvadą, kad krikštytų tėvų vaikai gėmė be gimtosios nuodėmės. Keliais šimtais metų pirma Kalvino buvo žmonių sakiusių, būk krikštytų tėvų vaikai, turi gimi ir prasidėti be nuodėmės, nes gimtoji nuodėmė yra iš tėvų, o tėvai po krikšto neturi tos nuodėmės ir negali jos perleisti vaikams.

Bet šitas protavimas yra tiek klaidingas, kad gimtoji nuodėmė yra iš pirmojo tėvo, būtent iš Adomo, o ne iš pakutinių tėvų. Krikštytieji tėvai gimdo vaikus kūnu, kūnuose tebėra ir mirtingumas ir aistringumas, nes krikštas to nepanaikina. Gimtojoje nuodėmėje yra, nors nedaug, liuosos valios.

Gimdymo veiksmu tėvai pareiškia valią tik gimdyti žmogų. Valia paliuosuoti gimusio kūdikio sielą nuo nuodėmės, pasireiškia jo pristatymu Bažnyčiai, kad pakrikštytų.

Kadangi gimtojoje nuodėmėje maža yra asmeninės valios, tai užtenka, kad tėvai pareikštų valią už kūdikį ir Krikšto Sakramentas, Dievo vardu, atpildytų trukumus ir pakeltų į atgamtę.

6/ TRIDENTO VISATINĖ SANTARYBA 1946 metais birželio 17 dieną paskelbė ištarę: "Jeigu kas sako, kad nereikia krikštyti kūdikius ką tik gimusius iš motinų išcių, nors tie kūdikiai būtų kilę iš krikštytų tėvų, arba taria, kad jie krikštijami nuodėmėms atleisti, tačiau nieko neturi iš Adomo pirmosios nuodėmės, kas būtų reikalinga atitaisyti atgimimui, plovimu aužinajam gyvenimui pasiekti, kadangi iš to išeina, kad Krikšto žodžiai nuodėmėms atleisti nėra teisingi, bet klaidingi, tai tas tebūnie atskirtas.

SENOJO ĮSTATYMO ŠVENTAS RAŠTAS.

TRIDENTO VISATINĖ SANTARYBA 1546 metais balandžio 8 dieną, ketvirtame savo posėdyje pažymėjęs, kad Dievo tikybos tiesos mums paliktos ŠVENTAJAME RAŠTE IR ŠV. PATAVIME, kad ŠV. RAŠTAS YRA NEKLaidingas Dievo VEIKALAS.

/Tu knygu sąrašas yra 105 puslapyje JEZAUS KRISTAUS KNYGOJE/.

2/ VATIKANO SANTARYBA trečiame posėdyje 1870 metais balandžio 24 dieną atnaujino TRIDENTO SANTARYBOS ĮSTARME, PRIDEDAMA, kad visos tos knygos su visomis savo dalimis, kaip Tridento Santaryboje minėta ir kaip įtraukta, į senąją lotynišką VULGATOS LAIDĄ, yra šventos ir kanoniškos...

Nes Sventajai Dvasiai diktuojant surašytos ir Dievas yra jų Autorius. ir kaip tokios jos yra įteiktos Bažnyčiai.

3/ Tai gi žinias sėdandiesi iš SENOJO ĮSTATYMO, nes naudojames ne žmonių rašais, o DIEVO APREIKŠTĄJA TIESA.

4/ Tris malones Dievas duoda Šv. Rašto Autoriui: 1-ma Judina valią, kitaip išreiškus, pridoda valiai tvirtybes ir ryžto bei veikia į žmogaus valią tiesioginiai. 2/ Apšviečia protą, kad tiesa pažintų ir 3/-čia Apsaugoja nuo klaidos.

Knygai jau parašytai esant Dievas ją įteikia Bažnyčiai, kaip DIEVO APREIŠKIMO SĄTINI.

SENOJO ĮSTATYMO LAIKOTARPIS.

1) Kristui mirus Senasis Įstatymas neteko galios, nes Atpirkėjas paliko NAUJĄ ĮSTATYMĄ visoms TAUTOMS ...

SENOJI sutartis, su viena žydų tauta, išnyko. 2) Šitos yra SENOJO ĮSTATYMO laikotarpio žymės: A/ Tautos budo lavinimas nelaimėmis. B/ Religijos Apreiškimas. C/ Pranasų siuntimas. D/ Mesijo savybių ir artėjimo laiko nurodymas.

Dievo Apreiškimoji Religija.

1/ Patrijarkų laikais Dievas išsaugojo žmonių religiją, kad neišnyktų. SENOJO ĮSTATYMO laikais SUTVEREJAS tą religiją, naujais ir svarbiais apreiskimais sustiprino, sudare

ti-ybine bendruomenė, atskyrė dvasiškiją nuo pasauliečių, įvairias aukų rūšis nustatė ir joms apeigas paskyrė; doros pagrindinius dėsnius ir elgesio įstatymus paskelbė ir tą visą suėmė į ŠVENTOJO RAŠTO knygas.

2/ Nors ir Senojo Įstatymo laikais, taip kaip Naujojo, buvo Dievo apreikštų tiesų nepatekusių į Šv. Raštą, sakysim: SAMUELIO, NATANO, ELIJO, ir ELIZEJAUS pranašysčių dauguma, tačiau Šv. Raštas buvo neapsakomai didele pagalba religijai. / Aprašymą žiūr. 123-131 pusl. Jezus Kristus/.

3/ APRAŠYTASIS DIEVO APREIŠKIMAS buvo SENOJO ĮSTATYMO pagrindas. Prie jo buvo pridėtas apreikstosios religijos dvasiškijos sutvarkymas. MOZES brolis ARONAS turėjo būti aukščiausią tos dvasiškijos galvą ir vyriausybę. ARONO sūnūs tapo pašvesti kunigais. Ir per visą SENOJO ĮSTATYMO laiką, tiek aukščiausiasis kunigas, tiek žemesnieji kunigai, turėjo būti kilę iš ARONO padermės. Asmens-gi kilę iš LEVI, JOKUBO trečiojo sūnaus, vadinosi levitais ir sudarė visą dvasiškijos luomą. Tačiau tiksliai kunigai teturėjo teises atnašauti aukas, o levitai patarnaudavo kunigams -aukų atnašavimo apeigose.

4/ Trims asmenims Korei, Danatui ir Abironui nepatiko šita tvarka, kad Mozes giminėms teko kunigystės garbė. Minėtieji trys įtarė Moze, kad jis pats savo broliui ir brolėnams tą garbę paskyrė. Už įtarimą nelaimingiesiems teko baisi bausmė.

Jie atėjo su smilkytuvais pasirengę aukoti Dievui tą, ką tiksliai kunigai tegalėjo daryti. Bet žemė perplyšo ties jais, jie sukrito į plyšį, o žemės užgriuvo juos ir nelaimingi šventvagiai žuvo, palikdami tautai išgastinę pamoką, kad kunigyste reikia imti iš Dievo paskyrimo, ne iš savo užgaidos.

5/ Bet ir kunigams teko pamoką patirti, nes Dievas pamokino, kad sąžiningai eiti savo pareigas. Arono sūnūs Nadabas ir Abiudas driso į smilkalus įsidėti nešventintos ugnies. Iš šventovės išėjo liepsna ir taip juodu pagavo, kad ir juodu krito negyvi. MOZE pašaukė judviejų pusbrolius Mizaeli ir Elizapana, kad atimtų nelaimingųjų lavonus ir užkastų anapus stovyklos.

Po to likusiems dviem kunigams ELEAZARUI IR ITAMARUI, MOZE davė pamokynimą, kaip rūpestingai reikia atlikinėti Dievo tarnybos darbus ir užlaikyti kunigo dorą aukštesnę už šiaip žmonių.

PRANAŠAI.

Jie Žydu kalba vadinosi, dvejopai: Nabi arba Raa. NABI reiškia ta kuris Dievo valią skelbia žmonėms, nors jis ir nieko naujo nepasakytų. RAA reiškia regėtoją. Tuo vardu vadindavo pranašus, kuriems Dievas apreiksdavo angamtinių /dalykų/ regėjimų, arba ateitį liečiančių, arba paaiškinančių dabarties slėpinius.

NABI IR RAA sužadindami žmonių sąžines, papeikdavo jų nuodėmės, primindavo jų pareigas, sustapdydavo papiktinimus, sutvirtindavo visuomenės dorovę.

ŠALTINIAI VIEŠPATIES JEZAUS GYVENIMUI PAŽINTI.

EVANGELIJA yra iš dviejų dalių sulipintas graikų kalbos žodis. EU-reiškia gera, ANGELLEIA- naujiena. Taigi EVANGELIJA lietuviškai reiškia gerą naujieną.

MERGELES MARIJOS NEALTAŠ PRASIDĖJIMAS.

Tą Marijos sielos laisvumą, nuo gimtosios nuodėmės, kaip Dievo apreikštą tiesą paskelbė ŠV. TEVAS PIJUS IX-sis 1854 metų gruodžio 8 dieną raštu "INEFFABILIS DEUS" /neapsakomas Dievas/.

MARIJOS VIENUOLIJA ikurta 1673 metais Nekaltam BERGELES MARIJOS prasidėjimui garbin-
ti. 3/ Garsusis visame pasaulyiui žinomas ispanas tapytojas MURILLIO, gimes 1617-1682
yra pagamines puiku paveikslo NEKALTAM MARIJOS PRASIDĖJIMUI išreikšti.

4/ Prancuzijos miestelyje Lourdes /skaitosi LIURD/ Šv. Marija apsireiškė netur-
tingai ir nemokytai, bet dorai mergaitei BERNADETAI SUBIRU ir pasisakė esant NEKAL-
TAS PRASIDĖJIMAS. Pirmasis apsireiškimas buvo 1858 metais vasario 11 diena.

5/ Marija buvo be nuodemės pradėta, neturėjo nei aistrų, nei geidulių, nei kitų
silpnybių kylančių iš gimtosios nuodemės. Kūdikio neišmanymas yra tos nuodemės vai-
sius. Marija iš pat pirmos savo švento prasidėjimo valandos, turėjo visą užaugusio
žmogaus supratimą.

Mums reikia labai rimtai apsvarstyti šiuos dalykus, kurie tikėjimu, viltimi ir iš
meilės, bei laisvos valios daromi padės arčiau priartėti prie mūsų anžinojo tikslo-
Dievo. 1/ Kad žmonems duota galimybė amžinai gyventi. 2/ Kad tos amžinosios gyvybės
maistas ir šaltinis yra JEZAUS KRISTAUS KŪNAS IR KRAUJAS. 3/ Kad tas Kūnas ir Krau-
jas yra tikras valgis, 4/ kad jis atėjes iš dangaus ir vertesnis už manna, 5/ kad
tuomi valgiu tegali pasinaudoti tikrai stipraus tikėimo žmonės, gyvenantieji Dievo
Tėvo duotąja malone.

Trys geismai judina žmones veikti; 1-mas noras kūno patogumų, 2-ras noras pinigų,
3-cias noras garbės. Jei religija-tikėjimas tų norų nevaldo, jie išbujoja žmonėse ir
virsta gausiausių nuodemių šaltiniu. O nuodemės atveda baisių vaisių; nelaimių ir
mirti.

VIEŠPATIES JEZAUS SIELA PRAGARUOSE.

1/ Mirtis yra sielos ir kūno persiskyrimas. Viešpačiui Jezui mirus, Jo Siela at-
siskyrė nuo Jo kūno. Bet Viešpats Jezus buvo Dievas ir Jo Dievybe neatsiskyrė, nei
mirties metu. Ta Dievybe likosi drauge su Kūnu ir ant kryžiaus, ir paskui grabe.

Dievas yra visur. Nors V. Jezaus Siela buvo ne ten, kur buvo Jo Kūnas, tačiau
Dievybe likosi taip pat susivienijus su Siela, kaip ir su Kūnu.

2/ V. Jezaus Siela nužengė į pragarus, toji teisingųjų sielų vieta lotiniškai vadi-
nasi: "LIMBUS PATRUM, " Tai reiškia "TEVŲ BUVEINĖ".

3/ KETVIRTOJI LATERANO VISUOTINOJI SANTARYBA, tą tiesą paskelbė privaloma 1215
metais. Santarybos žodžiai yra šie: "Kuris /tai yra V. Jezus/ dėl žmonių gimines iš-
ganymo ant kryžiaus medžio kentėjo ir numirė, nužengė į pragarus, atsikėlė iš numi-
rusių ir užžengė į dangų, bet nužengė siela, o atsikėlė kūnu -gi užžengė su abiem
drauge".

KŪNU IŠ NUMIRUSIŲ ATSIKĖLIMAS.

1/ Ateis laikas, kad visi žmonės bus išmire ir visi kelsis iš mirties. Ir tada gerų
jų Dieva mylėjusių žmonių kūnai, nors iš tolo bus panašūs į V. Jezaus Kūną, kėlusi
iš numirusių. 2/ Tas panašumas bus ketveriopas, butent: 1-ma kad kūnas bus nelie-
čiamas nei skausmui nei mirčiai, tai reiškia nei ugnyje, nei vandenyje žūti negalės.
Visos kankinimo priemonės negalės sudaryti nei mažiausio skausmo kūnams kėlusiems
iš numirusių. 2-ra kad galės pereiti per kietus ir nekietus daiktus, kaip V. Jezus
per užrakintas duris. 3-cia kad vienu minties ir valios veiksmu, galės persikelti iš
vienos vietos į kitą. Žemės ribos nesulaikys atsikėlusio iš numirusių kūno. Erdvių
tolumo jam nebus. 4/ Kad kūnas žibės ypatinga malonia šviesa panašia į tą, kuri spin

dėjo iš Viešpaties Jėzaus Taboro kalne, persimainymo metu ir paskui užžengiant į dangų. 4/ Tai-gi Šv. Povilas rašo: kad mirštant sėjamas gėdas kūnas, kelsis negėdas. Sėjamas silpnybėje, kelsis galybėje. Sėjamas gyvulinis kūnas, kelsis dvasinis kūnas, /1 Cor. 15,42-44/.

APIE SV. MERGELE MARIJĄ.

Viespats Jėzus sėdi Dievo Tėvo dešinėje. Jis yra aukščiau už savo Motiną Mariją, nes Jis yra Atpirkejas ir Dievas. Marija nėra nei Dievas nei atpirkeja, bet Ji yra Dievo ir Atpirkėjo gimdytoja. Ji yra motina to Kūno, kuriuomi Dievo Sūnus mus atpirko. Už visus sventuosius žmones, Marija yra aukštesnė tuomi, kad neikuomet nei mažiausios nuodėmės nepadare. Tuomi Ji yra lygi angelams. Už angelus Ji yra aukštesnė tuomi, kad nekalta budama kentėjo ir dar aukštesnė tuomi, kad Dievo Motina tapo.

Budama grynų žmogumi ir vien tik žmogumi, o betgi taip aukštai iskilusi. Ji yra tarpininkė tarp Dievo ir mūsų. Kristus yra pirmutinis ir aukščiausias tarpininkas tarp Dievo ir žmonių... Jis yra tarpininkas iš pusės Dievo.

O Marija yra tarpininkė iš pusės mūsų. /Tiktai būtų didelė klaida, jei mes Ją ir Jos Sūnų pastatytume lygiomis, nes nors Marija yra Jėzaus Kristaus motina, bet Ji yra sutverimas, o V. Jėzus-Sutvėrėjas/. Saulė šviečia savo tiesioginiais spinduliais ir tie jos spinduliai palaiko gyvybės pletotę, o mėnulis tiktai saulės spindulius pakreipia į žemę nakties metu. KRISTUS tai saulė, o MARIJA -mėnulis.

Kada dėl mūsų nuodėmių, mūsų sielose pasidaro tamsu, kada saulės, tai yra KRISTUS spinduliai mūsų nesiekia, tada mūsų globėja gailestingoji MOTINA MARIJA savo SŪNAUS malonių spindulius pakreipia į mus ir padaro, kad vėl atsisukame į dorybės ir teisybės šviesą VIESPATI JĖZU.

POPIEZIUS LEONAS XIII 1891 metais rugsėjo 22 diena rašė: "Galima tikrai sakyti, kad iš didžiausios malonių galybės, kuria mums Viespats atnešė; nes malone ir tiesa mums teko per Jėzų Kristų, viskas mums teikiama per Mariją. Taip jau Dievas sutvarkė kad kaip prie Tėvo niekas negali prieiti kitaip, kaip per Sūnų, taip beveik tai pat tiktai per Mariją tegalima prieiti prie Kristaus.

SV. AUGUSTINAS RAŠO:

Priešingai, Marija pilna buvo visokių dorybių, kokių tik žmogus gali turėti jos padėtyje. POPIEZIUS PIJUS IX, skelbdamas Nekalto Prasidėjimo Tiesą 1854 gruodžio 8 d. rašė: "Ji visuomet buvo visai liuosa nuo bet kokios nuodėmės, visa graži ir tobula, ir taip nekaltybės bei šventybės pilna, kad aukštesnį laipsnį tik Dievuje tegalima mintyti, ir, Dievą išskyrus, šiaip kitas to laipsnio negali pasiekti mintim".

Nei kūno aistrų varginančių geruosius žmones, tų aistrų, kuriomis blogieji pataikauja, Marija neturėjo visai. Vieni mokslininkai kaip Sv. Tomas Akvynietis sako, kad Marijos kūno aistros buvo surištos tik malonių daugybe iki Kristui isikūnijant, isikūnijus-gi jos visos išnyko.

bet yra tikybos mokytojų sakančių, kad aistros buvo išnaikintos Marijos kūne nuo pat jos prasidėjimo. Veikiausiai ši antroji pažiūra yra teisinga, nes Marija nebuvo menkesnė už Jėvą prieš nuodėmę, dar nenusikaltusią rojuje. Jėva prieš nuodėmę, aistrų neturėjo visai, tos atsirado tik iš nuodėmės. Marija-gi nei gimtosios nuodėmės neturėjo.

AMZINOJI MARIJOS MERGYSTE.

Elogiausiai MARIJA izeide, antrojo simtmecio stabmeldys Celsus, kaltindamas Mariją, tuk Ji svetimoteryste susitersus. Ta smeizta jis, veikiausiai, buvo girdejes is tu, kurie tuo laiku ar veliau rase Tolmudo dakis vadinamas "SAHEDRIN," "TOLEDATH" ir "JESNAH". Tas smeistas yra piktos valios padaras.

Kai krikščionys tikejo EVANGELIJŲ žodžiais, jog MARIJA Viešpati Jezu pradėjo iš SVENTOSIOS DVASIOS, tai krikščionių priešai iš neapykantos ta pamaine i svetimoteryste. Kentėjo Viešpats Jėzus, kada Ji smeize, turint sutarti su velniu vyresniuojų, kenteti smeizto teko ir SVENCIAUSIAJAI MOTINAI.

Katalikams yra privaloma tikėti i MARIJOS nekaltybę, Viespaciui Jezui gemant. Kai klm rodosi nesuprantama, kaip moteriška gali pagindyti kūdikį, neprarasdama mergystės.

Taciau tai yra, kaip kad Viešpats Jėzus išėjo iš grabo nepalietes anspaudu. Ir iejo i kambari per užrakintas duris, Taip pat Jis išėjo iš Motinos Marijos iščiaus, nepažeisdamas Jos mergystės. Negali būti katalikas, kas nepripažista tos tiesos. Kad Marija amžinai išbuvo skaistybeje iki kol pasaulyje gyveno.

Apie tai yra ištarmes, butent Sv. Leono pirmojo Popiežiaus rašta CHALKEDONO Visuotine Santarybai 451 metais. Ir antrosios KONSTANTINOPOLIO Visuotines Santarybos sestąjį kanoną 553 metais.

TRUMPA SANTRAUKA KATALIKAMS, PRIVALOMŲ TIESŲ, APIE SV. MERGELE MARIJĄ.

1. Marija buvo be gimtosios nuodemės pradeta.
2. Marija jauna budama tapo suzieduota su Sv. Juozapu.
3. Marija neprastojus skaistybes pradėjo ir pagimde V. Jezu ir tapo DIEVO MOTINA, nors likosi grynu žmogum.
4. Marija neapsakomai kentejo-ziuredama i savo Sunų Jezu- prikalta prie kryžiaus.
5. Marija savo Sunų aukoje Baznycioje, -ir su Juo bego i Egiptą.
6. Marija buvo su kitais prie V. Jezaus zengimo i dangų ir Šventosios Dvasios atsiuntimo.
7. Po to, Marija dar kiek laiko gyveno siame pasaulyje.
8. Marija savo skaistybe išlaike amžinai.
9. Marija, užmigus mirties miegu, tapo su kūnu paimta i dangų.
10. Marija, per visą savo amžių, nepadare nei mažiausios nuodemės.
11. Marija buvo malonių ir dorybių pilna.
12. Per Marijos rankas Dievas teikia žmonems malonių daugybes.

MOKSLO SANTRAUKA APIE KRISTŲ.

Visa katalikų tikybos moksla apie KRISTŲ, galime suskirstyti i dvi dalis. Pirmoje dalyje turetu tilpti tas- ka apreiškimas moko- mokina apie pati Kristų, kas ir kokis Jis buvo. Kadangi žodis "LOGIJA" pridetas prie kito, reiskia mokslą, tai mokslas apie KRISTŲ ir vadinasi CHRISTOLOGIA, ARBA KRISTOLOGIJA. Antrajai daliai lieka tiesos apie Kristaus atliktąjį veikala, butent apie žmonių atpirkima. Graikų kalboje Išgelbetojas vadinasi "SOTER". Todel mokslas apie pasaulio atpirkimą vadinasi "SOTERIOLOGIJA". Daugumoje knygų apie Kristų, taip ir suskirstama visa medžiaga i KRISTOLOGIJA IR SOTERIOLOGIJA.

2/ V. Jėzus buvo tikras Dievas su Dievo prigimtim ir Dievo Asmenim. Drauge Jis buvo ir tikras žmogus su kūnu ir siela, su visa žmogaus prigimtimi. Jis turejo ir asmenį, tik tas asmuo buvo ne žmogaus o Dievo. Taigi V. Jezuje buvo vienas asmuo jungias dvi prigimti. Tos dvi prigimtys nebuvo sumaišytos, o savystovios, bet visgi ne du buvo

KRISTŪS, O tik vienas. Tačiau dvi buvo išmintys ir dvi buvo valios: Dieviška ir žmogiška. Tiesa, niekuomet žmogiskoji valia nebuvo priešinga Dieviškajai valiai. Tas žmogaus ir Dievo susijungimas, ANTRAME SVENCIAUSIOS TREJYBES ASMENYJE yra pastovus.

Kristaus Dievybe niekuomet neatsitolins nuo Jo žmogybės, nei žmogyste neatsitolins nuo Dievybės. 3/ Del to, dviejų prigimčių susijungimo viename asmenyje, žmogiskoji Jezaus prigimtis yra tikras, o ne pasavintas DIEVO SŪNUS.

4/ Taip pat ir Marija yra DIEVO MOTINA, nors Ji pagimde tikrai žmogiską prigimtį.

5/ V. Jezus buvo tobulas žmogus. Tobulybe pirmiausiai ir pilniausiai buvo Jo sieloje, nes apie Dievišką Jo prigimtį dabar nekalbame. Ta Jo siela taip buvo tobula, kad tobulėti negalėjo. Visa išminties pilnybė -su visu dorybiu -įvairiausiu ir didžiausiu aukstumu buvo Jo sieloje iš pat pradžių. Bet tos dorybės ir ta išmintis reiskiai tada, kada isorines sąlygas tam tiko.

Kūnui augant daugėjo ir progos dvasios turtams pasireikšti. Todel Evangelija sako kad Jis augo išmintimi ir malone pas Dievą ir žmones. Jo siela sujungta su Dievo Asmenim -regejo Dievą iš pat pirmos Savo buvimo valandos, o su tuo regejimu -plauke i siela dangiskosios laimės neissemama gausybė. Mūsų protas to neišgali apimti ir suprasti, kaip toji laime susiderino su baisiais Išganytojo skausmais Alyvu darže ir Pilato stovyklos kieme ir Kalvarijos kalne. Bet to nepajegdami tinkamai apimti savo protu sviesa, mes negalime tikrai sakyti, kad ta laime buvo apsistojusi tuo laiku, kada kenčiantis Išganytojas sauke: MANO DIEVE, MANO DIEVE, kodėl mane apleidai?...

Tas šauksmas buvo nuosirdus ir skausmas buvo pats tikriausias ir pats giliausias. Taigi mes tuo pačiu laiku, toje pacioje sieloje, matome didžiausią skausmą ir didžiausią laimę. Tas suderinti mums sunku ir nepajegiam to padaryti, nes mūsų žmogiskas protas tik dalinai gali prie to prieiti.

Matydama Dievą, V. Jezaus Siela žinojo viską, visas tikiškas, gamtos, praeities ir ateities tiesas, nes tas visas yra Dievuje. Kas Dievą mato, tas tą visa mato.

6/ Jezaus valia visuomet buvo liusia, nei mažiausia riba jos nesiaurino, neapžino. Liuosu noru Jo valia buvo šventa, liuosu noru apsieme V. Jezus mirti už mus. Iš liuosos valios buvo kiekvienas Jo veiksmas, daug labiau tai buvo mūmyse, ir nelyginamai labiau.

7/ Tai pat ir kūnas V. Jezaus buvo tobulybe. Žinome, užaugusio Jezaus kūnas buvo didesnis ir stipresnis negu kūdikelio amžiuje. Bet kiekvienu laiku turėjo savo amžio tobulybę. Kaip Jezaus siela nebuvo begaline, taip ir kūnas buvo apribotas, bet ligų, nei trukumų Jame nebuvo. Aistrų Jame nebuvo taipgi. Kūno priklausomybė nuo sielos buvo pilniausia. Jėgų tas kūnas turėjo tiek, kiek jų gali būti tobulame, Jo amžio, žmogaus kūne.

Tačiau rykštams kertant, tai yra plakant Jezaus Šv. Kūną, oda plyšo ir kraujas smarkiai sunkesi iš padarytų žaizdų. Vinimis perkaltas rankų ir kojų žaizdomis kraujas išbėgo. Tos kryžiaus kančios valandą išsėmė V. Jezaus Šv. Kūno jėgas, kad mirti atejo gana greitai. 8/ Bet žmogisku jausmu švelnumas V. Jezaus Kūne buvo taip kilnus kad mes ir vel turime prisipažinti, toli permenką protą turi tam švelnumui atspėti ir aprasyti. V. Jezui gaila budavo įvargusios minios. Jam malonu budavo paglostyti nekalti vaikeliai. Jis verke Lozoriui mirus, ir ašaros gausiai Jam bėgo iš akių, atsiminus Jeruzolimos zuvimą. Bet Jisai gerejosi nokstančių jėgų reginiu, jaute saulės laidos gražumą ir brangino Jono Apaštalo jausmingą meilumą.

Visus Apaštalus Jis mylėjo ir juose prieteliška jausma išauklejes, Savo prieteliais juos vadino. Tai toks yra, trumpai sakant, katalikiskosios KRISTOLOGIJOS turinys.

KATALIKISKOJI SOTERIOLOGIJA.

*1 Ji apima išganymo mokslą. Joje išdestoma, kad Dievo Sūnaus išsikūnijimas ~~buvo~~ buvo iš paklusnybes, bet ne iš prievartos. Nebuvo nei jokios butinybės Dievui išsikūnyti ir labai abejotina, ar būtų Dievo Sūnus išsikūnijęs, jei nebūtų atsiradę reikalo gelbėti žmones iš tos nelaimės, kurią jie pasidarė sau, bedarydami nuodėmę. Net ir tuo atveju, kad žmonės iš nuodėmės į nelaimę. Dievas būtų galėjęs juos joje palikti ir išsikūnijimo nebūtų reikėję. Gal būtų galėjęs Dievas išgelbėti žmones iš jų nelaimės neisikūnydamas, dovanodamas nuodėmės be niekur nieko, arba būtų galėjęs išspręsti kitoki būdą nuodėmei pašalinti? Arba tenkintis nepilnu atlyginiu.

Tik tuo atveju išsikūnijimas pasirodo reikalingas, jei sakoma, kad Dievas norėjo išgelbėti žmones iš jų nelaimės, ir norėjo, kad teisybės lygsvara būtų pilnai atstatyta. Tai yra, kad atpildas už nuodėmę atsvertų jo blogybę.

2/ Nutarus Dievui išsikūnyti matyti daug, labai daug iš to naudos, nes tas išgelbėjimo būdas labiausiai atitinka Dievo savybes, ypač Jo teisingumą, gailestingumą ir meilę.

Kadangi Antrasis Švč. Trejybės Asmuo, buvo Dievo Sūnus, tai Jam geriausiai pritiko kad per Jo auką, žmonės ~~pasiliepsavo~~ pasiliepsavo iš nuodėmės, galėtų vėl tapti Dievo vaikais.

3/ Išsikūnijimas labiausiai tiko žmonėms, nes netik iš nelaimės juos išliuosavo, bet apteko juos didesne malonių gausybe, negu buvo tureje prieš nusikaltant.

4/ Delto du žmonės JEZUS IR MARIJA pakilo aukščiau už angelus, ko ~~ne~~ nebūtų galėję įvykti, jei DIEVO SŪNUS nebūtų išsikūnijęs. Kadangi žmogus yra iš kūno ir sielos, tai tapdamas žmogumi, DIEVAS susijungė su abiem, savo sutverimų rūšimi: dvasiomis ir kūnais.

5/ Daug rūpėjo žmonėms klausimas: Ar nebūtų buvę geriau, jei Dievas būtų anksčiau išsikūnijęs ir greičiau atpirtęs žmones? Bet tas prityrimas, kuri žmonės vieni like nuodėmėse ilgoką laiką padarė, buvo jiems naudingas. Tas laikas ne tuščiai praėjo, o žmonių valias renge, kad jos atpirkimu pasinaudotų.

Reikėjo laiko pranasystėms paskelbti ir joms nuo įvykio atskirti. Pranasystės gi sudarė svarbų dalyką atpirkime. Ačiu Dievui, kad atpirkimas neatidėtas iki pasaulio pabaigai. Nors tada visi žmonės būtų pasiliepsavo iš pragarų ar pasėdėję; taip kaip SENOJO ĮSTATYMO šventieji, KRISTAUS atsikėlimo metu, bet pirmiesiems laukimas būtų buvęs ilgas, o mes nebūtume tureję progos naudotis KRISTAUS atneštu malonių gausybe ir pakilti tobulybėje.

6/ Tai-gi išsikūnijimo tikslas yra žmonių atpirkimas. KRISTUS tat tapo tarpininkas tarp DIEVO ir žmonių, kaip buvo nekarta pažymėjęs, jog niekas nepakyla iki Tevui kitaip, kaip per Sūnų ir niekas nepažįsta Tevo kitaip, kaip tik Sūnui apreiškiant.

7/ Kristaus mirtis teikė Dievui tinkamą atpildą už žmonių nuodėmes. Tas atpildas yra daugiau negu pakankamas, net begalinis. Begalybė suteikta ir kaikiuriems iš Kristaus nuopelnų kilusiems tikybės daiktams, ypač sv. Misių Aukai, kurią dabar žmonės gali kartoti sulig savo uolybes ir pamaldumo. Dievo teisybė pilnai patenkinta tuo atpildu.

Nors buvo reikalo, kad Dievas -Kristaus teikiamąjį atpildą priimtų, bet nebuvo abejones, kad tas atpildas SVENCIAUSIAJAI TREJYBEI patinka. Savo pasišventimu Kristus

užpelne, ne vienam, nuodemes atleidimą, bet ir ivairiausių malonių gausybes. Jis užpelne ir savo žmogiskai prigimčiai, ka vadiname sedėjimu DIEVO TEVO dešinėje.

Ta kancia, kuria Jis atkėlė, buvo plačiausia ir giliausia. Plačiausia reiškia, kad nebuvo galima žmogui skausmo, kurio Jis nebūtų kentėjęs, ir giliausia, kad kiek vieno skausmo gelima Jis jaute kuoskaudžiausiai. Skausmo gelme pareina nuo žmogaus jautrumo. O V. Jezuje tas jautrumas buvo tobuliausias.

Atpirkimo auka padares, Jis paliuosavo Senojo Istatymo gerasias Sielas is pragaru, bet Jo kūnas nebuvo nuzengęs /žemyn/ gilyn į žemę, Jo kaulai nelauzyti ir lavonas nei nepradėjo gesti.

Šv. Petras sako: kad Tevas prikelė V. Jėzų iš numirusių, bet ir pats Jėzus, būdamas Dievas, turėjo tą pacia prigimti kaip ir Tevas. Tai-gi lygiai teisingai galima sakyti: kad V. Jėzus Pats atsikele iš numirusių. Galybė daryti stebuklus -Jis turėjo dėl Savo vienybės su Dievu. Ta galybė apėmė taip-gi ir atsikelimą iš numirusių. Tą pacia galybę V. Jėzus pakilo į dangų užžengdamas į jį.

8/ DIEVO TEVO dešinėje, Jo Dieviškoji prigimtis sėdi dėl to, kad su Dieviskąja prigimtimi sujungta -didžiausių dalykų įvygde ir nuopelnų pasidare.

9/ KRISTUS yra kunigas, karalius ir pranasas. Kunigas yra Jo žmogiškoji prigimtis ir tai auksciausiu kunigyستes laipsniu. Nei vienas kunigas nebuvo taip arti su DIEVU, kaip Jėzus. Pranasas apie tai buvo giedojęs /Ps. 109/. pirm 1000 metų.

Iš Jėzaus kunigyستes eina visa Naujojo Istatymo kunigų daugybė ir dvasinė jų galybė. Labiausiai tada kunigo pareiga Kristui ejo, kada Save ant kryžiaus aukojo, bet ~~it~~ tada, kada duoną ir vyną permainė į Savo KŪNĄ IR KRAUJĄ, ir tada, kada Apas-talus Vyskupais isventino. Kristus paliko Savo dvasiskijai dvigubą galybę- šventinti ir valdyti.

10/ V. Jėzus buvo Pranasas. Jau nekalbant apie tai, kad būsiančius įvykius Jis pranasavo. Išganytojas buvo pranasas dėl to, kad Dievo valią ir apreiškimą skelbė žmonėms. Visos Evangelijos pilnos Jo apreiškųjų tiesų. Bet nei visame Šventame Rašte Jo apreiškųjų tiesų gausybė nesutilpo. Labai daug jų užrašyta Bažnyčios Tevų veikaluose. Bažnyčia, kiekvienu laiku, iš Jo apreiškimo paskelbia tą, kas tam laikui labiausiai reikia.

11/ Galutinai, KRISTUS yra karalius. Būdamas Dovydo gimines vyras ir turėdamas Savo karaliskos kilmės irodymą, Jis turėjo teisės užimti Izraelio sostą tuomet tuščią. Jei Jis užėmė daug aukštesnį viso pasaulio dvasios sostą. JEZUS KRISTUS padarė šioje žemėje Dangaus karalystę ir tapo tos sielų valstybės karalium. Jo karaliavimas plito, plinta ir plis, kol apims visą pasaulį. Dar įvyks šioje ašarų pakalneje atsitikimu, kokių nesvajotojo drąsieji valstybių ir tautų tvarkytojai. Kristus pats pasake; kad Jo karalystė nėra iš šio pasaulio. Bet laimingas būtų tas pasaulis, jei rimtai perskaitytų parąsą kybojusi ties mirstancio V. Jėzaus galva ir nuoširdžiai V. Jėzu pripažintų, pirmiausiai savo sąžinės karalium. Tada visas išsitaistytų, tada liautusi karai. Tada meilės Karalius KRISTUS palaimos spinduliais aptektų visą žemę ir ji nebebūtų ašarų pakalne.

/Pabaiga/ 1948 metu kovo 31

ANTROSIOS STUDIJŲ DALIES SVARBESNĖS ISTRAUKOS.

Sielos tobulybė. Siela pasireiškia; proto veiksmas, atminties žiniomis ir valios norais. Noras. Iš kūno atsiradusieji norai vadinasi -tiesiog norais.

Dvasios norai, kyla iš mūsų sielos, kurios jėga, gaminancioji juos-vadinasi ~~valia~~ valia. Žmoguje visuomet yra jėgų, kurias valia pavartoja savo tikslams vykinti, bet reikia, kad valia galėtų pasiekti tas jėgas.

Kuomet gerai sutvarkyta žmogaus prigimtis, tuomet jo valia visuomet gali pavartoti savo sielos ir kūno jėgas, kad įvykintų savo tikslus.

Graikiskai TETRA reiškia "4" keturius ir "ARCHE" reiškia valdžia. Iš to susideda žodis TETRARKA, o ketvirtosios dalies karaliai vadinosi TETRARKOMIS.

*** **

MINTIJANT APIE DIEVĄ.

Kas dažnai mintija apie DIEVĄ, tas paskesta Jo begalybėje. Dievo amžinatvė negalima išsiaiškinti protu, nei to suprasti, nes protas to neišnesa. Nes nebuvo to laiko kada Dievo nebūtų buvę.

DIEVO didybe noredama paliesti sutverimo išmintis, eina per erdvių erdves, per vietų vietas ir visur randa DIEVĄ. Arti ar toli, net už paskutinių ribų, kurias tik tą išmintis gali suvokti. ĮSIGILINANT Į DIEVO BUITIES GAUSYBĘ aiškeja susyk, kad nėra buities iš kitur, kaip iš DIEVO, ir kitur kaip DIEVUJE.

BET EUCHARISTIŠKOS APREISKIMAS, prie tų žmogaus pastangų pažinti DIEVĄ, prideda visai naują pamoką, kad negana DIEVĄ sekti per amžių gludumas, per erdvių begalinius plotus, per buities neįsireiškiamai nesuprantama didybę. Bet reikia dar atsiminti, kad toji BEGALINĖ DIDYBĖ mokejo tapti mažu žmogum ir Savąjį Dievo bei žmogaus prigimtį sutalpinti EUCHARISTIJOJE ir taip suvienyti su Savo padaro žmogum. kaip valgis su valgytoju.

Anie tą giliau bemintijant, nieko kito neliaka, kaip dekot, myleti ir be paliaivos garbinti DIEVĄ už visa, ką Jo gerumas teikia pavieniui ir visai žmonijai.

*** **

SANTARYBOS ĮSTARE.

Ketvirtoji Laterano visuotinė Santaryba, paskelbė privalomą tiesą 1215 metais šiais žodžiais: "Kuris /tai yra V. Jezus/ dėl žmonių gimines išganyto ant kryžiaus medžio kentejo ir numires, nuženge į pragarus, atsikele iš numirusių ir iženge į dangų. Bet nuženge siela, o atsikele kūnu, gi uženge su abiem drauge".

+++ **

APIE ANGELŲ LAIPSNIUS.

- 1/ Aukščiausia Jerarchija arba vyriausybė yra; CHERUBINAI, SERAFINAI, IR SOSTAI.
 - 2/ Prie vidurinės priskaitoma: VIEŠPATYSTES, JEGOS IR GALYBES.
 - 3/ Žemiausia Jerarchija sudaro: KUNIGAIKSTYSTES, ARCHANGELAI IR ANGELAI.
- /Taip yra suskirstyta Angelų pasaulis/.

+++++

Pastaba: 1948 metais gegužės 12 dieną turėjau egzaminus iš antrojo tomo, kuriuos dar turesiu dalimis pakartoti.

1948. 11. 13. Šiandien išlaikiau egzaminus iš II-jo Tomo - JEZUS KRISTUS.

A. Kadzionis.

SVARBESNIŲ DALYKŲ PAKARTOJIMO ISTRAUKOS.

Jezaus vardą mes tariame, taip pat, kaip ji taria lotinų kalba. bet tas žodis imtas iš senosios žydu kalbos, kuri Ji tardavo: JEHOŠUA. Lietuviškai tas žodis reikštų; ISGELBETOJA.

Mozes įpėdinis, Nuno sunus, turėjo tokį pat vardą Jehošua /Jozuja/.

KRISTUS imtas iš graikų kalbos, kurioje ji taria: CHRISTOS. Žydiškai MAŠIAH, o lietuviškai reiškia: PATEPTASIS. žydiška žodi ~~Messiah~~ lotiniskai kalbantieji truputi pakeisdavo tardami: "MESSIAS", o mes lietuviškai - lietuviai tariame: "MESIJAS".

Taigi KRISTUS, MESIJAS IR JEZUS reiškia tą patį Asmenį DIEVĄ IR ŽMOGŲ, pasaulio Isgelbetoją, vienatines tikrosios tikybos skelbėją.

KRISTUS KARALIUS.

1/ Jo karalyste yra ne iš šio pasaulio. Jis ne savo patogumams vartojo valdžią, bet tarnavo kitiems. Jo valdžia įvyksta be prievartos. Jis nereisė galybės, o tik platinio meilės karalyste. Jis yra Baznycios Valdovas, o ne žemiskos valstybės.

PIRMŲJŲ ŽMOGAUS LAIME.

Sv. Tevo ikurtai komisijai -Sv. Raštui aiškinti -buvo pastatytas klausimas; ar tas Sv. Rašto vietas, kur kalbama apie žmogaus sutverimą, galima kitaip aiškinti, negu išrodo kiekvienam tiesiog skaitančiam. Komisija 1909 metais birželio 30 diena. Atsakė, kad ne. Sv. Raštas taip sako: "Taigi V. Dievas padarė žmogų iš žemės dūblo ir jam i veidą įkvepė gyvybės kvapą ir žmogus tapo gyvoji siela" /Gim. 2. 7 /.

Šitie žodžiai tarsi aiškiai, sakyte sako ir rodo, kad pats Dievas padarė žmogaus kūną ir kad i jį įkvepė sielą, kuri duoda kūnui gyvybę. Nors Dievas, sutverdamas įvairius daiktus ir darydamas vienus menkesnius, kitus geresnius, įvairius jų gerumo laipsnius gana arti sugretino. Tačiau tarp grynai kūninio gyvulio ir dvasinės sielos liko tiek daug skirtumo, jog ir menkiausiai žmogaus sielai -pats geriausias gyvulio kūnas dar buvo permenkas.

NEPANEKINUS SV. RAŠTO, negalima sakyti, kad pirmos moteries kūnas buvo gamtos jėgų padaras. Pripažinus, kad Jėva pats Dievas tiesiog padarė, tai tenka tuo pačiu pripažinti, kad ir Adomui teko ta pati garbė.

PIRMŲJŲ TEVŲ PRIGIMTIES TOBULUMAS.

Žmogus turėjo būti Dievo atvaizdas. Menkas būtų išėjęs atvaizdas, jei nors vienas dalis būtų buvusi bloga. Kūnas yra žmogaus dalis, jei tas kūnas būtų buvęs negeras, tai ir Dievas būtų negerą pasidares atvaizdas šiame pasaulyje.

Dievas rengdamas žmogui kūną, ne viską i jį sukimso, o tik tą, kas geriausiai tiko bendram sielos ir kūno gyvenimui. Pats didžiausias gerumas, duotas kūnui buvo tas, kad jame galėtų gyventi protas.

NEMARUMAS. */1 Mirtingumas nedaro žmogaus esmės. Mūsų esmė susideda iš kūno ir sielos. Kas turi kūną ir protingą sielą, tas yra žmogus.

2/ Spėjama, kad pirmųjų tėvų nemarumas rojuje, buvęs ne iš prigimties, nei ne iš antgamtinės Dievo malonės, o iš gamtinio gyvybės medžio.

3/ Sv. Augustinas sako: o Sv. Tomas Akvinietis pritaria: "VALGIO turėjo žmogus /rojuje/, kad nealktų, gerald, kad netrokštų, GYVYBES MEDIS BUVO TAM, KAD SENATVE NESUARDYTU".

PROTAS. Proto gerumas paeina nuo to, kaip daug jis žino reikalingu daiktų ir kaip teisingai jis daro išvadas iš tų žinamųjų tiesų. Trukumu nebuvo žmogaus kūne, klaidų nebuvo jo prote, blogo nebuvo jo valioje. Vis dėl tos pačios priežasties, kad pats Dievas buvo sutvėręs ir kūną, ir protą, ir valią.

VALIA. Retas kas supranta, kaip didžiai brangino Dievas laisvę, tu savo sutverimu, kuriems davė protą. Dievui geriau buvo matyti; angelus virstant velniais, žmones paskestant nedorybėse, Antrąjį Švenčiausios Trejybės Asmenį išikūnijant ir mirstant ant kryžiaus, negu atimti laisvę, tai yra, valios laisvę iš savo sutverimu.

PAKELIMAS I ANTGAMTE .

Prie pasavintos sūnybės malonių Dievas pridėjo, išaukštintai žmogaus sielai tokių jėgų, kokių iš prigimties ji ne negalėjo gauti. SUTVEREJAS iškeles pirmųjų gimdytojų sielas -i asmenu ir pasavintu Dievo vaikų sryti- toms sieloms davė antgamtines malones tokių jėgų, kurios tas sielas patobulino ir pagražino daugiau + negu saulės spinduliai + stikla ir ugnis geležiai. TOS JEGOS ir vadinasi; PASVENCIAMOJI MALONE, nes jose yra DIEVO ŠVENTYBES PRADAS.

NUODĖMĖS VAISIAI. "Visu nuodėmiu pradžia yra išdidumas". /Eccli 10, 15*.

Šv. Paulius sako: "Per vieno žmogaus nepaklusnybę esame nusidėjėliais tapę daugelis". /Rom. 5, 19/.

1/ Kunuose pirmiausiai pasireiškė aistrų sukilimas. Apie tai Šv. Raštas sako: "Ir atsidade judvieju akys: ir pažinę, kad buvo nuogi, susisiuvo pygos lapus ir pasidare sau juostas". /Gim. 3, 7/. Po nuodėmės juodu susyk pajuto, kiekvienas savyje geidulių, kuriuos protas vargiai valde, o gal ir visai nevalde. Tą pajutę, susigėdo ir ėmė drcvėtis viens kito.

2/ Skausmai, vargai ir ligos galėjo juos pasiekti, o ir mirtis, nes pasidare mirtinigi ir nelaimingi žmonės -tik per savo nusikaltimą.

GIMTOJI ATPIRKĖJO ŠALIS.

1 Pelestiną siaurę vadinosi Galileja. 2 Šv. Jonas buvo Zebedejaus ir Saliomos sūnus Jokūbo brolis. Jo tėvai gyveno Betsaidoje ant Genezareto ežero kranto ir buvo gana turtingi žvejai.

Pelestina yra į pietų rytus nuo Lietuvos. Tarp mūsų žemės ir Pelestiną tiesiai žiūrint, yra šitos žemės; Lenkija, Čekija, Vengrija, Bulgarija ir Turkija. Tiesiog, oro keliu, atstumas iš Kauno į Pelestiną sostinę Jeruzolimą, būtų apie 3000 km. Geriausias kelias iš Lietuvos per Vokietiją, Austriją, Italiją, iš kurios miesto Triesto, laivu per Adrijatiką jūrą į Egiptą ir iš ten geležinkeliu į Jeruzolimą. Tas kelias išneša apie 4500 km. Pati Pelestiną žemė yra pailga. Vakaruose jos riba sudaro Tarpžemių jūrą. Jos ilgis maždaug 220 km. plotis apie 100 km. Išilgai tos žemės eina dvi eilės kalnų. Pajuriu, arba vakarų šonu, tęsiasi LIBANO kalnai, o rytų šonu ANTILIBANO kalnai, kuriuos vadina taip-gi MOABO kalnais arba GILEAD.

Tarp tų dviejų kalninių suolų, žemė yra labai idubus ir žemiausiąją jos vietą iš siaures į pietus teka upė JORDANAS išilgai visos Žydų žemės. Ta upė perbėga per tris ežerus. Pats mažiausias yra Pelestiną siaurėje ir vadinasi MEROM, antras yra netoli jo į pietus, bet daug didesnis ir turi tris vardus: GENAZARET, arba GALILIEJOS, arba TIBERIJADOS. TREČIASIS ežeras yra Pelestiną pietuose ir vadinasi NEGYVOJI JŪRA.

Tame ežere ir baigiasi Jordano upė. Jos vaga yra 30 metrų pločio ir 3 vietomis 4 metrų gilmės, žemesne negu vanduo jūroje. Jei tat Jordanas susisiektu su jūra, tai vanduo begtu ne iš jo į jūrą, o iš jūros į jį.

Negyvosios jūros viršus yra 400 metrų žemiau Tarpžemio jūros. Tais laikais, kuriuose V. Jėzus gyveno; Pelestinas žemė buvo šitaip padalinta: Į rytus už Jordano upės šiaureje buvo Bataneja, su Itureja ir Gaulonition. Upe YARMU skyrė tą žemę nuo GALADITIES, buvusios į pietus. Šitoje dalyje buvo DEKAPALIS arba dešimties miestų salis ir ITUREJA. Į vakarus nuo Jordano, pačioje šiaureje, buvo GALILEJA. Į pietus nuo jos buvo SAMARIJA. Į pietus nuo Samarijos buvo JUDEJA.

Didžiausias Judejos miestas buvo visos Pelestinos sostinė JERUZALEN. Didžiausias Samarijos miestas vadinosi taip pat Samarija. Šale kurios buvo senasis SICHEM ir SICHAR. Didžiausias Galilejos miestas buvo TIBERIADA. ITUREJOS didžiausias miestas buvo PILYPO KESAREJA, o GALADITIES -GERASA.

/Užbaigiau 1948 lapkričio 11/ Roma.

III- TOMAS SVENTOJI DVASIA.

PRANASAS AMOS visai teisingai kalbėjo, kad DIEVAS yra kalnus sustates ir veją sutvėres ir žmogui apreiskęs savo kalbą, ir rytmečio rūką padares. /Amos. 4-13/. Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę. Žemę gi buvo tuščia ir plika, ir tamsybe buvo ant gelmės veido, ir Dievo Dvasia plasnojo aukščiau vandenu. /Gim. 1-2/. Aš melsiu Tevą, ir jis jums duos kitą Ramintoją, kad pasiliktu su jumis per amžius, tiesos Dvasia, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato nei nepažista. /Jon. 14, 16, 17/.

Kuomet gi ateis Ramintojas, kuri aš jums siūsiu nuo Tevo, tiesos Dvasia, kuri iš Tevo išeina, ji liudys apie mane. /Jon. 15-26/.

Istatydamas atgailos sakramentą, V. Jėzus tarė: Ramybe teesie su jumis. Kaip Tevas mane siunte, taip ir aš jus siunčiu. Tai pasakes, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite Šventąją Dvasią; kam nuodemes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos /Jon. 20. 21-23/. Pagaliau siusdamas apaštalus į visą pasaulį, Išganytojas liepė: Eikite tad ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tevo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios ir mokydami juos laikyti visą, ką tik esu jums isakes /Mat. 28. 19-20/. Kada gi ateis Ramintojas, kuri aš jums siūsiu nuo Tevo, tiesos Dvasia, kuri iš Tevo išeina, ji liudys apie mane /Jon. 15. 26/.

Kada gi ateis tiesos Dvasia, ji jus ives į visokią tiesą. Nes ji ne pati iš savės kalbės, bet ką tik išgirs, tai sakys ir apskelbs jums, kas turi įvykti. Ji pagarbina mane, nes ims iš to, kas mano ir apskelbs jums. Visa, ką turi Tevas, yra mano /Jon. 16, 13-15/.

APIE DIEVO APREISKIMĄ.

Vieniems Viespats duoda aiškiai suprasti savo valią, o kitiems ne, nes ne visuomet, Dievo apreiskimas, aiškiai buva duodamas. Buna atsitikimų, kad žmogus kalba ar rašo Dievo paduotąją tiesą, bet pats nejaučia, kad tai Dievo apreiskimą skelbia. Taip Kaipas, Sinedrijos susirinkime kalbėjo: Jus nieko nežinote ir neapsvarstote, kad jums geriau, jei vienas žmogus mirs už tautą, kain kad visa tauta pražutų /Jon. 11. 49. 50/.

Kartais V. Dievas savo apreiškimą duodavo, ne per kūno jautulius, tai yra, ne per akis ir ausis, bet tiesiog veikdamas į pačią sielą. Dievas yra dvasia ir delto Jam daug patogiau yra veikti tiesiog į žmogaus dvasią, negu į jo kūną. Bet dabar, po V. Jėzaus apskelbtojo tiesos mokslo, kilus ginčui, kaip reikia suprasti koki nors apreišktoji tiesa, ja išaiškina nuolatinis Bažnyčios neklaidingumas ir neklaidingumo vygdytojas Šv. Tėvas, kuris tikėjimo ir doros dalykuose yra neklystantis mokytojas.

V. Jėzus yra pasakes: "Istikruju aš sakau jums, kolei dangus ir žeme nepraeis, nei viena jota ir nei vienas brūkšnelis neišnyks iš Istatymo iki visa įvyks"/Mat. 50-18/. Raštas-gi negali būti panaikintas /Jon. 10, 35/.

Ne viena Rašto pranašystė neaiškinama savaip, nes ne žmonių valia buvo mums atnešta kuomet nors pranasystė, bet Šventosios Dvasios įkvepti kalbėjo šventi Dievo žmonės. /2 Petr. 1, 20-21/. Kiekvienas Dievo įkveptas Raštas yra naudingas mokyti, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje /2 Tim. 3, 16/.

Yra dalyku, kurie vargu suprasti; juos neišmanantieji ir sviruojujantieji iškreipia, kaip ir kitus Raštus savo pačiu žuvimui /2 Petr. 3, 16/.

+++++++ + +++++++

SV. DVASIOS VEIKIMO BŪDAI YRA ŠIE:

Apreiškimas, įkvepimas, pranašystės, stebuklai, kalbų dovana, pamokslų sekmingumas, dvasių atskyrimo sugebėjimas.

ŠVENTOJI DVASIA, kartais leidžia nelaimei įvykti, kad žmogus pasidarytų rimtesnis ir, geriau išsižiurėjęs į savo sąžinę, išvalytų ją. Taip pat ŠV. DVASIA pakaitomis vartoja paprastąsias ir stebuklingąsias priemones, pakaitomis veikdama į žmogaus sielą. Visas ŠV. DVASIOS veikimas į žmones sueina į atgamtinę Dievo malonę.

DIEVO MALONĖ. Prisiminkime, kad pirmųjų mūsų gimdytojų nuodeme, daug pakenke visiems žmonėms. Per ją: iskritome iš Dievo vaikų eilės. Susižeidė mūsų prigimtis; protas žymiai aptemo, valia susilpnėjo-pakrypdama į blogą. Patekome į piktosios dvasios valdžia aistros ir geiduliai pasidarė galingesni už mūsų protą ir valią, pagaliau nuodemės ėmė daugintis žmonėse.

Žmonių prigimčiai kenkė ne tik pirmoji nuodėmė, bet ir kitos velesnės, tiek kitų tiek asmeniškų. Ne tik dabar tukstančiams metų praslinkus, su gadinančiomis prigimties nuodemėmis, bet ir pirmoje, po nuodemės, dienoje žmogus jau negalėjo išbūti geras be Dievo pagalbos, vadinamos malone.

Piktoji dvasia, kuri daug galingesnė ir gudresnė už žmogų, taip sumaniai sejo visur įvairiausių pagundų, kad žmogus jų išvengti tegalėjo tik su Dievo pagalba. Kartais piktoji dvasia pavartodavo prieš žmogų net jėgą. Nuo to ji išgelbeti galėjo tik Dievo ranka. Pagundos dygdavo ne vien iš pragaro, jas sukeldavo ir žmonės- žmonėms. Jų gamina ir pats žmogus, beprotiškai pataikaudamas savo prigimčiai.

Trumpai sakant, įvairiausių pagundų daugybė, silpną žmogaus prigimtį veda į blogą. Taigi iš to matyti, kad žmogui reikia pagalbos iš dangaus, būtent, DIEVO MALONĖS...

TRIDENTO VISUOTINOJI SANTARYBA šeštame posėdyje 1547 metais sausio 13 diena nutarė: "Jei kas sakytų, kad be Šventosios Dvasios iš aukšto suteiktojo įkvepimo ir be Jos pagalbos žmogus gali tikėti, viltis, mylėti ar atgailauti kaip reikia, kad nuteisinimo malonė jam būtų suteikta,- tas tebūnie atskirtas /nuo Bažnyčios/". /Trident. ses.VI, can.3; Denzinger-Bann. X n. 813/.

Dar aiškesnis yra pirmasis kanonas, kuris sako: "Jei kas sakytų, kad žmogus ~~...~~ savo darbais, kurie atliekami žmogaus prigimties jėgomis, arba įstatymo mokslu, gali tapti teisingas pas Dievą, be Dievo malonės, per Jėzų Kristų, tas tebūnie atskirtas. /Ten pat. Kan. 1; Dene. X n. 811/.

Bažnyčios Tėvai bei popiežiai ir santarybos, ne iš savės pranašė tą žmonių geriems darbams atlikti, sieloms nuteisinti, dvasios nuopelnams įgyti -antgamtinės pagalbos reikala. Jie aiškiai pakartojo tai, ką buvo mokes Sv. Paulius Apaštalas. Jis rašė: Pasitikėjima Dievu mes turime per Kristų, ne kad mes būtume savaime tinkami ką nors manyti lyg iš savės, bet mūsų tinkamumas yra iš Dievo, kurs ir padarė mus tinkamais būti naujos sandoro tarnais ne raide bet dvasia /2 Kor. 3,5/.

Ir sv. Paulius ne iš savės taip rašė. Jis pakartojo, ką V. Jėzus buvo mokes. Išganytojas buvo sakes: Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje. Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manes jūs nieko negalite padaryti /Jon. 15,5/. Įpatingai ryškūs yra paskutiniai žodžiai: "Be manes jūs nieko negalite padaryti".

Kadangi ir sv. Pauliaus žodžiai yra Sv. Dvasios ikvėpimu rasyti, per tai mes turime pakartotinai Dievo apreikštąją tiesą, kad mums reikia Dievo malonės, kad galėtume padaryti gerų ir naudingų sielai darbų.

+++ +++ +++ +++

Arauziko Antroji Santaryba 529 metais pasmerke klaidatikių pažiuras ir visas kitas klaidas pažymedama; jog ir pirmutinė žmogaus malda ir tikėjimo pradžia, net pats palinkimas į tikėjimą, yra Dievo malonės dovana. /Denz. Bann. X n. 176 ir 178/.

Šita nutarima patvirtino Popiežius Bonifacas antrasis.

Reikia būtinai žinoti, kad žmogus pats savės teisingo padaryti negali. Žmogų nuteisina Dievo malonė. Ji jam padeda pažinti tikrojo tikėjimo tiesas jas pripažįstant. Be Dievo malonės žmogus gali žinoti kokią nors tikybės tiesą, kad ji yra, bet negali jos pažinti. Dievo malonės reikia žmogui, kad jis tikybės tiesą pripažintų.

Iš dorinės netvarkos, tai yra, iš nuodėmių buklės, Šv. Dvasia veda žmogų -pirmiausia duodama jam atgailos malonę. Atgaila ne susyk pasidaro. Nuo pat atgailos pradžios iki pat pabaigai, visoms jos dalims, reikia Dievo malonės.

Žmogus, be Dievo malonės, negali turėti nuteisinančio gailėsčio, siekiančio Dievo, per tikėjimą, arba per meilę. +Geras yra tikėjimo gailėstis, kuris kratosi nuodėmės, nors iš Dievo baimės. "Bet geriausias gailėstis yra, kuris iš Dievo meilės apgaili savo kaltes". Nei pragaro baime, nei dangaus linksmybių troškimas, nei gailėstis iš meilės, neatsiranda žmoguje -be antgamtinės Dievo malonės.

Nei didelių nei mažų daiktų, tinkamų amžiniesiems reikalams, žmogus negali padaryti be antgamtinės Dievo malonės. Šventosios Dvasios ikvėptas šv. Povilas parašė: Ne vienas negali pasakyti Viespats Jėzus, kaip tik Šventoje Dvasioje /1 Kor. 12. 3/.

Šita malonė, kurią Dievas žmogui teikia, rengiančiam žmogaus nuteisinimą veiksmui jį vykdydamas, gerindamas, teikdamas istvermės, -vadinasi veiksmine malone /gratia actualis/. Ji yra gryna Dievo dovana, nes ji nėra, ir nėra buvusi žmogaus prigimties dalimi. Ne jokių gamtinių savo gerumu žmogus negali pelnyti sau tos malonės. Jis negali sau prirengti jos, nes visa, ką žmogus gamtinėmis jėgomis veikia, liekasi gamtos

srityje, o malonė yra antgamtinė. Tačiau Dievas malonių teikia, kiekvienam žmogui, kiekviename dvasios reikale, jei tik pats žmogus nesudaro kliūtis tai malonei.

Ta malonių gausybė priklauso ne nuo gamtinių žmogaus gerumų, bet nuo Dievo gerumo. Ne visos veiksminės malonės buvo vienokios, nors visos buvo pakankamos. Jos buvo tiek antgamtines pagelbos, kad jas panaudoję žmogus, turi užtektinai galybės ir jėgų geram antgamtiniam veiksmui. Tos malonės, kurių užtenka žmogui, kad galėtų padaryti išganingą veiksmą, vadinasi pakankamomis malonėmis.

Bet buvo ir taip stiprių malonių, kad žmogus būtinai jas panaudoja. Malonė versta ne vieno neverčia elgtis pagal Dievo valią, bet ji gali, taip daug sustiprinti žmogų, kad jis elgtusi, kaip malonė padeda. Šitos malonės vadinasi sekingosiomis.

Savo pagelba, geriems išganingiems žmogaus veiksmams, Dievas duoda įvairiais laikais ir įvairiais būdais. Kartais žmogus nei nejaučia, kaip Dievo malonė jį pastumia padaryti gerą išganingą darbą. Tokios nejaučiamos malonės vadinasi kurstančiomis malonėmis. "Gratia excitaus".

Kada žmogus jaučiasi besirengias, daryti išganingą darbą, ir Dievas tam veiksmui prideda savo malonės, tada toji malonė vadinasi pagelbine, nes ji kursto gerai veikti, bet ji padeda gerą veiksmą atlikti. O kuomet Dievas suteikia malonės, kad žmogus sumanytu gerą darbą, tuomet toji malonė vadinasi veikiamoji; lotiniškai "OPERANS". Kuomet Dievas prideda malonės, prie sumanyto išganingo darbo, tuomet ji vadinasi sandarbine.

Kartais geram darbui truksta dorinės valios. Malonė prideda ir jos, bet dažniausiai, malonė veikia žmogaus protą, duodama jam reikalingos, geram darbui, šviesos ir valią, kad šioji norėtų išganingą darbą atlikti. Nėra šiame pasaulyje žmogaus, kuriam Dievas neteiktų malonės tiek, kiek jos pakanka išganymui pelnyti. Tu malonių Dievas teikia ir netikintiems žmonėms ir net užkietėjusiems nuodemėse, bet vieni ją pasinaudoja, darydami atgailą, o kiti ją mina po kojomis ir ją atmeta savo prašuvimui, nes čia yra laisva žmogaus valia ir kur jis ją kreipia ten ji ir krypsta.

VEIKSMINE DIEVO MALONE. Ji papildo žmogaus prigimtį trukumus, apšviečia jo protą, sustiprina valią, kad daromas išganingas veiksmas, pakelia į antgamtinę plotmę, ir veda jį tinkamu sielos išganymo keliu.

NUOLATINE MALONE. /Gratia Habitualis/.

Žmogaus siela, ta malonę gavusi, ima gyventi antgamtinio gyvenimo ir gauna antgamtines vertybes. Tai yra pastovus ir aukštas tobulumo laipsnis, kurio žmogus vien tik prigimtomis jėgomis negali pasiekti.

Antgamtinė nuolatinė Dievo malonė, duoda sielai visą jos gražumą, kaip kad saulės spinduliai apšviesdami stiklą, kuris įgauna žerėjimo. Antgamtinė, nuolatinė Dievo malonė, yra nuolatinis antgamtinio gyvenimo pradas žmoguje. Kuri siela, antgamtinio gyvenimo neturi, tos visi veiksmai prasideda ir baigiasi gamtoje. Nors tų veiksmų būtų ir nebūtu, ir daug, tačiau ne jais visais žmogus nenusipelnytų regėti Dievo danguje po mirties. Priešingai, visi gerieji, turintys antgamtinį gyvenimą sielos veiksmai, turi taip pat vertės amžinajam jos gyvenimui: didina jos teisę regėti Dievą veidas į veidą. Ta galia, kuri pakeičia žmogaus veiksmus į antgamtinę vertę, vadinasi; antgamtinio žmogaus gyvenimo pradū.

Žmogus, turis tą pradžią, dar turi gauti veiksmine Dievo malone, kad antgamtinį darbą padarytų. Bet dėl to nemazėja nuolatinio antgamtinio prado vertė. Nuolatine malone, pirmiausia, nesuderinama yra su mirtiną nuodeme. Nuolatine malone žmogus daro teisingą, kitaip sakant, toki, koks žmogus turi būti santykiuodamas su Dievu.

Nuolatine malone, yra ne vien tik nuodemos panaikinimas, bet ^{drauge} ir vidujinis žmogaus pataisymas, ~~abba~~ atnaujinimas. Kol žmogus neturi nuolatinės "malonės", tol jisai yra nukrypes nuo savo antgamtinio privalomo tikslo, būtent, Dievo. Gaudamas nuolatine malone, žmogus atsikreipia į savo tikrąjį tikslą, į Dievą. Tai yra, gan svarbus sielos atnaujinimas. Bet prie jo prisideda dar ir kitokių vidujinių atnaujinimų.

Siela nusikračius nuodemes, atsinaujinus iš vidaus, atsikreipus į savo tikrąjį tikslą, artėja prie Dievo ir darosi lyg šventa. Tie trys žodžiai -nuteisinimas, atgimimas, šventėjimas -gerai tinka antgamtinės malonės įėjimui į žmogaus sielą pažymėti. Dievas tikrai nebepaiso atleistųjų nuodemių. Taigi jos ir nyksta tuomet, kuomet atleidžiamos ir liaujasi buvusios, ir žino kad jau jų nebėra. Trumpai sakant, pirmasis nuolatinės malonės vaisius yra žmogaus nuteisinimas, atnaujinimas ir pašventimas. Antrasis nuolatinės malonės vaisius yra; prileidimas mūsų prie Dievo prigimties, nes nuolatine, arba pašvenčiamoji, malonė mūsų sielas iškelia aukščiau gamtos į antgamtę plotmę, yra labai didis ir svarbus dalykas.

Is Dievo puses prisideda Jo visagalincios ir ypaciai visuresančios prigimties suartėjimas -su mūsų prigimtimi. Per pašventinanciją, V. Jėzaus malone, mūsų mažytė žmogiškoji prigimtis suartėja ir tampa Dievo prigimties dalininke. Juo kuris žmogus buvo geresnis ir geriau naudojasi teikiama Dievo malone, juo labiau to žmogaus prigimtis artėja prie Dievo prigimties.

Trečiasis nuolatinės malonės vaisius yra tas, kad mes tampame Dievo vaikais. Šitas vaisius pasidaro beartejant mūsų prigimčiai prie Dievo prigimties. Nuolatine arba pašventinancija savo malone, Dievas mus iškelia tiek aukščiau mūsų prigimties, kad padaro mus savo vaikais. Tuo pakilimu, per nuolatine malone, į antgamtę mes įgyjame Dievo meilę, ir tampame pasavintais Jo vaikais.

Sita aukštąja meile, V. Dievas ima myleti žmogų, kada suteikia jam nuolatine arba pašventinanciją malone. Ketvirtasis nuolatinės malonės vaisius yra tas, kad ja turinčiojo žmogaus veiksmai, kaip Dievo vaiko veiksmai, turi vertės amžinojo gyvenimo reikalams. Nuolatine pašvenčiamoji malonė, pati yra antgamtinė ir į antgamtę iškelia žmogaus veiksmus, budama jo sieloje.

Todel gerieji žmogaus darbai, esant malonės stovyje, palieka amžinai po mirties, o nesant malonės stovyje, nors darbai būtų ir geri, jie yra gamtinio pobūdžio ir jį tarnauja tik tai gamtos srityje, tai yra šiam gyvenimui.

PAKARTOJIMAS: Gana lengvai atsiminti ir suprasti keturias nuolatinės malonės naudas.

1-ma Kad ji, nuodemes panaikindama, žmogų padaro teisų.

2-ra Kad priartina jį prie Dievo prigimties ir net jos dalininku padaro.

3-cia Kad sutverimą pakelia į Dievo vaikų aukštybę.

4-ta Kad ta malone, turinčio žmogaus, veiksmai nesibaigia su jo kūno gyvenimu, bet įgyja vertybės amžinajam gyvenimui ir sudaro jo amžinosios laimės pagrindą, jei jis miršta jos nenustojęs.

"Kaip kūnas be dvasios, taip ir tikėjimas be darbų yra mires". /Jok. 2. 26/.

Būkite gi žodžio vykintojai ir ne tik klausytojai, klaidinantieji patys save. /Jok. 1. 22/. Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių rūbuose, viduje gi yra plešrieji vilkai. /Mat. 7. 15/.

"Tu esi uola ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Baznyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus, ką tu suriši ant žemės, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši ant žemės, bus atrišta ir danguje". /Mat. 16. 18. 19/ Ištikrųjų, iš tikrųjų sakau jums, kas ne pro duris įeina į avidę, bet kitur įkopia, tas vagis ir galvažudys. /Jon. 10. 1/.

+++ Kas nori savo siela išganyti, tas turi Baznyčios klausyti. Kam Baznyčia ne Motina, tam Dievas ne Tėvas, sakydavo šv. Kiprijonas. /De unitate Ecclesiae, b; ed Hartel, 1, 214/.

LETERANO SANTARYBA 1215 metais paskelbė: "Viena tėra VISUOTINOJI TIKINCĮJŲ BAZNYČIA, kurioje kas nėra, tas negali būti išganytas". /Denz. X. 430/.

"Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigai". /Mat. 28. 20/.

+++ +++ +++ +++

1/ Popiežius yra neklaidingas tik tuomet, kada viešu būdu išsprendžia visiems katalikams, privalomus tikėjimo ar doros dalykus, kitaip tariant, kada, kaipo AUKSCIAUSIAS MOKYTOJAS, RALBA IS KATEDROS.

2/ Privatinėje kalboje, net ir viešame pamoksle ar rašte, Popiežius gali suklysti, jei to pamokslo ar rašto, nedaro privalomo visiems katalikams.

3/ Visi Popiežiai yra neklaidingi tikybos dalykų skelbėjai, bet ne visi Popiežiai yra šventieji.

4/ Stebėtina, aukštesnė už žmogaus prigimtį, yra neklaidingumo dovana, bet ji nėra aukštesnė už galybę, atleidinėti žmonėms nuodėmės, arba duoną ir vyną pakeisti V. Jėzaus kūnu ir krauju.

Jei Dievas galėjo šitas dvi galybes, suteikti kiekvienam kunigui, tai nėra ko stebėtis, kad Dievas VISUOTINAI SANTARYBAI IR POPIEŽIUI, suteikė antgamtinę neklaidingumo dovana, be kurios tikėjimas būtų neįmanomas. Reikia stebėtis, kad Dievas tą dovana nebarstė visur: ne kiekvienam žmogui ją davė. Jos negavo kunigai ir net vyskupai, kol atskiri. Mūsų geriausias Tėvas Dievas, Baznyčia sutvarė kuo protingiausiai, ją pastatydamas ant uolos, kurios ir pragaro vartai nenugales.

Tikėdami ir klausydami šv. mūsų lotinos Baznyčios, su jos skelbemonės tiesomis, aiškiausias ir vienintelis kelias į amžinąją laimę - sielos išganyką.

"Prašau gi ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikes į mane, kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis itikėtų, tog tu esi mane siuntes". /Jon. 17, 20, 21/.

Adomo nuodėmė praplito į visus žmones. Ji siekė visų iki šiol gimusių asmenų sielas, išskyrus, Viespatį Jėzų ir Švenčiausiąją Jo Motiną Mariją.

Žinokite ir supraskite, kad ne vienas paleistuvis ar suteptas, ar gobšas, juk tai yra stabmeldystė, neturi Kristaus ir Dievo Karalystėje tevainystės. /Epež. 5, 5/.

BAZNYČIA TURI TEISĘ ATLEIDINėti NUODĖMAS.

Atsikėles iš numirusių, V. Jėzus, eidamas su dviem mokiniiais į Emmaus, sakė jiedviem, jog kentėjes, mires ir iš numirusių kėles, kad žmonėms tektų nuodėmių atlei-

dimas: "Turėjo Kristus kentėti ir trečioje dienoje keltis iš numirusių. Reikia skelbti jo vardu atgailą ir nuodemių atleidimą tarp visu tautų, pradedant nuo Jeruzalės /Luk. 24, 46-47/". Taip pat ir Izaijas pranašaves, kad Kristus už mus kentės, kad Jo randais mes būsime pagydyti Iz. 53. 5./.

@@@ Nikejos visuotinė santaryba 13 kanonu įsakė: mirštantiems duoti nuodemių atleidimą ir Švč. Sakramentą visokių laikų, jei tikslai jie nuoširdžiai to prašo. /Can. - 13; Denz. Ban. X, 57/.

Išganytojas buvo sakes šv. Petru: Tau aš duodu Dangaus Karalystes raktus; kas tu suriši ant žemės, tas bus surišta ir danguje, ir kas tu atriši ant žemės, tas bus atrišta ir danguje. /Mat. 16, 18/. Ta pačią galią paskui V. Jėzus suteikė ir kitiems Apaštalams, tardamas: Kas tik jus surišite ant žemės, bus surišta ir danguje; ir kas tik atrišite ant žemės, bus atrišta ir danguje. /Mat. 18, 18/.

Pagaliau, atsikėles iš numirusių, V. Jėzus apsireiškė apaštalams ir kvėpes į juos tarė: Imkite Šventąją Dvasią. Kam nuodemes atleisite, tam jos atleistos, kam sulai kysite, jos sulai kytos. /Jon. 20. 23/.

Tikslai reikia žymėti, kad ne kiekvienas krikščionis turi galią atleidinėti nuodemes kitiems, o tik tie, kurie tą galią gavo iš V. Jėzaus per Apaštalus ir per išti są nemutrukusią kunigystės šventimų eilę. Nekunigas gali tikslai pakrikštyti nekrikštytą žmogų ir tokiu būdu prisidėti prie nuodemes atleidimo.

Du yra sakramentai, kuriuodu V. Jėzus paliko nuodemams atleidinėti: Krikštas ir Atgaila.

APIE SAKRAMENTUS.

Jei kas su mirtina nuodeme, priimtu kunigystės sakramentą, jis būtų tikslas kunigas ir jo Mišiose, duona bei vynas keistusi V. Jėzaus kūnu bei krauju, prie jo priėjusi išpažinties gautų nuodemių tikslą išrišimą. Bet jam pačiam tie šventi veiksmai būtų naujos sunkios nuodemes. Jos žudytų jo sielą, kol atgaila neatitaisytų tos baisesnybės.

Taip atgailos sakramentas, gali viskas blogai nueiti ne del kunigo, duodančio išrišimą, nedorybas, o del atliekančio išpažinti žmogaus nenoro pasitaisyti. Jam galima pritaikyti siuos žodžius: "Šita tauta garbina mane lūpomis, jos gi širdis toli nuo manes /Iz. 29, 13/".

Tiesla, kad Dievas apsaugoja žmogaus sielos reikalus, nuo kitų nuodemingumo, bet neapsaugoja jų nuo to paties, kam tie reikalai turėtų eiti į naudą. Todėl priimant Sakramentą, reikia būti gerai pasirengusiu ir su grina širdimi juos priimti, bei prie jų priėmimo artintis. Kiekvienas Sakramentas turi prie savės didelę ir ypatingą malonę.

Taigi Sakramentas yra Dievo malonė, taip, kad išpildžius regimąją sakramento dailę, malonė gerai priimančiam tenka neabejotinai.

Moterystės sakramento teikėjai yra tie patys asmenys, kurie jį priima.

"Jei kas neatgims iš vandens ir Šv. Dvasios, negalės iėiti į Dievo karalystę". /Jon. 3, 5/. Atgimimas iš vandens ir Šventosios Dvasios yra krikšto sakramentas.

Negalint priimti sakramentą, bet jo trokstant ir taip numirštant, pavyzdžiui: krikšto ir atgailos bei paskutinio patepimo, pas Dievą gali būti paskaitytą už jo priėmimą ir laimėti visiską Dievo gailėstingumo bei teisingumo nuopelnų saiką.

Negalima būti kataliku netikint, jog yra septyni sakramentai. TRIDENTO VISUOTINOJI SANTARYBA teisingai paskelbė: "Jei kas sakytų, kad ne visi Naujojo Įstatymo Sakramentai buvo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus isteigti, arba kad jų yra daugiau ar mažiau, kaip šie septyni: krikštas, sutvirtinimas, Eucharistija, atgaila, paskutinis patepimas, kunigyste ir moteryste, arba kad kuris nors iš tų septynių nėra tikrai ir pilnai sakramentas, tas tebūnie atmestas". /Ses. VII. 1547 kovo 3 d. kan. 1; Denz. Bann. 844/.

SENOJO ĮSTATYMO SAKRAMENTAI.

Dievo išrinktoji žydų tauta, nuo Abraomo laikų, turi ^{apipiaustymo} ~~apipiaustymo~~ apeigas. Kaip krikšto sakramentas yra krikščionio žymė, taip Senajame Įstatyme apipiaustymas buvo laikomas Dievo išrinktosios tautos sūnų žymė.

Dievas ligi Išganytojo atėjimo, nuteisindavo žmones iš gimtosios nuodėmės, per prigimtį įstatymus ir duotus ant SIONO KALNO SAVO ĮSAKYMUS.

Senajame Įstatyme buvo ir nuodėmių atleidimo apeiga. Aukščiausias Kunigas dėdavo rankas ant ožio savo ir tautos vardu. Vieną ožį aukodavo Dievui ir sudegindavo, kitą išvydavo, į laukus.

Valgymas Velykų avinėlio ir neraugintų duonų, vaizduoja mūsų sv. Komuniją. Tos Senojo Įstatymo ceremonijos savaime Dievo pašvenčiamosios malonės, ex opere operato, nesuteikdavo. Jos žadindavo žmones tikejimą, gailestį ir Dievo meilę. O per tai jie gaudavo ir minėtąją pašvenčiamąją Dievo malonę.

FLORENCIJOS VISUOTINOJI SANTARYBA 1441 metais vasario 4 diena sako: "Kad niekas iš vyro ir moteries pradėtas niekuomet nebuvo išvaduotas iš velnio valdžios kitaip, kaip per mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, Dievo ir žmonių tarpininko, nuopelną". /Denz. Bann. X, 711/. Nei šv. Jono krikštas nebuvo sakramentas, kaip tat nutarė Tridento Santaryba. /Sessio VII, de Baptismo can. 1; Benz. Ban. X, 857/.

REGIMOJI KRIKSTO DALIS.

Krikšto forma yra trumpa. Ją sudaro šie žodžiai: Krikštiju tave vardan Tėvo, Sūnaus ir Sventosios Dvasios. Prieš tuos žodžius paprastai pridedamas vardas to, kuris krikštijamas. Tačiau krikštas galioja ir tuo atveju, kada vardas neištartas.

Vardą žmogui galima parinkti prieš krikštą ir po krikštui, nors geriausia yra jį sujungti su tuo svarbiuoju sakramentu. Tada ir šventybė tenka tam vardui. Norint galima duoti net ir kelius vardus. Tas ypatingai patogu sujungiant šventojo globėjo vardą su patrijotiniu, nešvento asmens vardu, kaip tai: Aleksandras-Vytautas, Ona-Birutė ir t.t. Krikšto forma galima tarti vistiek kokia kalba: lotyniška, lietuviškai ir kitaip. Nuo kalbos pakeitimo nesusidaro formos pakeitimas.

Bet nevalia sutraukti trijų Dievo Asmenų vardų, į vieną žodį ir tarti; "Krikštiju tave Trejybės vardu". Tokis krikštas būtų abejotinas ir dėl to uždraustas. Nėra ne reikalo toki sutrumpinimą daryti. V. Jėzus apaštalams tarė: Eidami tat ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tėvo, Sūnaus ir Sventosios Dvasios. /Mat 28, 19/. Tuo V. Jėzus paskyrė krikštui formą. Jei kas dėl savo kalbos sunkumo, mikčiodamas ištaria tuos žodžius, jie dėl to nesugenda, ir krikšto forma liekasi gera.

Teikimas yra formos su materija sujungimas ant krikštijamojo asmens. Tas įvyksta pilant vandenį krikštijamajam ant galvos ir drauge tam pačiam tariant krikšto formos žodžius. Vandens reikia užpilti tiek, kad permirkėtų plaukus ir pasiektų odą.

Patogiausia yra praskleisti plaukus, nes tada ne daug tereikia vandens. Krikšto teikimo būdai yra trys: maudymas, apiplovimas ir apšlakstymas. Visi trys būdai yra geri ir jie galioja. Krikštas galioja vistiek kas jį teikia: kunigas ar pasaulietis, vyras ar moteris, senelis ar vaikas, doras ar nenauda asmuo. Krikštas galioja net ir tada, kada jį suteikia klaidatikis arba ir tas, kuris pats dar tebėra nekrikštytas.

Kitados didžiam sventajam Kiprijonui, gyvenusiam Aprikoje, Partaginos mieste, apie 250 metus, rodėsi, kad krikštas tegalioja vien tikroje Kristaus Bažnyčioje suteiktas. Bet Popiežius šv. Steponas išsprendė kitaip. Ta sprendimą pakartojo Liukejos Santaryba 325 metais. Galutinai Tridento Santaryba ištare: "Jei kas sakytu, kad krikštas, net eretiku suteiktas vardan Tevo, Sūnaus ir Sventosios Dvasios, su noru daryti, ką daro Bažnyčia, nėra tikras krikštas, tas tebūnie atmestas". /Sess. VII de baptismo c. 4; Denz. X 860/.

Tėvui ar motinai, leistina krikštyti savo kūdikis tik esant šiam mirties pavojui ir nesant kitam, kuris galėtų pakrikštyti. Tėvas ar motina pakrikštiję savo kūdikį, arba jį kitam krikštijant palaikę, dvasines giminytės nei su pakrikštytuoju, nei tarp savęs neužsitraukia ir todėl moteryste naudotis teisės nenustoja.

Pravoslavų pakrikštyti kūdikiai buvo gerai pakrikštyti. Todėl jų ne tik nereikia, bet net nevalia perkrikštyti, jiems pereinant į katalikus. Protestantų buvo visokių, vieni gerai krikštyja, kiti nepaiso nei formos, nei materijos, nei neturi noro teikti sakramentą, nes jo netiki. Negalint sužinoti, kaip kuris protestantas buvo pakrikštytas, paprastai jis perkrikštijamas pereinant į katalikus, kad nebeliktų abejojimo.

APŽADAI. Krikštą priimęs žmogus pasižada: 1/ Tikėti V. Jėzų Dievo Sūnų ir visą, ką Jis apreiškė; 2/ atsižadėti velnio ir visų jo darbų; 3/ atsižadėti piktojo išdidumo ir visų pragaro monų-kėslų. Nors dar nieko neišmanome tada, kada krikštą priemėme ir pažadus už mus darė tie, kurie mus į krikštą nešė, bet jie didele nauda mums suteikė, tuos įžadus už mus darydami. Kada mes patys dar nesugebėjome nieko ištarti.

Kiekvienas geras ir išmintingas žmogus tuos įžadus pripažįsta. Mūsų krikšto tėvai mintijo, kad mes esame ir būsimė geri ir išmintingi. Paniekinti tuos įžadus mes galime. Bet paniekindami juos, paniekiname drauge ir savo išmintingumą bei gerumą, kitaip sakant, savo elgesiu pripažįstame save blogais ir puikiais.

Jeigu mažas vaikutis atsisėdą pas geležinkelio bėgius ir niekeno neprašo, kad jį iš ten atimtų traukiniui ateinant, argi tas vaikas gali paskui nepripažinti veiksmo to, kurs jį atėmė nuo bėgių ir išgelbėjo nuo mirties! Žmogus be krikšto yradidesniau pavojuje, negu kūdikis ant geležinkelio bėgių. Nes traukinys vieno akimirksnio skausmu- užbaigtą kūdikio gyvybę, o gimtoji nuodėmė, ji skiria nuo amžinosios dangaus laimės Dievo regejimo.

KRIKŠTO MALONĖ. Nematomoji krikšto sakramento dalis yra toji malonė, kuri tenka krikštyto žmogaus sielai. Tai yra gimtosios nuodėmės atleidimas. 1/ Per krikštą atleidžiama ne vien gimtoji, bet ir visos kitos padarytos nuodėmės iki krikšto, tad užaugs žmonės ir priėmė krikštą gauna, be išpažinties, visų nuodėmių atleidimą. 2/ Antrasis krikšto vaisius yra pašvenciamos nuolatinės malonės suteikimas sielai. kuri mus daro pasavintais Dievo vaikais ir leidžia dalyvauti Jo prigimtyje. Dievas apsigyvena mumyse, ir mes tampame, tarsi, Dievo namais ir Jo Bažnyčia.

3/ Trecias kriksto vaisius yra tas, kad į žmogų, kurs jį priėmė, veikia visi kiti sakramentai, kur be krikšto, jų negalima priimti. Taigi krikštas yra visų sakramentų įvadas. 4/ Krikštas yra vartai į Bažnyčią. Priėmęs krikštą žmogus, yra Bažnyčios narys, šv. Tevo Popiežiaus pavaldinys. Nors žmogus būtų krikštytas atskaloje arba klaidatikių bažnyčioje, jei tik jis yra gerai pakrikštytas, tai jis yra V. Jėzaus avelė. Visu tokiu avelių ganytojas yra Popiežius.

Nekaltas gerai pakrikštytas kūdikis arba ir užaugęs be nuodėmės žmogus, nors ir būtų klaidatikių bendruomenėje, visgi yra gyvas, iš Kristaus išaugusi, šakelė, kaip iš vynuodžio išaugusios buvo jo šakelės. Tokiam žmogui tenka visas dvasinis turtas, kuris tenka visiems tikros Bažnyčios nariams. Jam tenka visa palaima, kuri eina iš V. Jėzaus į gyvasias Jo šakelės.

Tas yra ketvirtasis kriksto vaisius, tai yra priklausomybė Bažnyčiai ir pareiga jos klausyti. 5/ Penktasis vaisius yra tas, kad priimdami krikštą tampame drauge palaidoti su Kristumi, kitaip sakant, dalyvaujame Jo mirties nuopelnuose, jo nugalėjime ir atsikelimu iš numirusių, amžinajam gyvenimui.

6/ Šestas vaisius, arba malonė, yra ta antgamtinė žymė, kuria krikštas palieka, tarsi, atspaudes sieloje. Deja, atsimesti nuo Kristaus gali ir krikšto ženklų žymėtos sielos, prastodamos visas malones, kurias krikštas suteikia.

KRIKŠTO PAREIGOS. Su malonėmis per krikštą tenka žmonėms ir pareigos. Pirmutinė pareiga yra tikėti visa tai, ką V. Jėzus apreiškė. Ta pareiga yra tiesos pareiga. Kiekvienas žmogus turi branginti tiesą, o tiesa yra, kad V. Jėzus yra Dievo Sūnus, ir vien tik tai tiesą skelbe. Todėl kiekvieno žmogaus pareiga yra tikėti V. Jėzaus apreiskimui visame, kas jame tikrai yra apreikta.

Ne vien Kristaus, bet ir Jo Bažnyčios įsakymu turi klausyti krikštytas žmogus, nes Kristus pasakė: "Jei nepaklausytų Bažnyčios, tebūnie jis tau, kaip pagonis ir muitininkas". /Mat. 18. 17/.

Bažnyčia žmones veda į dangų, o kas jos neklauso, tas eina kitu keliu į pragarą. Labai gražiai ir teisingai V. Jėzus šią brangią tiesą yra pasakes, jog negalima vienkart dviem ponam tarnauti.

KRIKŠTO REIKALINGUMAS. Visi kiti septyni sakramentai ne kiekvienam žmogui reikia priiminėti. Bet krikštas reikalingas visiems žmonėms ir kiekvienam žmogui. Taip pasakė V. Jėzus: "Kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, tas negalės įeiti į Dievo Karalystę". /Jon. 3. 5/. Tie žodžiai taip aiškūs, kad juos prisiminus, nebelieka abejojimo apie krikšto reikala, norintiems įeiti į dangaus karalystės amžinąją džiaugsmą.

Negalima būti Kristaus Bažnyčios nariu, nepriėmus krikšto. Tačiau būti Bažnyčios nariu, V. Jėzus isako kiekvienam, kuris nori išganymo, iš čia tad aišku, kad kiekvienas žmogus privalo priimti krikštą.

TRIDENTO SANTARYBĖ ištarė: "Jei kas sakytų, kad krikštas esąs laisvas, tai yra, kad jis išganymui nėra būtinai reikalingas, tas tebūnie atskirtas". /Tridentinum. Sess. VII, De Baptismo can. 5; Denz. Ban. 816/.

1/ Buva retų atsitikimų, kad žmogus tampa išganytas ir Dievo veidą gauna regėti, nors krikšto nėra priėmęs. Tai yra tie atsitikimai, kada norintiems, persekiotojai neduoda priimti krikšto ir nužudo. Toks žmogus ne vien patenka į dangaus karalystę,

bet i ja nusineša ir kankinio vainiką. Apie tokius sventuosius kankinius sakoma, kad jie pasikrikstijo savo krauju. Taciau kraujas del to netampa krikšto materija. Tik-tai kankinio drąsa, jo nugalejimas gauti trokštamo krikšto -atstoja sakramentą.

2/ Ligonis, norėdamas priimti krikštą, bet negalėdamas, kas ji pakrikštyti galėtu prisisaukti ir taip šaukdamasis V. Dievo numiršta. Tokis taip pat bus dangaus karalysteje, nes jis norejo krikšto, bet negalėjo jo gauti. Apie tokius sakoma; kad jie krikštyti ugnimi, nes ju troskimas prilyginamas Sventosios Dvasios ugniai.

SVARBI PASTABA: Is tu minetu ir panašiu atsitikimų matyti, kad yra visiems duotas įstatymas priimti krikštą ir už to įstatymo nepildymą, paskirta bausmė nepatekti į dangaus karalystę. Bet kurie, norėdami įstatymą išpildyti, visai neturi galimybes to padaryti, tiems gailestingoji Dievo Apvaizda neskiria bausmės ir suteikia išgany-mą be krikšto.

Bet tiktai tiems, kurie žino krikštą ir trokšta jo, arba tiems, kurie apie krikšto įstatymą visiskai nežino, bet nori viską daryti, ko Dievas reikalauja sielai iš-ganyti. Maži kūdikiai krikšto nežino ir jo netrokšta. Todel jie, mire be krikšto sakramento, nors bausmės nekentės, bet negalės matyti Dievo veido, tą turi gerai detis i širdi gimdytojai ir visi, kuriems pavesta kūdikių reikalais aprūpinti.

KRIKŠTAS yra gimtosios nuodėmės panaikintojas ir gražintojas žmogui teisių regėti Dieva veidas i veidą.

PAAISKINIMAS: Kaip be Adomo nuopelnu, buvo skirta žmogui amžinoji laime, kurios jis neteko per pirmąjį tėvų nuodėmę. Taip ir be kūdikio nuopelno krikštas ji atsta-to i ta pirmąste Adomo padėti. Ateidamas i šį pasaulį naujas žmogus per savo tėvus, patenka i Adomo nuodėmės padėti. Taip pat per tėvų rūpestį V. Jėzaus krikštas, ta kūdiki iš nuodėmės padėties atstato i pirmąsti malones būvį.

O jau atejusiam i protą žmogui, reikia rūpintis krikšto pareigų išpildymu.

BAŽNYCIOS ĮSTATYMAS YRA, kad nevalia krikštyti vaiku jų tėvams nenorint. Tėvų teise i vaikus yra didelė. Tėvų dalis vaiku dvasios ir kūno reikaluose yra svarbi. Bažny-čia yra teisės ir teisybės skelbėja ir saugotoja. Jeigu tad kas nors, gelisdamas ne-krikščionio arba netikelio kūdikiui laimės, jį pakrikštytu -tėvams nežinant ir ne-norint, tai būtų stambus tėvų teisės sulaužymas. Tai būtų taip pat nusizengimas dės-niui, kuris reikalauja neįsmanančių kūdikių krikštui ir tėvų dalies. /Tik esant kū-dikiui mirties pavojuje, ar numatant jį negyvensiant iki atejimo i protą metus, leis ta pakrikštyti tėvams nežinant ar nenorint/. Kan. 750, 1./.

Jeigu abu tėvai miršta, jų dviejų teisės pereina tiems giminėms, kuriems tenka kūdikis auginti. Jeigu auginimo ir globojimo teise ir pareiga tenka visuomenei, tai tai visuomenė, arba jos istaiga, turi teise spresti ir krikštijimo klausimą. Kartais motina, pagimdžius kūdikį, pameta jį, kur nors pas svetimas duris. Tada ji atsiža-da savo teisės i kūdikį ir toji teise pereina tam, kas apsiims rastinuką globoti.

Trečiasis Bažnyčios įstatymas yra krikšto tėvų pareigų nustatymas. Ketvirtasis Bažnyčios įstatymas /kan. 768/ yra dvasinė giminystė tarp krikštijancio ir krikšti-jamo, taip pat tarp krikšto tėvų ir krikšto vaiku. Tos giminystės tikslas yra iš-vengti pavojingos maišaties šeimynose ir pabrėžti krikšto sakramento svarbą.

Pagaliau penktą dalyką Bažnyčia ivede, būtent, krikšto metrikų rašymą. Šitas įstatymas pasirodė taip naudingas, kad visose valstybėse išigalėjo. Metrikams išiga-

lėjus, galima buvo sužinoti kiekvienos šalies gyventojų skaičius. Dar daugiau pasidare naudos teismams, nes galima buvo aiškiai susekti, kas keno giminę ir kokias turi teises į paliktąjį turta.

Pijus X /kan. 777/ isakymu gimimo metrikuos pažymi, kas ką vedė, arba už ko ištekdėjo. tokiu būdu žymiai stabdoma keleto pačių vedimas arba už keleto vyrų ištekejimas jiems gyviems esant.

ATGAILOS SAKRAMENTO ĮSTATYMAS.

Nuo to laiko, kaip V. Jėzus, kvėpes į Apastalus, tarė: Imkite Sventąją Dvasią; kam nuodėmės atleisite, tam jos atleistos, kam sulaikysite, jos sulaikytos. /Jon. 20, 22, 23/. Prasidėjo ir atgailos sakramentas krikščionyse, su gailėsčiu už nuodėmes, su jų išpažinimu, su išrišimu, su atpildo skyriumu ir jo atlikimu.

Sena V. Jėzaus apreikštą tiesą Tridento Santaryba priminė, kada paskelbė šita kanona: "Jei kas sakytų, kad Katalikų Baznyčioje atgaila nėra teisingas ir tikras sakramentas, mūsų Viespaties Jėzaus Kristaus paliktas tikintiesiems susitaikinti su pačiu Dievu kiekvieną sykį, kada jie po krikšto įpuola į nuodėmę, tas tebūnie atmetas". /Sess. XIV De poenitentia can. 1; Denz. Bann X, 911/.

ATGAILOS SAKRAMENTO ESMĖ.

Sakramento esmė sudaro matamoji jo dalis drauge su nematomoja, prie matomosios dalies prijungta malone. Matomąją dalį sudaro materija, forma ir veiksmas. Atgailos sakramento* materija sudaro atgailaujancio žmogaus nuodėmės. Jei jos buvo darbais padarytos, tai jos buvo matomos; jei tai buvo kalbos kaltes, tai buvo girdimos; jei tik mintyje įvyko, tai girdimos tapo tik išpažįstant jas kunigui.

Atgailos materija yra dvejopa; privalomoji ir pakankamoji. Privalomoji materija vadinasi ta, kuria būtinai reikia padaryti, kad kaltes atleidimas įvyktų. Pakankamoji yra ta, kuria nėra būtino reikalo išpažinti, bet išpažinus ją galima gauti išrišimas ir suristojį su tuo sakramentu malone. Privalomąją atgailos sakramento materiją sudaro visos dar nealeistosios per išrišimą mirtinos nuodėmės.

Reikia isidėmėti žodžius: "Nealeistosios per išrišimą mirtinos nuodėmės". Jeigu kas, įpuoles į mirtiną nuodėmę, susipranta blogai padaręs ir to gailisi ne dėl prastojimo-praradimo dangaus, o dėl Dievo meilės, tai tokis gailėstis yra tobulas, ir dėl jo Dievas nuodėmę atleidžia. Bet taip atleistoji sunki nuodėmė, tebelieka privaloma atgailos sakramento medžiaga. kitaip sakant, žmogus ją padares privalo išpažinti kunigui. Jeigu nusikaltusis, atsidedamas savo gailėsčio tobulumu, nuodėmės neispažintų, tai turėtų už ją visą atsakomybę taip, kaip kad gailėsčio būtų ir nebuve.

Vien tik mirtinos nuodėmės sudaro atgailos sakramento privalomąją materiją, arba medžiagą, nes atleistųjų nuodėmių dovanojimą galima gauti ir be sakramento. Jas gali panaikinti ir netobulas antgaitinis gailėstis, tai yra, einas iš skaistiklos baimės, ir iš kitų dvasios nuostolių supratimo. Atleistinasias nuodėmes naikina ir siaip Dievo meilės sukelimas širdyje, ir kiti kilnesnieji bei stipresnieji angamtiniai jausmai. Pakankamąją atgailos materiją sudaro atleistinosios nuodėmės, nes nuodėmių atleidimo galia apima ir jas.

GAILESTIS. Be gailėsčio negali būti nuodėmių atleidimo. Jeigu tad kas pasakytų kunigui visas iki paskutinei savo kaltes, o nesigailėtų už jas, tai tokiam žmogui ir

isrisymas nuodemių neatleistu. Gailestis yra esminis atgailos sakramento reikalas.

Gailestis būva visokių: gamtinių ir antgamtinių. Gamtinis gailestis būva tas, kada žmogus nesikenčia savo nuodemes dėl žemiško nuostolio, pasidariusio iš jos. Sakysim žmogus prisigere ir, girtas būdamas, pametė pinigų, kuriuos buvo gavęs už parduotą brangų arkli ar kitoki koki daiktą. Issipagiriojęs žmogus gailesti geres ne dėl to, kad Dieva ižėide, o dėlto, kad pinigų neteko.

Atgaila yra antgamtinis sakramentas, todėl ir antgamtinio jam reikia gaileščio. Gailestis būva antgamtinis tuo atveju, kai jis kyla iš tų priežasčių, kurias gauna-
me patirti iš Dievo apreiškimo, kitaip sakant iš tikėjimo.

1/ Jeigu kas gailisi už nuodemes dėl iš Dievo einančių bausmių baimės, tai tokis gailestis yra antgamtinis ir jo užtenka atgailos sakramentui. 2/ Jeigu kas gailisi nuodemes, dėl dangaus praradimo, norėdamas vėl atgauti teisę į dangų, o tuo pačiu išvengti pragaro kanciu, tai tas gailestis taip pat yra antgamtinis ir atgailos sakramentui jo užtenka.

Trumpai sakant, gailestis už nuodemes, kyla iš Dievo bausmių baimės, arba iš noro naudotis dangaus laime, yra antgamtinis ir pakankamas, bet netobulas. Tobulas jis negali būti dėlto, kad jo saknis yra, vis dėlto, žmogaus nauda. Jame nematyti meilės. Yra kita gaileščio rūšis -antgamtinė ir tobula. Toji kyla ne iš savo nau-
dos, o iš to, kad žmogus Dievą myli. Meile duoda gailestui tobulybę. Sunku mums iš tikrųjų į tobulą gailestį pakilti dėl to, kad giliai esame savimylų paskende.

TOBULAS GAILESTIS. Yra taip stiprus, jog naikina visas nuodemes dar pirma, negu jas išpažinom kunigui, bet nepanaikina pareigos jas išpažinti. Visiems reikia žinoti, kad gailestis gali būti jausmo ir gali būti einas iš Dievo meilės. Tiek atgailos sakramentui, tiek kitiems tikybos dalykams tereikia tik dvasinio gaileščio. Jeigu prie jo prisideda, jausmingasis gailestis, tai gera, bet nebutina. Vieno dvasinio gaileščio užtenka, nes jis yra atgaila sielai taisyti.

Vieno jausmingojo gaileščio neužtenka, nes jis liečia kūną, tai yra blogesniąją žmogaus dalį. Labai gera, kada prie dvasinio gaileščio, savaime, prisideda jausmingasis, nes tada visas žmogus su abiem savo dalimi gailisi. Bet jausmingam gailestui savaime nekylant, nereikia rūpintis, save kokia nors prievarta versti prie jausmingojo gaileščio. Ta prievarta naudos nedaro, nes jausmai jos neklauso, veikiau dar pakenkia.

Žinokime, kad nuodeme yra didžiausias nuostolis, kokis tiktai gali pasitaikyti. Todėl vengkime jos net šešelio, o jai pasitaikius, gailekimas visomis sielos ir proto jėgomis -pasiryždami geram veiksmui ir atsisteisdami už ją.

PASIRIZYMAS. Siela tol būva sukibus su savo padarytąja nuodeme, kol meima rimtai stengtis daugiau taip nebedaryti. Taigi pasirizymas vengti visokios, ypač sunkios, nuodemes, yra taipogi būtina atgailos dalis. Be pasiketinimo ir gailestis būtų neuširdus, melagingas. Pasirizymas yra reikalingas tam, kad susitaike su V. Dievu nebusikalstumem tomis pačiomis nuodemėmis, arba tais pačiais nuodemingais įpročiais, netir V. Jezus gana baugiais žodžiais perspėgi mus, kad neatkristume į savo nuodemes. Jis sako; kad išvartyta iš žmogaus, piktoji dvasia, parsiveda kitas septynias piktesnes už save, ir atkrinantis žmogus jas visas isileidžia į save.

Tada pastarieji jo darbai tampa daug blogesni už pirmesnius. Taigi einant išpažinties, reikia gerai pasirūpinti, kad nebūtų atkritimo. Kartais dėl mažo neatsargumo, dėl neištikimybes Dievo malonei, staiga atgyja blogieji žmogaus išpročiai įvesdami jį į nuodėmę. Šv. Rašto žodžiai sako: "Nebūk be baimės dėl atleistos nuodėmės". /Ekl. 5, 5/. Progu nesisaugojimas dažniausiai būva ir atkritimu ir nuodėmingu pajunkimu atsigavimo priežastis. Taigi žmogus, kuriam rūpi jo sąžinės dalykai ir sielos išganymas, turi žiureti, kokiose progose jis dažniausiai iškrisdavo į nuodėmes, ir tų progų turi saugotis.

Tų progų yra begalės, kaip pavyzdžiui: Restoranai, vaivės, sueigos, šokiai, ištvirkusios draugijos ir blogosios knygos, kinai, filmos ir begalės kitokių dalykų.

Kiekvienas žinodamas, savo silpnąsias puses, turi jų saugotis, kaip mirties pavojaus. IŠPAŽINTIS. Išpažinti galima atlikti ir blogai ir gerai. Iš kiekvieno gerai atlikto veiksmo, žmogus paprastai turi ir naudos ir džiaugsmo: Juo rečiau ima ją atlikinėti, iki jo dvasia visai nusigyvena, kaip to žmogaus ūkis, kuris, mažai įgyvendindamas savo žemę ir tingiai dirbdamas -neturi iš jos nei džiaugsmo nei naudos.

Išpažintis, pirmiausia, turi būti rūpestinga. Tas pareina nuo sąžinės sąskaitos atlikimo. Toliau ji turi būti nuoširdi ir visai atvira, išpažįstant nuodėmes ir jų pasekmių aplinkybes, bei skaičiu, kaip tai yra. Tyčia nutylėjus kokią nors mirtiną nuodėmę arba kokią aplinkybę, kuri iš atleistosios kaltės padaro mirtiną. Visa išpažintis ne vien nueina niekais, bet dar virsta šventvagyste. Ir kunigo išrisimas, po tokios išpažinties, nepalengvina sielos, bet dar ją apsunkina.

Išpažintis turi būti kukli. Nors nuodėmės būtų ir labai negražios. Minint jas per išpažintį; reikia pavartoti aiškius, bet kuklius žodžius, vengiant nešvarių išsitarimų. Jei kas memokėtų kalbos, kaip reikia ir to vardu skirtumo nežinotų, tesako taip, kaip moka. Per išpažintį nera reikalo vaizdžiai apsakinėti, kaip nuodėmė vystėsi ir kaip įvyko. Užtenka pasakyti jos tikrąjį vardą.

Nuodėmė surišta su artimo nuostoliu, reikia pareikšti, kaip didelis buvo nuostolis. Išpažintis turi būti be gudrybių. Gudrybės gali suklaidinti žmogų, bet Dievo nesuklaidins. Jeigu gudriai sustatyti žodžiai, išreiks mirtingą nuodėmę taip, kad kunigas supras, kad tai buvo lengvos -atleistinos kaltės, tai ta gudrybė pavers išpažintį šventvagyste. Gudrybė, sugebedama mirtinos nuodėmės išpažinimą paslepti po nepaprastais žodžiais, išpažinėčiai kenkia nemažiau, kaip mirtinos nuodėmės nutylėjimas. Gudruolis -begudriaudamas, per išpažintį, gali apgauti tik save vieną, nes ne nuodėmklausyui už tą gudrybę reikės atsakyti, o pačiam gudruoliui. Nes nuodėmklausys nėra visąžinantysis, bet jis tik atvirai ir aiškiai išpažįstanciam kaltės, Dievo vardu, suteikia nuodėmių atleidimą.

PASKUTINĖ PASTABA: Trumpai sakant, išpažintis turi būti: Nuoširdi, pilna, kukli, aiški ir be gudrybių. Geistina, kad ji būtų ir trumpa, tai yra, kad nepasakotų visa to, kas nėra nuodėmė, ir kad pačias nuodėmes išreikštų trumpais jų vardais, be ilgu pasakojimu.

ATSILYGINIMAS. Po išpažinties turi būti, kiek tai yra galima, atsilyginti už savo nuodėmes Dievui ir artimui. Ipatingai svarbu yra atleisti už artimui padarytas, vie nokias ar kitokias skriaudas, dvasines ar fizines ir atlikti tuo reikalu viską, kas tiksliai yra galima.

PASKUTINI PATEPIMĄ ISTEIGĖ VIESPATS JĖZUS.

Ta tiesa žinome iš šv. Jokubo Apaštalo, kuris savo laiške rašo: Serga kas tarp jūsų, tepavadinie bažnyčios kunigus, ir jie tegul meldžiasi ant jo, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardan. Tikejimo malda išgelbės ligoni, Viešpats pakels jį, o jei nuodemese, bus jam atleistos ~~***~~ Jok. 5. 14-15/.

SV. MISIŲ AUKA.

Zmogus tebeturis sąžineje mirtiną nuodėmę, daug mažiau turi naudos iš šv. Misių klausymo, negu žmogus, kurios sieloje viešpatauja pašvenčiamoji malonė. Tačiau teise jis tebeturi, jei jis nėra ekskomunikuotas, tai yra, pašalintas iš tikinčiųjų bendradarbiavimo. Klausant šv. Misių nusidejeliui, V. Dievas dažnai suteikia gailesčio ir pasitaissy mo malonę, o toji malonė yra jam didelė nauda.

Atleistinosios nuodėmės išdyla ir be išpažinties tiems, kurie gerai ir maldingai klauso šv. Misių. Dyla taip pat daugiau ar mažiau tu laikinųjų bausmių, kurias esame savo nuodėmėmis užsitrauke. Tad jeigu mes gryna širdimi ir tikru tikejimu, su Dievo baime ir pagarba klausome šv. Misių, ypač su gailesčiu, tai gauname įvairių gausių malonių, kurios mums padeda kovoti su nuodėmėmis.

ŠVENTOJI KOMUNIJA.

Tam Viešpats Jėzus, Švenčiausiąjį Sakramentą isteigė, kad amžinąjį gyvenimą turėtume. Ogi ji juo tikriau įgyjame, juo geriau su V. Jezumi susivienijome. Nereik geresnio ir tampresnio susivienijimo, kaip gerai priimant šv. Komunią, klausant šv. Misių Aukos. Iš to, žinoma, eina ir malonių gausybė ir dvasios stiprėjimas, dorybių klestėjimas ir blogų įpročių nykimas.

2/ Sv. Komunijos priėmimas, reikalauja, kad žmogus ją priimtų, turis sąžinę laisvą nuo mirtinųjų nuodėmių. Bet gryna sąžinė priimanties V. Jezaus Kūną ir Kraują, Komunią dovanoja atleistinasias nuodėmes ir mažina laikinasias bausmes už nuodėmes, jei tos bausmes dar tebeguli ant žmogaus.

Kaip nuo ugnies -ugnis užsidega ir plečiasi, taip nuo V. Jezaus meilės turi užsidegti ir mūsų meilė. Švenciasis Sakramentas yra didžiausios, amžinosios, visagalinės meilės Sakramentas.

PRIE LIGONIO NAMUOSE PRISIRENGIMAS PARPARENGIMAS ŠV. SAKRAMENTUI KAMBARIO.

Reikia, kad dangaus Svečiui būtų prirengtas gražus priėmimas. Jei ne daugiau, tai nors baltai ir švariai užtiestas stalas, su kryžium ir su dviem vaškinėmis žvakėmis, su šventu vandeniu išlakstytu. Jei reikėtų duoti Paskutinis Patepimas, tai naudinga yra, iš ansto prirengti vatos, druskos ir duonos.

KUNIGYSTE.

Kristaus kunigijos uždavinys, yra skelbti Dievo apreiškimą tiesą ir mokyti žmones dorai elgtis, kovoti su jų tamsybe, taisyti bloguosius įpročius, platinti šviesą ir gerinti gyvenimą. Vargdienių aptarnavimas, nuliudusiųjų paguoda, klystančiųjų atitaisyimas ir teikimas visų galimų priemonių jų sielų išganymui, panaudojant sakramentalias galias ir pacius Sakramentus.

KUNIGYSTE ISTEIGĖ VIESPATS JĖZUS.

Visuotinoji Tridento Santaryba paskelbė: "Jei kas sakytų, kad Naujajame Įstatyme

nera matomos ir isorines kunigystes, arba kad nėra ne jokios galios konsekruoti ir aukoti tikrąjį Viespaties kuną ir Kraują, nei nuodemes atleidinėti bei užlaikyti, bet tiktai pareiga ir paprastoji Evangelijos skelbimo tarnyba, arba nepamokslinkai nėra nei kunigai, tas tebūnie atmestas". /Ses. XXIII. 1563 liepos 15d. can. 1; Denz. Ban. X, 961/.

Teises atleidinėti žmonems nuodemes neturi ne vienas žmogus iš savės. Bet kadan gi sielų aprūpinimo darbui, kuri Bažnyčia dirba, reikia ir nuodemių atleidimo galios ir galybės sudaryti Švč. Sakramentą, tariant ant duonos ir vyno tuos žodžius, kurie ta medžiaga pakeičia V. Jėzaus Kūną ir Kraują, tai aišku, kad tas ir kitos galybės pareina iš dangaus, nuo V. Jėzaus per apaštalus. Apaštalai perleido savo įpėdiniams ir taip kunigystės galia eina iki šiu dienų. Jeigu ji nėra iš apaštalu, negali būti nei tikra nei galiojanti.

Šita tvarka V. Jėzus aiškiai pasakė apaštalams: Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau jus, kad eitumete, nestumete vaisių, ir jūsų vaisius pasiliktu. Jon. 15. 16/.

Iš Dangaus yra V. Jėzaus Sakramentai, kuriuos kunigai turi dalinti žmonems. Iš Dangaus yra nuodemių atleidimo teisė, iš Dangaus yra ir V. Jėzaus Kūno bei Kraujo auka, iš Dangaus yra visas V. Jėzaus apreikštasis žmonems tikybos mokslas, - iš Dangaus tad turi būti ir visos kunigystės įgaliojimas tuos darbus atliks.

Kunigyste V. Jėzus istatė drauge su Švč. Sakramentu. Liepdamas: Tai darykite mano atminimui. /Luk. 22, 19/. Išganytojas suteikė galią konsekruoti ir aukoti Švč. Sakramentą. Su ta galia buvo sujungtos ir kitos kunigiškos galios. Bet nuodemių atleidimo galybė V. Jėzus dar pažymėjo skyriumi. /Jon. 20, 22 -23/. Evangelijos skelbimo pareiga taip pat išakmiai pažymėjo, tardamas: Man duota visa valdžia danguje ir ant žemės. Eikite tad ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. /Mat. 28, 18 -19/. Tad yra aišku, kad visi kunigystės įgaliojimai eina iš dangaus per V. Jėzų ir Apaštalus į kunigiją įeinančius žmones, kuriuos pats V. Jėzus pasisaukia, duodamas malones iš laisvos valios, pasiaukojant, tapti kunigais ir vesti žmoniją išganymo keliu į amžinąją karalystę.

Kaip grūdai dauginasi sėjami, taip dauginasi V. Jėzaus dvasininkija, nes turint tieji Kristaus įgaliojimus -gali juos perleisti kitiems.

KUNIGYSTES NAUDA. Yra ne tik tiems asmenims, kurie ta sakramentą priima, o tiems, kuriems jie V. Jėzaus paliktasias dvasios gerybes teikia. Sv. Paulius teisingai reikalauja: Tegul žmonės žiūri į mus, kaip į Kristaus tarnus ir į Dievo paslapčių teikėjus /1 Kor. 4. 1/.

Geras ir aukštas dalykas yra kunigyste. Tačiau šventinimų pareigos yra sunkios ir atsakomybė didelė. Be to, pagundų kunigui tenka daugiau, negu pasauliniam žmogui. Prie šventinimų galios Dievas pridėdavo ir malonių visoms pareigoms atlikti ir pagundoms pergalet. Bet tiktai tas kunigystės našta gerai než, kuris mokslu ir dorybėmis bus stiprus, ir prieš išisventinant ir po išisventinimo. Be šių dalykų kunigas neišters savo pašaukimo aukštumoje.

MOTERYSTĖ. Moterystė yra patvari vyro ir moterės sutartis šeimai sudaryti. Medžiaga moterystei pats Dievas sudarė, sutverdamas lyties skirtumą. Dievas taip

pat leido pirmąją moterystę dar prieš nuodėmę, laimindamas Adomo ir Jėvos sugyvenimą. /Gen. 1, 28/. Nuo pasaulio pradžios iki V. Jėzaus laikų moterystė buvo gamtinė sutartis, geriau ar blogiau vygdama. V. Jėzus ją dar labiau palaimino ir pakėlė į sakramento eilę.

Kieviename žmoguje yra įgimto palinkimo į moterystę. Tas palinkimas, nesivaldant, žmogui atneša daug žalos, jį įveda į įvairias nuodėmes ir net bjaurias neisgydomas ligas. Visi, šio nevaldomo jausmo, įgimtieji palinkimai, kurie priešingi protui, tvarkai, dorai ir asmenų bei visuomenės gerovei, vadinasi paleistuvystė.

Moterystė tuo skiriasi nuo paleistuvystės, kad yra dora, protinga ir tvarkinga. Katalikų Bažnyčia kovoja su paleistuvyste, o moterystę laimina, gerbia ir saugoja. Žmogaus augimo laikas nuo 7 iki 20 metų yra labai pavojingas. Tame amžiuje jaunuo-
menė, beveik niekad nesupranta, moterystės ir paleistuvystės skirtumo. Ji labai dažnai pasiduoda netvarkingoms, neprotingoms ir nedoroms aistroms ir visai savo ateičiai susigadina savo būdą, pasigamindami sau neissemiamą, vargą ir nelaimių saltinį.

Savo jaunos ir brestančius vaikus, tėvai turi išmintingai saugoti nuo tų pavojų, o patys atėję į protingą padėtį, turi išmanyti ir nežaisti tuo pavojingu aistru ug-
nimi. Nesivaldantieji gauna patirti ir nelaimių ir jie kaltina Bažnyčią ir Dievą, patys pirmiausiai būdami kalti, kad nesivaldė ir neklausė Dievo nei Bažnyčios isa-
kymu. Gražiai meilės žodžiais, nedori skelbėjai, neprityrusi jaunimą padrasina į slykscias nuodėmes, kur iš tų visų nuodėmių kyla įvairių nelaimių atskiriems žmo-
nams, visuomenei ir net tautoms. Meilė tik tada buvo tikra, kada buvo tvarkinga ir dora. Kaip nuodai gali turėti maisto išvaizdą, taip ir istvirkes gaslumas, neisma-
nčiam, gali rodytis panasus į meilę. Bet jis nėra meilė, kaip nuodai, kad nėra maistas.

Moterystės sakramento forma yra dviejų skirtingos lyties asmenų sutartis. Ta pa-
ti sutartis yra drauge to sakramento materija. Laikinoji sutartis negali būti nei sakramentas, nei moterystė. Tai gali būti tiktai paleistuvystės sutartis, kuri vi-
suomet yra nedora ir nuodėminga.

SEDAJAME ĮSTATYME buvo įprotis, kad vyras kuri laiką gyvenęs su moterimi ją ats-
tatydavo. V. Jėzus pasakė, kad ta tvarka buvo ne iš Dievo, pridėdamas: "Ka Dievas
sujungė, to žmogus teneperskiria". /Mat. 19. 6/. Be abejojimo, sunkus daiktas yra
moterystės neardomybė. Bet ji sunki tik tuo atveju, kada ją sudaro ne meilė, o gas-
lumas. Kuomet vyras su moterimi mylisi, viens antrą, tikrąją ir krikščioniškąją
meilę, tada juodu nejaučia reikalo skirtis ir jiedviem moterystės sutarties vygdī-
mas nėra sunkus. Priesingai jiedviems yra malonu gyventi kartu ir auginti savo kū-
dikius Dievo meilės šviesoje ir savo ateities vilčiai.

Todel visiems, kas rengiasi į moterystę, labai svarbu žinoti tikrosios meilės ir
gaslumo skirtumus, kad moterystė susidarytu, pasiremiant tikrąja ir pastovia meile,
o ne su aistru gaslumu. Kada sakramentas prisideda, prie moterystės sutarties, jį
priimantiems, Dievas suteikia antgamtinių malonių, kurios atitaiso aistru iskrypi-
mus ir susituokusiųjų širdis suveda tvirčiau. Moterystės sakramento vaisius yra tai
pat tas, kad vyras įgauna teises į savo moteris kūną ir moteris į savo vyro kūną.
/Ior. 7. 4/. Todel kai kurie veiksmai nevedusiems esti nuodėmė, o moterystėje esan-
tiems nėra nuodėmė.

Toliau, moterystės nauda yra ir vaikams, nes gimdytojai su moteryste gauna malonių, palengvinančių ir pagerinančių vaikų auklėjime.

1/ Pritarimas moterystės sutarčiai, arba sutikimas, turi būti visiskai laisvas. Taigi prievarta išgautas sutikimas negalioja ir negalioja moterystės sutartis ne pati moteryste. Baime taip pat panaikina sutarties laisvę ir atima vertę iš jos.

Ir tuo atveju moterystė neturi galios. 3/ Kartais pasitaiko žmonių, kurie iš prigimties, iš ligos arba iš nelaimės turi taip sugedusį kūną, kad moterystės uždaviniai atlikti negali. Jeigu tas negalėjimas yra nuolatinis ir įvykes prieš moterystės sutartį, tuomet moterystė negalioja. Bet jeigu negalėjimas užsina vėliau už moterystę, tuomet moterystė jau nebeįsitraukia, bet liekasi teisėta ir galioja.

4/ Tebesą moterystės rysys yra ardancioji kliūtis kitam tokiam ryšiui sudaryti, bet vienam mirus, galima vėl moterystės ryšį sudaryti teisėtai. 5/ Prigimčiai priešinga yra, kad tėvas vestu dukterį, arba kad motina užtekėtų už sūnaus. Taip pat prigimčiai priešinga yra brolio ir sesers moterystė. Bažnyčios įstatymas nurodo, iki kuriam giminystės laipsniui moterystės sutartis negalioja.

Taigi giminystės kliūtis, kaip ir kitos kurios paeina iš prigimties. Bet yra ardanciuju kliučiu iš Bažnyčios įstatymo. 6/ Amžinasis skaistybės įžadas, padarytas vienuoliujoje ir Bažnyčios nepamaikintas, taip pat ir aukštesnysis šventinimas, pradedant subdijakonatu, yra iš Bažnyčios įstatymo ardancioji moterystės kliūtis tiek LOTYNU, tiek rytų apeigose. 7/ Jeigu vyras sutaria, su keno nors žmona, nužudyti jos vyrą, kad ji galėtų vesti, ir tas įvyksta, tai moterystė tarp jų dviejų negalioja. Taip pat jei vyras sutartu nužudyti savo žmoną su kita moterimi, tai ir tu dviejų moteryste negalioja. Šita kliūtis įvedė Bažnyčios įstatymas. 8/ Mažų vaikų moteryste negalioja. Bažnyčios įstatymas apskritai nustato amžių moteriškoms ne anksčiau kaip 16 metų, vyriškiams ne anksčiau kaip 18 metų. Jei kur yra reikalo tą amžių nustatyti kitaip, tai buvo leidžiamas, tai vietai, ypatingai skirtas įstatymas.

9/ Viešam padorumui priešinga, kad krikšto tėvai detusi į moterystę su savo krikšto vaikais. Tas tai sudaro ardanciaja moterystės kliūtį.

MOTERYSTĖ TRUKDANČIOS, BET NE ARDANČIOS, KLIUTYS YRA ŠIOS:

1/ Tikejimo skirtumas tarp kataliko ir nekataliko. 2/ Uzsakų neskelbimas. 3/ Privatus amžinos skaistybės apžadas, 4/ žodis duotas kitam už jo tekėti, arba tiksliai jį vesti, 5/ neatleista mirtinoji nuodėmė.

TEIKEJAI: Kunigystės sakramenta gali suteikti tiksliai vyskupas, atgailos sakramentas - tiksliai kunigas, krikšto sakramenta gali suteikti kiekvienas žmogus kitam, bet ne pats sau. Moterystės sakramento teikejai yra patys jaunavedžiai. Juodu ta sakramenta teikia patys sau, prisiekdami vienas antram meile ir ištikimybe.

Kunigas prie to yra liudininkas, bet ne teikejas. Jis Dievo vardu priima jų dviejų priesaiką ir tą meilės bei ištikimybės, pažadą. Ypatingai tada jiedviem reikiama atsiminti savo priesaiką, savo duotasis ir gautasis sakramentas, kada pasireiškia jausmų, nuomonių, pamegimų, pažiūrų ir būdų skirtumas, kada pamato vienas antro silpnybes. Moteris turi atsiminti, kad ne už angelų išteka, o taipogi ir vyrai turi žinoti, kad merginos ne angelai. Abeji, vyrai ir moteris turi ypatingai įsidedti sau į širdį šiuos žodžius: "Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiam savo kaltininkams".

Kam tu žmogau, pirmiausiai atleisi kaltes, jei tu neatleisi tam, kuriam Bažnyčioje prie altoriaus prisiekiai meile ir ištikimybė?

ISSISKYRIMAI. Jeigu vestuvės galioja, tai tiktai mirtis gali panaikinti jų ryšį.

Tokis yra Dievo ir prigimties įstatymas. Moterystės vasius yra vaikai. Tėvai tik tada gali gerai atlikti savo pareigas, kada isvien sąžiningai auklėja savo vaikus. Taigi ne vien priesaikos žodis riša tėvą ir motiną, bet ir judviejų vaikai.

Viena karta stambiu nesusipratimu pasidare vienoje garbingoje, turtingoje ir galingoje anglių poroje. Vyras panorėjo issiskirti su savo žmona. Moteris atsakė: "Gražink man viską, ką aš atnesiau tau, istekedama už taves, tai aš apsiimsiu". Nors joms dalis buvusi daug dvarų ir pinigų, tačiau vyras buvo dar turtingesnis ir manydamas, kad ji apie dalyką kalba, atsakė: "Gerai", tuojaus viską gražinsiu". Tada moteris tarė: "Dvarus ir pinigus aš mažai branginu. Aš tau atnesiau savo mergystę. Tu man brangesnė. Tu ta man gražink, jei gali. Aš tau atnesiau savo jaunas dienas, tu mane žydinčia ėmei, o tu dabar mane apvytusią atstatai."

Gražink man viską, gražink man mano jaunatvės žydėjimą... Šita moteriške teisingai kalbėjo. Iš tiesų, moteris pačioje moterystės pradžioje į ją įdeda tiek ir tokių brangenybių, kad niekas jų gražinti negali. Pasaulis, pramogų beieskodamas ir nesigailėdamas tu žiedu, kuriuos nuskina, nepaiso moteries nuostolių. Todėl jis dažnai kalba apie moterystės išsiskyrimą.

Bet Bažnyčia neužmiršta moteries ir vaikų naudos. Todėl ji visomis jėgomis laiko Dievo įsakymą, kuris draudžia moterystės išsiskyrimą. Kada moterystės priesaika tėra tiktai įstatyta, bet moteris tebėra neliesta, vadinasi moterystė įvykusi, bet nepanaudota. Tada dar nėra vaikų, tada dar ir moteris nėra turėjusi nuostolio. Tada popiežiaus galybė gali moterystę issiskirti. Tada dar ~~neįsakydami~~** nelaužomi šie V. Jėzaus žodžiai: Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria, nes sujungimas dar nebuvo įvykęs.

Yra aišku, kad moterystės išsiskyrimu, nelaimingųjų skaičius tik didėja, nes nesisikiria šeimos, kol dar pragaro nepasidarė jose. Sunku žmogui valdyti piktumas, sunku valdyti ir kūno geiduliai ir tas nesivaldymas dabar ardo moterystės, bet jis suardytu visa pasaulį, jei niekas jo netrukdytu.

Tiesa, kad Bažnyčia leidžia gyventi atskirai, bet tas įvyksta dėl svarbių priežasčių ir tas leidimas, moterystės nepanaikina, tik dėl didesnio pavojaus išvengimo, leidžia atskirai gyventi.

PRAGARAS. Ne Dievas mirtį sutverė, ne Dievas ne pragarą uždegė. Nuodėmė pagimdė mirtį, o nuodėmių daugybė pragarą sukūrė. Ugnies Bausmės: Siela bus sujungta su ugnimi taip, kaip dabar yra sujungta su kūnu, o Dievas kiekvienam atsilygins, žiūrėdamas į jojo darbus.

Protas yra lig begalinis ir kol jis turi progos, vis stengiasi priimti naujas tiesas. Tas pats yra ir su žmogaus valios veiksmais. Tas parodo, kad tik begalinis Dievas tegali patenkinti žmogaus sielą, bet jei šioje žemėje žmogaus protas ir valia buvo nukreipti nuo Dievo, tai po mirties tą išvydus tikrumoje, tuojaus nuo Dievo tampa siela atplėšta ir paskirta amžinajai pražūčiai.

Sv. Robertas. Iš karto mane tapti kunigu, bet paskui nuo tos minties nutolo ir gyveno palaidai -paleistuvingai. Karta į jį jojanti trenkė perkunas ir jis ilgai

apsvaiges gulėjo lig mires -numires, bet tame laike, jam Viespats parodė tą vietą, kurioje jis turetu buti, jei dabar mirtis ji pervestu į kitą pasaulį. Atsigaivines suprato savo padetį ir visa tai, ką jam buvo parodęs Viespats, kur tuojaus darė atgailą ir tapo sventuoju.

Sv. Teresė Didžioji po 20-ties metų, apsileidusio vienuolinio gyvenimo, Dievo perspeta, padarė reforma basųjų Karmelių vienuolynuose ir tapo didi sventoji, ne ir jai Viešpaties gailestingumas, buvo suteikęs progos pamatyti tą vietą pragare, kuri jos laukia, jei ji netaisys savo apsileidusio gyvenimo.

Visi nedorieji, nusigreždami nuo Dievo per nuodėmę ir nenorėdami daryti atgailos, liks nelaimingi per amžius ir taps pragaro gyventojais. Labai daug yra iš Sv. Rašto istorikų, jog visi nusidėjeliai nedarantieji atgailos, neišs iš Dievo Karalystę, bet liks lauke lig sūnų, arba bus išmesti į tamsybes, kur bus verksmo ir dantų griežimo.

SKAISTYKLA. Nors žmogaus nuodėmės būtų kaip kraujas raudonos, nors jų būtų tiek daug, kaip smilčių pajūryje, bet jei žmogus mirdamas, kad ir mintyje, bent viena tobulos Dievo meilės ir gaileščio žodi ištars, tai vis dėlto nuodėmės bus atleistos ir pragaro pavojus išnyks.

Tačiau kas neprates gyvenant Dievą mylėti, tai paskutinėje valandoje sunku bus prie to prieiti. Todėl tą meilę Dievui, pradėkime praktikuoti nuo dabar ir būti su ja visuose savo gyvenimo momentuose, o ji išgelbės žmogų, ir mirties valandoje, nes tik meilė nugalės visokias kliutis ir pavojus. Tik per meilę gimsta pasiaukojimai ir savės atsizadėjimai. Darikime, meilės apimtomis širdimis, viską didesnei Dievo garbei ir sielų išganymui.

Skaistykla, tai yra padėtis negu vieta ir ji gali būti visur. Kadangi skausmo padėtis yra ir gali būti visur, tai ir pati skaistykla gali būti visur, bet tai nesigincysime, nes gali ji būti ir tam tikroje vietoje. Bet mums tikrai tas svarbu žinoti ir tikėti, kad ji yra.

Sv. Raštas daugelyje vietų, kalba apie skaistyklos ugnį arba pačią skaistykla. Pavyzdžiui: "Visos nuodėmės bus žmonėms atleistos, bet kas nusideda prieš Sv. Dvasią, tam nebus atleista nei čia nei kitame pasaulyje". Tas parodo mums aiškiai, kad tarp dangaus laimės ir pragaro nelaimės, dar yra viena atskirai sutvarkyta vieta ar padėtis, kurioje žmogus gali ir po mirties apsivalyti nuo savo kalčių, o tai ir yra kalbama apie skaistykla. "Tu neišeisi iš ten, kol nei neatiduos paskutinio skatiko".

Šventieji smarkiai atgailavo, bet Dievas smarkiai bausdavo neistikuosius. Siela, kuri kenčia skaistyklos bausmę, labai myli Dievą turėdama vilties Ji regėti, kai užsibaigs jos bausmių laikas, nes siela pati supranta, kad jai reikia kentėti ir apsivalyti, nes būdama sutepta ji negali regėti Viešpaties Dievo.

DANGUS. "Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas priėmė tiems, kurie jį myli". /1 Kor. 2, 9/, sako šv. Paulius apaštalas. Dangaus įgijimo sąlyga yra ištvermė iki galui gerame, tai yra, Dievo meilėje ir pašvenčiamosios malonės stovyje. V. Jėzus sako: "Kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas". /Mat. 10. 22/.

APIE KELIA I DANGU: Į dangų yra du keliai, kitaip pasakius tai dviejų rusių žmonėms, nes vieni gyvena paprastą gyvenimą, o kiti siekia tobulybės tapdami kunigais, vienuoliais ir vienuolėmis, nes tie žemės vaikai atsisako žemės ir pasaulio tųstybių, pasirinkdami sau aukštesnę tikslą.

Vienuolinio gyvenimo kelias yra daug saugesnis ir tikresnis, nes juo einant yra daug lengviau pasiekti sielos išganyką ir dangaus laimę, nes pasaulyje yra labai daug pavojaus dangaus laimės nepasiekti ir su ja apsilenkti. Nes žemiškieji gyvenimo rūpesčiai užtroškina žmogaus sielos troškimus ir kreipimus link Dievo ir dangaus.

DANGAUS TROSKIMAS: Tie gali tetroksti dangaus laimės, kas jos ilgisi turedami supratimą ir Dievo meilę. Žmogaus siela mylinti Dievą, trokšta net mirti, kad greičiau galėtų susijungti su savo meilės ir gyvybės daveju-Viespacių Dievu.

Šitoji žymė yra gera ir šiam tikslui pagelbsti ugningi aktai Jezui ir Marijai, bei juo Svc. Sirdžių garbinimas. Ugningųjų aktų vartojimas yra labai naudingas, nes juos žmogus gali vartoti visokioje padėtyje, dirbdamas, eidamas, sėdėdamas kalbėdamas ir gulėdamas iki užmiegant, o ir pabudus, nakties ar ryto metu, keliantis iš miego.

DANGAUS LIKSMYBES IR ISRINKTUJŲ LAIMĘ. Pagrindinis teisingųjų sielų džiaugsmas danguje, tai proto ir valios skendėjimas Dievo regėjime. Danguje tikėjimo jau nereikia, nes tas yra matoma betarpiškai. Taipogi vilties nebereikalinga, nes tas jau yra atsiiekta, bet meilė visuomet pasilieka, nes be meilės nebūtų nei dangaus nei jokio gerio, nes pats Dievas yra meilė ir Dievas iš meilės visa tai suredė.

Palaimintųjų sielų laimė paeina iš proto šviesos bei supratimo, iš šviesos paeinančios nuo Dievo, kur tas juos betarpiškai šviečia, gaivina ir pripildo džiaugsmu. Šventieji pažįsta vienas kita ir mato žemėje likusius savo mylimuosius, o ir jų maldas perduoda Dievui.

APIE PRIEMONES PASIEKTI DANGŲ IR JOJO AMŽINĄJĄ LAIMĘ. Teisiųjų takai jau čia žemėje yra spinduliuojantieji iki tobulai dienai, kada jie galės susijungti su Dievu. Todel reikalinga noro ir troškimo tobulėti, nes vietoje stovėti neįmanoma, kadangi jei neįmanoma pirmyn tai žengiama atgal. Tobulėjimą pats Išganytojas palaimino ir prižadėjo jiems savo duosnumo malones pasotinama, dar čia žemėje.

Žmogui šeima, turtai ir kitokios priemonės, kurios yra surištos su šios žemės reikalais trukdo tobulai mylėti Dievą. PIRMOJI PRIEMONĖ: Toji pirmoji priemonė siekiant vis aukštesnio laipsnio tobulybėje, yra ne kas kita, kaip kad savo gyvenimą taikinti prie Dievo valios nes mes turime visuomet kreipti savo mintį į Dievo valios pasireiškimus, kad mūsų mintis būtų susijungusi su Dievu, turint noro, Viespaciui itikti.

Tai ir yra tame žmogaus šventumas, nes kada siela yra susijungusi su Dievu, tuomet ji pati trokšta tik to, ko Viespats iš jos nori, ir noriai apie tai svarsto ir planuoja, visai užmiršdama save ir savo asmeninius patogumus, nes Dievo meilė verčia ją aukotis. Ikaitynta Dievo meilės širdis, net nejučiomis uždega ir kitas širdis ir daugeliui parodo tikrąjį gyvenimo kelią, o ir skaistyklos sielų kančias sumažina arba ir visai užgesina, nes Dievas tokios sielos maldas priima ir mielai išklauso jos maldavimų už kitus žmones. Kas nori tapti šventuoju ir pasiekti dangų -tas žemėje turi vygdyti Dievo valią, kantriai pakeisdamas šio pasaulio priešingumus ir juos nukesti su meile ir kantrumu.

RELIKVIJOS.

1/ Nekilnojamasis altorius su pasventintais sv. kaulais - relikvijomis vadinasi, lotiniškai; "ALTARE FIXUM".

2/ Kilnojamasis altorius; "ALTARE PORTATILE". 3/ Rytų apeigų kunigai taip pat turi nekilnojamą altorių vyskupo pasventintų drauge su bažnyčia. Ir tuose altoriuose visuomet buvo kankinių relikvijų.

Bet sv. Mišios kartais tenka laikyti ir ten, kur nėra vyskupo pasventinto altoriaus. Taigi rytinių apeigų kunigai gali laikyti Mišias ant taip vadinamos; "Antiminsijos". ANTIMINSIJA yra nedidelė kartais silkinė, kartais drobinė skara.

Ant jos atspausťas paveikslas, kaip šventieji laidoja V. Jėzaus kūną, nuimta nuo kryžiaus. Antiminsija gali šventinti tik tai vyskupas ir jis būtina turi i ją įsiuti, šventųjų kankinių kaulų, tai yra, relikvijų.

19999 20000 20000

Žmogus turi laisvą valią, naudotis ar nesinaudoti malonėmis, pasiekimui savo laimės, tai yra, išganymui. Tam amžinai laimingam gyvenimui Dievas mus sutvėrė. Šis žemes gyvenimas yra tarsi laiptai, kuriais galime i tą laimę pakilti. Ši gyvenima V. Jėzus ravadino keliu, nes juo galime nueiti i savo tikrąją Tėvyne. Kas nori gali naudotis Jo pamokymais, Jo Kraujo ir mirties, Jo atpirkimo vaisiais, kas nenori, gali nesinaudoti. Laisvė yra duota geriems ir blogiems, tai yra, visai žmonijai.

Sventoji Dvasia visu tuo, ką V. Jėzus apreiškė ir suteikė, visais sakramentais, visomis malonėmis ir priemonėmis, taip gausiai suteiktomis Bažnyčiai ir joje esantiems, veda mus ir kviečia, kad naudotumėmės atpirkimu, kad tikrai eitume atgautųjų keliu i amžinąją laimingąją šviesybės Tėvyne.

Bet ne Sventoji Dvasia neverčia mūsų verste. Laisvė yra mums duota ir nuo mūsų pačių priklauso ar mes naudosimės ar ne.

Kas turi išminties, kam dorybė yra brangesnė už ištvirkimą, kas turi sąžinę, tas neužmiršta, kad Dievas mus sutvėrė amžinajai laimei, tas naudoja V. Jėzaus atpirkimu ir šventosios Dvasios malonėmis, taip gerai teikiamomis Bažnyčioje. Tas eina tikrąjį keliu, tas kaip šventieji pasieks savo tikslą ir džiaugsis su jais per amžiu amžius. Amen.

PASTABA: Jau esu užbaigęs savo studijų santraukas, iš visų trijų Tomų.

1948 metais lapkričio 5 diena.

Roma, Via Corsica. 1.

A. Kadžionis.